

ಬೆಂಗಳೂರು ಕೇಂದ್ರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂವಾದ

ಬಿಸಿಎ 2ನೇ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯ

2021

ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಉದಾರವಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಮೂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಜೆ ವೇಳೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಮುನ್ನೂರು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಾಲಾಗಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ವಾಹನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಶಿಸ್ತನ್ನು ದಾರಿಹೋಕರು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಸಾರಿ ದವಸಧಾನ್ಯ ತರಕಾರಿ ಸಂಗ್ರಹದೊಡನೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಜೆ ಬಂದಾಗ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕಾದಿತ್ತು. ಭೋಜನಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೂಳೆಗಳ ರಾಶಿ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿಗಾಗಿ ಪರದಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ಉಂಡವರು ಯಾರು ಎಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಿಟ್ಟಾದರು. ನಾವು ಎಂದೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಮಾಂಸ ತಿಂದವರಲ್ಲ. ಈ ದಿನ ಯಾರು ತಿಂದವರು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಕ್ಕೆ ಆರ್. ಗೋಪಾಲ ಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ಎಂದು ಹುಡುಗರು ಕೂಗಾಡತೊಡಗಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾಂಸ ಸೇವನೆ ನಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಅಯ್ಯರ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅವಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಮಫಲಕದಿಂದ ಅಯ್ಯರ್ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಊಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದರು. ಹಿರಿಯರಾದ ಡಿ. ವೆಂಕಟಯ್ಯನವರು ಬಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆಯಾಚಿಸಿ ಈ ಗಲಭೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಬಿ.ಸಿ.ಎ.
ದ್ವಿತೀಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

I. ಲಿಂಗ ಸಂವೇದನೆ

1. ವಚನಗಳು
2. ಬಿಡುಗಡೆ - ವೀಣಾ ಶಾಂತೇಶ್ವರ
3. ವಿವಾಹಿತ ಹೆಣ್ಣು - ಸಿಮೋನ್ ದ ಬೊವಾ
ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಡಾ. ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿ
4. ನಾವು ಹುಡುಗಿರೇ ಹೀಗೆ (ಓದು ಪಠ್ಯ)
- ಪ್ರತಿಭಾನಂದಕುಮಾರ್

II. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

1. ನಾಪತ್ತೆಯಾದ ಗ್ರಾಮಾಪೋನು
- ಎಸ್. ದಿವಾಕರ್
2. ಸಂವಹನ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮೂಲಪುರುಷ : ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಂಬೆಲ್
- ಡಾ. ಟಿ.ಎಸ್. ಚನ್ನೇಶ್
3. ನಾಸ್ತಾ ಗೆರೆಗಳು
- ನೇಮಿಚಂದ್ರ
4. ಒಟಿಟಿ : ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಮನರಂಜನೆಯ ಅರಮನೆ (ಓದು ಪಠ್ಯ)
- ಅವಿನಾಶ್ ಬಿ.

III. ಭೂಮಿ

1. ಇಬ್ಬರು ರೈತರು - ಸು.ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿ
2. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಬೇಕು? - ಲಿಯೋ ಟಾಲ್ಸ್ತಾಯ್
ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಜಿ.ಎನ್. ರಂಗನಾಥರಾವ್
3. ಭೂತಾಯಿ ಮುನಿದಾಳು... - ಡಾ. ಮುರಾರಿ ಬಲ್ಲಾಳ
4. ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ - ಸುಂದರಲಾಲ್ ಬಹುಗುಣ
ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಸುರೇಂದ್ರ ಕೌಲಗಿ (ಓದು ಪಠ್ಯ)

IV. ವಿಷಾಧ

1. ಪುಟ್ಟ ವಿಧವೆ - ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ
2. ಕುರಿಂಜಿ ಹೂ - ಡಾ. ವಿನಯಾ
3. ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ - ಎಂ. ವೆಂಕಟರಾಂ
4. ಧನಿಯರ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ
- ಕೊರಡ್ಡಲ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ (ಓದು ಪಠ್ಯ)

ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ

ಬಿಟ್ಟನೆಂದಡೆ ಬಿಡದೀ ಮಾಯೆ,
ಬಿಡದಿದ್ದಡೆ ಬೆಂಬತ್ತಿತ್ತು ಮಾಯೆ.
ಯೋಗಿಗೆ ಯೋಗಿಣಿಯಾಯಿತ್ತು ಮಾಯೆ,
ಸವಣಂಗೆ ಸವಣಿಯಾಯಿತ್ತು ಮಾಯೆ.
ಯತಿಗೆ ಪರಾಕಿಯಾಯಿತ್ತು ಮಾಯೆ.
ನಿನ್ನ ಮಾಯೆಗೆ ನಾನಂಜುವಳಲ್ಲ,
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವಾ, ನಿಮ್ಮಾಣೆ.

ವಟವೃಕ್ಷದೊಳಡಗಿದ ಸಮರಸ ಬೀಜ, ಭಿನ್ನಭಾವಕ್ಕೆ ಬಪ್ಪದೆ?
ಕಂಗಳ ನೋಟ, ಕರುವಿಟ್ಟ ಮನದ ಸೊಗಸು
ಅನಂಗನ ದಾಳಿಯ ಗೆಲಿದವು ಕಾಣಾ.
ಈ ಮರೀಚಿಕಾಜಲದೊಳಡಗಿದ ಪ್ರಾಣಿ
ವ್ಯಾಧನ ಬಲೆಗೆ ಸಿಲುಕುವುದೆ?
ನಿನ್ನ ಕೈವಶಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಳೆಂಬುದ ಮರೆಯಾ ಮರುಳೆ.
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಲ್ಲದೆ ಪರಪುರುಷ
ನಮಗಾಗದ ಮೋರೆ ನೋಡಾ.

ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ

ಆವ ಬೀಜವು ಬೀಳುವಲ್ಲಿ
ಮೊಳೆ ಮುಖ ಹಿಂಚು ಮುಂಚುಂಟೆ?
ನೀ ಮರೆದಲ್ಲಿ ನಾನರಿದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದೊಡಲುಂಟೆ?
ಮೂಲ ನಷ್ಟವಾದಲ್ಲಿ ಅಂಕುರ ನಿಂದಿತ್ತು.
ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸತಿಪತಿ ಎಂಬ ನಾಮವಲ್ಲದೆ
ಅರಿವಿಗೆ ಬೇರೊಂದೊಡಲುಂಟೆ?
ಬೇರೊಂದಡಿಯಿಡದಿರು,
ಮಾರಯ್ಯಪ್ಪಿಯ ಅಮರೇಶ್ವರಲಿಂಗವನರಿಯಬಲ್ಲಡೆ.

ಮಾಡಿ ನೀಡಿ ಹೋದೆನೆಂಬಾಗ ಕೈಲಾಸವೇನು ಕೈಕೂಲಿಯೆ?
ಮುಂದೊಂದ ಕಲ್ಪಿಸದೆ, ಹಿಂದೊಂದ ಭಾವಿಸದೆ ಸಲಿಸಂದಿದ್ವಾಗವೆ
ಮಾರಯ್ಯಪ್ಪಿಯ ಅಮರೇಶ್ವರಲಿಂಗವಿದ್ದ ತಾವೆ ಕೈಲಾಸ.

ಸೂಳೆ ಸಂಕವ್ವೆ

ಒತ್ತೆಯ ಹಿಡಿದು ಮತ್ತೊತ್ತೆಯ ಹಿಡಿಯೆ.
ಹಿಡಿದಡೆ ಬತ್ತಲೆ ನಿಲಿಸಿ ಕೊಲುವರಯ್ಯಾ.
ವ್ರತಹೀನನರಿದು ಬೆರೆದಡೆ
ಕಾದ ಕತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈ ಕಿವಿ ಮೂಗ ಕೊಯ್ವರಯ್ಯಾ.
ಒಲ್ಲೆನೊಲ್ಲೆ ಬಲ್ಲೆನಾಗಿ, ನಿಮ್ಮಾಣೆ ನಿರ್ಲಜ್ಜೇಶ್ವರಾ.

ಬಿಡುಗಡೆ

– ವೀಣಾ ಶಾಂತೇಶ್ವರ

“ಸರೂ, ಏ ಸರೂ... ಏಳಲ್ಲ, ಬೆಳಗಾಗಿ ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟೋತ್ತಾತು...” ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಿದ ಮೃದುವಾದ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಆತ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

“ಊ ಊ” – ಬೆಳಗಿನ ಸವಿನಿದೆಯ ಮಂಪರಿನಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದ ಸರೋಜಾ ಮುಸುಕನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡಳು. ಆತ ಆಕೆಯ ಮುಸುಕು ಸರಿಸಿ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಹೂಮುತ್ತನ್ನೊತ್ತಿ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದ, “ಜಾಣಮರಿ, ಏಳು, ಇವತ್ತು ಸೋಮವಾರ, ಇಬ್ಬೂ ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಲ್ಲ?”

ಹಾಗೆ ಹತ್ತಾರು ನಿಮಿಷ ಮುದ್ದುಗರೆದರೂ ಆಕೆ ಏಳದಿದ್ದಾಗ ಎದ್ದು ಹೊರಡುತ್ತ ಆತನೆಂದ, “ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಭಾಳೋತ್ತನಕ ಅಕೌಂಟ್ ಬರಕೋತ ಕೂತಿದ್ದೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ನಿದ್ರೆ ಮುಗಿವಲ್ಲ. ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಮೊಲಕೋ... ನಾನ ಒಂದಿಷ್ಟು ಬ್ರೇಕ್‌ಫಾಸ್ಟ್ ರೆಡೀ ಮಾಡ್ತೀನಿ. ಆಮ್ಯಾಲ ಎದ್ದೀಯಂತ.”

ಸರೋಜಾಗೆ ಅಂತಹ ಗಾಢ ನಿದ್ರೆಯೇನೂ ಹತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಸುಖವಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅಡಿಗೆಮನೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸದ್ದುಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟಳು. ಹಾಲು ಕಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ... ರವೆ ಹುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ... ಉಪ್ಪಿಟ್ಟಿಗೆ ಒಗ್ಗರಣೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ... ಚಹಾಕ್ಕೆ ಎಸರು ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ... ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ತಡಕಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಬಹುಶಃ ಸಕ್ಕರೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ತೆಗೆದಿರಿಸಿದ್ದು ಮುಗಿದಿರಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ಡಬ್ಬಿಯೊಂದು ಕಪಾಟಿನಲ್ಲಿದೆ. ‘ಸರೂ, ಸಕ್ಕರಿ ಎಲ್ಲಿದೆ?’ ಅಂತ ಬಹುಶಃ ಕೂಗುತ್ತಾನೆ... ಇಲ್ಲ ಹುಡುಕಾಟ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಮಲಗಿರುವ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಡಿಸ್ಪರ್ಬ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ತಾನೇ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ... ಸಿಕ್ಕಿರಬೇಕು. ಸಿಗದೆ ಏನು? ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಅಡಿಗೆಮನೆಯಲ್ಲೇ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲೋ ಬಾಟಲಿಯಲ್ಲೋ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವಲ್ಲ... ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ವ್ಯವಧಾನ ಇರಬೇಕಷ್ಟೆ.

“ಸರೂ ಡಾರ್ಲಿಂಗ್, ಚಾಹಾ – ತಿಂಡಿ ರೆಡಿ. ಈಗರೆ ಏಳು ಮಹಾರಾಯ್ತಿ” – ಆತ ಒಳಗಿನಿಂದ ಕೂಗಿದ. ಹೌದು, ಈಗ ಏಳಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ತನ್ನ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಆಮೇಲೆ ಅವನ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೊತ್ತಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ...

* * *

“ಹಾಯ್ ಸರೂ. ನೀ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಬಂದು ಭಾಳೋತ್ತಾತೇನು? ಸಾರಿ, ನನಗ ಲಗೂ ಬರಿಕ್ಕೆ ಆಗ್ಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತ ಪಗಾರದ ದಿವಸ. ಆಫಿಸಿಯಾಗ ಗದ್ದಲೋಗದ್ದಲ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಪಗಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾಯ್ದೊಂಡು ಕೂತಿರಾರ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟ ಬರೂದ್ರಾಗ ತಡಾ ಆತು. ಇವತ್ತು ಶನಿವಾರ. ಹಾಫ್ ಡೇ... ಅದಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ

ಲಗೂನೇ ಬಂದು ನಿನ್ನ ಮ್ಯಾಟಿನಿ ಶೋಕ್ ಕರ್ಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತೀನಂತ ಪ್ರಾಮಿಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನಲ್ಲ. ಫೈರಿ ಫೈರಿ ಸಾರಿ” ತನ್ನದಲ್ಲದ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿಯೂ ಆತ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಹೆಂಡತಿ ತನಗಾಗಿ ಕಾಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದ. ಆಕೆಯ ವನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗಿರಬಹುದಾಗಿದ್ದು. ಸರಿಯಲ್ಲ ಅಂತ ಆತನಿಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ತಾನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಮಾರ್ಜನೆ ಮಾಡುವುದು ಆತನ ಸ್ವಭಾವ. “ಹೋಗಲಿ. ನೀ ಬ್ಯಾಸರ ಮಾಡಿಕೋಬ್ಯಾಡ. ಈಗ ಊಟಾ ಮಾಡಿ ರೆಸ್ಟ್ ತಗೊಳ್ಳೋಣ. ಸಂಜೀನ್ಯಾಗ ಹೋಗೋಣಂತ ಸಿನೆಮಾಕ್ಕೆ ಯಾವುದದು. ನಿನ್ನ ಪೆಟ್ ಹೀರೋ ಶಮಿಕ್ಪೂರ ಇದ್ದಾನಲ್ಲ? ರಾತ್ರಿ ಅಡಗಿ - ಪಡಗಿ ಏನೂ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ... ಕಾಮತ್ ಹೋಟೆಲ್‌ನಾಗ ಊಟಾ ಮಾಡೇ ಮನಿಗೆ ಬರೋಣಂತ. ನಿನಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಚೈನೀಸ್ ಡಿಶ್ ಸೇರಾವಲ್ಲ?”

ಸಿನಿಮಾಗೆ ಅಥವಾ ಹೊರಗೆಲ್ಲಾದರೂ ಹೋಗಿ ತಡವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಸರದ ಕೆಲಸವೆಂದು ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಬೇಸರ ಬಂದರೂ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ದಣಿವಾಗಿದ್ದರೂ ಹಾಗಂತ ಹೇಳದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಹೆಂಗಸರು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಆ ತಾಪತ್ರಯ ಬೇಡವೆಂದು ಆತನ ಇಚ್ಛೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಆಕೆಗೆ ಏನಿಲ್ಲ ಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನೂ ಆತ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ಪಡೀ ಮಾಡಿ ಅಬ್ಬರ್ವಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ - ಆಕೆಗೆ ಚೈನೀಸ್ ಡಿಶ್ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಅಖ್ತರ್ ಬೇಗಮಾನ ಗಜಲ್ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಬಿಳಿ ಹಾಗೂ ತಿಳಿಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವುದು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಹೊರಗೆ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಳಗೆ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಕೂತು ಬಿಸಿ ಚಹಾದೊಡನೆ ಕಾಂದಾಭಜಿ ತಿನ್ನಲು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಹಗುರವಾದ ಕಾಟನ್ ಸೀರೆಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ರಾತ್ರಿ ಆತನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ ಹುದುಗಿಸಿ ಮಲಗಲು ಸೇರುತ್ತದೆ - ಇದೆಲ್ಲಾ ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆಕೆಯ ಈ ಆಸೆಗಳನ್ನು, ಎಂತಹ ಸಿಂಪಲ್ ಆಸೆಗಳು! ಪೂರೈಸಲು ಆತ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾನೆ.

“ಅಂದಾಗ ಮಹಾರಾಯ್ತಿ. ಮೊದಲ ನನ್ನ ಕಿಸೇದಾಗಿನ ಸ್ಯಾಲರೀ ಅಮೌಂಟು ತಗದಿಡು ಬೋನಸ್-ಗೀನಸ್ ಅಂತ ಈ ಸರೆ ಭಾಳ ಬಂದದ ನೋಡು, ಹತ್ತು ಸಾವಿರದ ಮ್ಯಾಲೆ ಇರಬೇಕು. ನನ್ನ ಸ್ಕೂಟರಿನ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಖರ್ಚಿಗಷ್ಟು ನೀ ಕೊಟ್ಟರ ಸಾಕು ಉಳದದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಂದೇ. ನಿನಗ ಹ್ಯಾಂಗ ಬೇಕೋ ಹಾಂಗ ಖರ್ಚು ಮಾಡು.”

ಮೊದಲು ಆತ ಪ್ರೋಬೇಶನರಿ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿದ್ದ. ಆಗ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆಯಿತ್ತು. ಆಗಲು ಹೀಗೆಯೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಂದು ಆಕೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಈಗ ಆತ ತನ್ನ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ. ದೊಡ್ಡ ಸಂಬಳ

ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಲೂ ಎಲ್ಲಾ ತಂದು ಆಕೆಯ ಕೈಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಸಂಬಳದೊಂದಿಗೆ ಆತನದನ್ನೂ ಆಕೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಜಾಯಿಂಟ್ ಅಕೌಂಟಿನಲ್ಲಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಹೆಂಡತಿಗೆ ಬರುವ ಹಣವೆಷ್ಟು ಎಲ್ಲಿಗೆ. ಖರ್ಚು ಮಾಡಾಳೆ, ಅದೆಲ್ಲ ಆತ ಕೇಳಿದವನೇ ಅಲ್ಲ.

* * *

“ಸರೂ, ನೀ ಕೂಸಿಗೆ ಹಾಲು ಕುಡಿಸಿ ನನ್ನ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಬಿಡು. ನಾ ನೋಡಿಕೋತಿನಿ. ನೀ ಬ್ಯಾರೆ ರೂಮಿನೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಆರಾಮ ಮಲಕೋ. ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಹಸಿ ಬಾಣಂತಿ. ಈ ನಮ್ಮ ರಾಜಕುಮಾರ ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಮಲಗಿ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಎಚ್ಚರಿರಾನ. ಅವನ ಜೋಡಿ ನೀನೂ ಜಾಗರಣಿ ಮಾಡಿದರ ನಿನಗ ತ್ರಾಸಾಗ್ತದೆ. ಇಂಪಾ ದೊಡ್ಡಾಂವ ಆಗೂತನಕಾ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಇವನ್ನ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋ ಡ್ಯೂಟಿ ನಾ ಮಾಡ್ತೀನಿ. ನಿನ್ನ ಆರೋಗ್ಯ ಮುಖ್ಯ” - ಆತನದು ಬಹಳ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿ ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೇವಲ ತಾಯಿಯದು ಅಂತ ಆತ ಒಪ್ಪುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಡೆದಿರುತ್ತಾರೆಂದ ಮೇಲೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಇಬ್ಬರೂ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದ ಮೇಲೆ, ಮಕ್ಕಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸೇರಬೇಕು ಅಂತ ಆತನ ವಾದ. ಅದಕ್ಕೇ ಆತ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ‘ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ’ ಅನ್ನುವ ಪದಪ್ರಯೋಗವೇ ತಪ್ಪು. ಅದನ್ನು ‘ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ’ ಅಂತ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು.

ಸರೂ, ನೀ ತಿಂಡಿ ರೆಡೀ ಮಾಡೂದ್ರಾಗ ನಾನು ರಾಜೂಗ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಡ್ರೆಸ್ ಹಾಕಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಬ್ಯಾಗ್ ತಯಾರು ಮಾಡ್ತೀನಿ. ಅಥವಾ ನೀ ಅವನನ್ನ ತಯಾರು ಮಾಡ್ತಿದ್ದರ ಮಾಡು. ನಾ ಅವನ ಟಿಫಿನ್ ರೆಡೀ ಮಾಡ್ತೀನಿ. The choice is yours.

“ಸರೂ, ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ದಣಿದು ಬಂದೀದಿ. ಈಗ ರಾತ್ರಿ ಅಡಗೀನೂ ನೀನ ಮಾಡೂದು, ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹೋಮ್‌ವರ್ಕ್‌ನೂ ನೀನ ಮಾಡೂದು. ಹಿಂಗ ಬ್ಯಾಡಾ. ನಾವು ಈ ಎರಡೂ ಕೆಲಸಾ ಹಂಚಿಗೊಳ್ಳೋಣ - ನೀ ಅಡಗಿ ಮಾಡಿದ ದಿವ್ವ ನಾ ಹೋಮ್‌ವರ್ಕ್ ಮಾಡ್ತೀನಿ. ನೀ ಹೋಮ್‌ವರ್ಕ್ ಮಾಡ್ತಿದ ದಿವ್ವ ಅಡಗಿ ನಂದು.”

“ಸರೂ, ಏ ಸರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಟೆರೇಸ್ ಮ್ಯಾಲೆ ಬಂದು ಕೂಡ ಬಾ... ಇಲ್ಲೆ ಬಾ. ನಿನಗ ಆರಾಮ ಖುರ್ಚಿ ಹಾಕಿ ದಿಂಬು ಇಟ್ಟೀನಿ ನೋಡು ಇವತ್ತ ಹುಣ್ಣಿವಿ. ಬೆಳದಿಂಗಳು ಎಷ್ಟ ಭಿಂದ ಅದ. ಎಲ್ಲಾ ಚಿಂತಿ ಮರತು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕೂಡೋಣ ಹಿಂಗ ನಾವಿಬ್ಬರ ಬೆಳದಿಂಗಳಾದಾಗ ಕೂತರ ಹಿಂದಿನದೆಲ್ಲಾ ನೆನಪಾಗ್ತದೆ ಅಲ್ಲ? ಲಗ್ನಾದ ಹೊಸದಾಗಿ ಬೆಳದಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿ ಮಾಳಿಗೀ ಮ್ಯಾಲ ಹಾಸಿಕೊಂಡು ಮಲಗತಿದ್ದೆವಲ್ಲ...” ಬಹಳ ರಸಿಕ ಗಂಡ ಆತ; ರಸಿಕತೆಯನ್ನು ಕೊನೆವರೆಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಗಂಡ.

“ಇಷ್ಟು ವರದಾದ್ರೂ ನಮ್ಮ ಭಾವನಾ ಇನ್ನೂ ಹಂಗು ಫ್ರೆಶ್ ಉಳಿದಾವಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗಿನ ಮಿಂಚಿನಾಂಗ...”

ಲಗ್ನವಾಗಿ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದು ಹೋದ ನಂತರ ಯಾರ ಭಾವನೆಗಳೂ ಫ್ರೆಶ್ ಆಗಿ ಉಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಹೆಂಡತಿಯ ಕಣ್ಣಿಮಿಂಚೂ ಉಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ... ಆದರೂ ಅವು ಉಳಿದಿವೆ ಅಂತ ಗಂಡನಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಬೇಕಾದರೆ ಆತ ನಿಜವಾಗಿ ದಿಲ್‌ದಾರ್ ಗಂಡನಾಗಿರಬೇಕು...

* * *

“ಸರೋ, ನನ್ನ ಜೀವನದಾಗ ನನಗ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸುಖಾ-ಸಂಪತ್ತು, ಕೀರ್ತಿ ಅಂತಸ್ತು, ಮಾನ-ಮರ್ಯಾದೆ ಏನೇನು ಬೇಕೋ ಎಲ್ಲಾ ವೈಭವಾನೂ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಾ ನನಗ ನೀನು ಬಹಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಆಸ್ತಿ ನೋಡು. ನನ್ನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಾಕೊಟ್ಟಾಕಿ ನೀನು. ನಿನ್ನಂಥಾ ಹೆಂಡತಿ ಸಿಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಪುಣ್ಯದ ಫಲ. ಯಾಕಂದರೆ ನೀ ನನಗ ಬದುಕಿನ ಸುಖದ ಸಾರಾಮೃತವನ್ನ ಕುಡಿಸಿದಿ.”

ಗಂಡನಿಂದ ಈ ಬಗೆಯ ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಸಂತ್ಸಪ್ತಿಯ ವಿಶ್ವಾಸದ ಮಾತು ಕೇಳುವ ಅವಕಾಶ ಅದೆಷ್ಟು ಹೆಂಡರಿಗೆ ಒದಗಿ ಬಂದೀತು?

* * *

ಸರೋಜಾಗೆ ಅರ್ಧ ಎಚ್ಚರು. ಅರ್ಧನಿದ್ದೆ. ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಆಕೆ ಒಬ್ಬಳೇ ಮಲಗಿದ್ದಾಳೆ. ಆಕೆಗೆ ನಿದ್ದೆ ಹತ್ತಿದೆಯೆಂದು, ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು, ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಹೊರಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು - ಯಾರೋ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಮಗ ರಾಜ, ಅವನ ಹೆಂಡತಿ, ಕಿರಿಯವನು, ಮಗಳು ಮತ್ತು ಅಳಿಯ, ನೆರೆಮನೆಯವರು, ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು, ಆತನ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು, ಇನ್ನೂ ಯಾರು-ಯಾರೋ... ನೂರಾರು ಜನ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಗದ್ದಲ ಮಾಡದೆ ಪಿಸುಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.

“ರಾಜೂ, ನೀ ದೊಡ್ಡಾಂವಪಾ, ಇನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಂದೇ. ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿನ್ನ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೋಬೇಕಪಾ. ಅವಿಗೆ ಈ ಶಾಕ್ ತಡಿಯೋದು ಆಗ್ಲೀಕ್ಲಿಲ್ಲ” - ಯಾರೋ ಹಿರಿಯ ಮನುಷ್ಯರ ಕಳಕಳಿ.

“ಹೌದ್ರೀ ಕಾಕಾ, ಅದಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರು ಮಮೀಗೆ ನಿದ್ದೀ ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಾರೆ. ಆಕೆ ಇನ್ನೂ ಮಂಪರಿನ್ಯಾಗೇ ಇದ್ದಾಳೆ” ಕೆಳದನಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜನೂ ವಿವರಣೆ.

“ಎಂಥಾ ದೊಡ್ಡಮನಿಶ್ಯಾ ಏನ ಕಥಿ! ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ರು! ಯಾರು ಏನು ಕೇಳಿದ್ರೂ ಇಲ್ಲ ಅಂದವರಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ಶಾಂತಿ-ಸಮಾಧಾನದ ಸ್ವಭಾವ! ಎಂದೂ ಸಿಟ್ಟಾದವರಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟಮಾತು ಆಡಿದವರಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲ.

ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಂಥಾ ಮನಿಶ್ಯಾ ನೋಡಿ’ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ ಆತನ ಗುಣಗಾನ.

ಸರೋಜಾಗೆ ಈಗ, ಪೂರಾ ಎಚ್ಚರಾಯಿತು. ಹೊರಗೆ ಜನ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಆತನನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನುಕಂಪ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಹೌದು. ಆತ ಈಗಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಆತ ಹೃದಯಾಘಾತವಾಗಿ ಸತ್ತು ಹೋದ.

ಈಗ ಬೆಳಗಿನ ಒಂಬತ್ತು ದಾಟಿದೆ. ಈ ಕಳೆದ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಯ ಕಾಲ ತಾನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ?

ಸರೋಜಾ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಸರಿಯಾಗಿ ಹತ್ತಕ್ಕೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಆತನ ಜೀವ ಹೋಯಿತು. ಡಾಕ್ಟರು ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು I am sorry madam ಅಂದರು, ಮಗ ರಾಜವನ್ನು ಕರೆದು. ಮಗಳೂ ಓಡಿ ಬಂದಳು. ಅವರೆಲ್ಲ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಸೀರಿಯಸ್ ಅಂತ ತಿಳಿದು ಕಳೆದ ವಾರವೇ ಬಂದಿದ್ದರು. ಹಗಲು-ರಾತ್ರಿ ಅಪ್ಪನ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದರೂ. ಅಪ್ಪ ಇನ್ನಿಲ್ಲ ಅಂತ ತಿಳಿದೊಡನೆ ಕರುಣಾಜನಕವಾಗಿ ಅತ್ತರು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಆಗುವಾಗ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಸಮೀಪಿಸಿತ್ತು. ತಾನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ?

“ಮಮೀಗೆ ಶಾಕ್ ಆಗೇದ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಕೆ ಅಳತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಾತಾಡತಾ ಇಲ್ಲ.” “ಹೌದೌದು. ಅವಿಗೆ ಸೆಡೇಶನ್ ಕೊಡೋದು ಭಲೋ.” “ಅಯ್ಯೋ ಅಮ್ಮಾ... ಸರೋಜಾಗೆ ಇದೆಲ್ಲ. ಕೇಳಿದ ನೆನಪಿದೆ. ಮುಂದೆ -

ಮುಂದೆ ಆಕೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕನಸಿನ ಲೋಕ ಸೇರಿದಳು.

ಕನಸಿನ ಲೋಕವೆ?

ಹೌದು.

ಅಂದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನಡೆದದ್ದೆಲ್ಲ. ಕನಸೆ?

ಹೌದು.

ಆಕೆ ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ಆತ ಚಹಾ ಮಾಡಿದ್ದು, ಸಂಬಳದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಆತ ಆಕೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿರಿಸಿದ್ದು, ಮಗುವನ್ನು ತಾನೇ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ಆತ ಹೇಳಿದ್ದು, ಸಿನೆಮಾಗೆ-ಕಾಮತ್ ಹೋಟೆಲ್‌ಗೆ ಹೋಗೋಣವೆಂದು ಆತ ಹೇಳಿದ್ದು, ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಅಂತ ರಮಿಸಿದ್ದು, ಬೆಳದಿಂಗಳಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದು, ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು... ಇದೆಲ್ಲ ಕನಸೆ? ಹೌದು.

ಎಂತಹ ಸುಂದರ ಕನಸುಗಳು! ಆಕೆ ಹುಡುಗಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಿನಿಂದ ಕಂಡಿದ್ದ ಕನಸುಗಳು! ಇವೆಲ್ಲಾ ಬರಿ ಕನಸುಗಳೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಈ ಕನಸುಗಳಿಂದ ಎಚ್ಚರಾಗುವುದು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಿತ್ತು?

... ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ತನಗೀಗ ಎಚ್ಚರಾಗಿದೆ. ಕನಸು ಬೇರೆ. ವಾಸ್ತವ ಬೇರೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು, ಅದೆಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತು, ಕಂಡಿದ್ದು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಬರೀ ಕನಸುಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಬರೀ ಕನಸುಗಳು...

* * *

ಆತ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನನ್ನು ಲಗ್ನವಾದಾತ, ಮೂರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದಾತ. ಜೊತೆಗೆ ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷ ಬಾಳಿದಾತ. ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತನ್ನ ಕನಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕನಸುಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿಸಿದಾತ. ಈಗ ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆ; ಇದು ವಾಸ್ತವ.

ಇದಷ್ಟೆ ವಾಸ್ತವವೇ?

ವಾಸ್ತವದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕನಸುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಿಂತ ಅದೆಷ್ಟೋ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಿನದು : ಅದೆಷ್ಟೋ ಪಾಲು ಕಹಿಯಾದದ್ದು ಅಸಹ್ಯವಾದದ್ದು, ಕ್ರೂರವಾದದ್ದು.

ಸರೋಜಾಗೆ ಬಾಯಾರಿದಂತೆನಿಸಿತು. ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಬಿಸಿ ಚಹಾ ಬೇಕೆನಿಸಿತು. ತಾನಾಗಿ ಹೇಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಕೇಳುವುದು? ಗಂಡನ ಹೆಣ ಇನ್ನೂ ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ಯಾರು ಯಾರೋ ಕೂತು ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ರಾಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತಾನು ಈಗ ಅಳಬೇಕಾದ ಸಮಯ - ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಃಖ ತನಗೇ ಆಗಬೇಕಲ್ಲ?

ಆದರೆ ನ್ಯಾಯ ಅನ್ನುವುದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ಅದು ಹೆಂಗಸಿನ ಪಾಲಿಗೆ, ಇದೆಯೇ? - ಅನೇಕ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತ ಸರೋಜಾ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ಉತ್ತರ ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ...

ಅರೆತೆರೆದ ಬಾಗಿಲ ಸಂದಿಯಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಮಲಗಿಸಿದ ಆತನ ಹೆಣ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ತುರುಕಿದ್ದಾರೆ. ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಮಲಗಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಎದ್ದು ಬರುತ್ತಾನೇನೋ ಅನ್ನಿಸುವಂತೆ. ಎದ್ದು ಬಂದು ಮತ್ತೆ ಕರ್ಕಶವಾದ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಗಾಡುತ್ತಾನೇನೋ ಅನ್ನಿಸುವಂತೆ...

“ಏ ಸರೋಜಾ, ಇಲ್ಲೆ ಬಾ... ಏನು, ಕರೆದ ಕೂಡಲೆ ಬರಿಗೆ ಆಗೂದಿಲ್ಲ ನಿನಗೆ? ಗ್ಯಾಸ್ ಮ್ಯಾಲ ಹಾಲು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನಾತು? ನಾ ಬಾ ಅಂದ ಕೂಡಲೆ ಗ್ಯಾಸ್ ಬಂದ್ ಮಾಡಿ ಬರಬೇಕು ತಿಳಿತೇ?... ಪಗಾರ ಬಂತಲ್ಲ ನಿನೆ? ಪಗಾರ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ರೊಕ್ಕಾ ತಂದು ನನ್ನ ಕೈಯಾಗ ಕೊಡು ಅಂತ ಹೇಳಿಲ್ಲ ನಿನಗೆ?... ಹೌದು. ನಾ ಕುಡೀತೀನಿ, ಜೂಜು ಆಡ್ತೀನಿ, ಬೇಕಾದ್ದು ಮಾಡ್ತೀನಿ, ನೀ ಯಾರು ಕೇಳಾಕಿ? ನನ್ನ ವ್ಯವಹಾರದಾಗ ನೀ ಕೈಹಾಕಬೇಡ. ರೊಕ್ಕಾ ತಂದು ನನ್ನ ಕೈಯಾಗಿಟ್ಟು ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮಿರು.”

“ಅಲ್ಲ ಸರೋಜಾ, ನೀ ಬ್ಯಾಂಕಿನ್ಯಾಗ ಆಫೀಸರ್ ಇದ್ದೀ ಖರೆ, ಅದರರ್ಥ ನಿನಗೆ

ಬೇಕಾದವರ ಜೊತೆ ಖಿಖಿಖಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಚಕ್ಕಂದ ಆಡ್ಡಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಅದ ಅಂತ ಅಲ್ಲ... ಅವಾ ನಿನ್ನ ಕೊಲೀಗ್ ಇರಬಹುದು. ಕೊಲೀಗ್ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸದ ಪೂರ್ತೆ ಎಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟ ಮಾತಾಡ್ಬೇಕು. ನಗೂದು - ಹಲ್ಲು ಕಿರಿಯೂದು ಯಾಕೆ?... ನಾನ ತಪ್ಪ ಮಾಡಿದೆ. ಡಬಲ್ ಡಿಗ್ರಿ ತಗೊಂಡು ನೌಕರಿ ಮಾಡೋ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಕೊಬ್ಬು ಜಾಸ್ತಿ. ನಿನ್ನಂಥಾಕೈನ್ನು ನಾ ಲಗ್ನಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಬಾರದಿತ್ತು. ನಾ ಗಂಡ ಜೀವಂತ ಇದ್ದಾಗನ ಬ್ಯಾರೆ ಗಂಡಸರ ಜೋಡಿ ನಕ್ಕೋತ ಮಾತಾಡುವಾಕಿ ಲಗ್ನದಕಿಂತಾ ಮೊದಲ ಏನೇನ ಮಾಡೀಯೋ ಯಾರಿಗೊತ್ತು... ಇಕಾ ನೋಡು, ನಾ ಹೇಳಿದ್ದು ನೆನಪಿಟಗೋ. ಹೊರಗಿನ ಗಂಡಸರ ಜೋಡಿ ಖಾಲಿಫುಕಟ ನಕ್ಕೋ ಮಾತಾಡಿದರೆ ನಿನ್ನ ಹಲ್ಲ ಮುರೀತೀನಿ...

“ಏನು, ಹೋಟೇಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆ? ಯಾಕೆ? ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗೋಣಂತಾರ? ಅವಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟ ಹೇಳು. ಹೋಟೇಲಿನ ತಿಂಡಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಛಲೋ ಅಲ್ಲ. ದುಡ್ಡೂ ಹಾಳು, ಆರೋಗ್ಯನೂ ಹಾಳು. ಮನ್ಯಾಗ ಏನು ಬೇಕಾದ್ದು ತಿನ್ನಿ... ಏನು, ನಿನಗೆ ಅಡಿಗಿ ಮಾಡ್ಡಕ್ಕೆ ಇವತ್ತ ಬೇಜಾರ? ನಿನಗೆ ಬೇಜಾರದ್ರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾಡ್ಡಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚು ಅವ್ರೂ ಕಲೀಲಿ ಬರೇ ಅನ್ನಾ ಮಾಡ್ತೀ, ಚಟ್ಟಿಪುಡಿ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನಿ. ಸಿಂಪಲ್ ಊಟಾ ಮಾಡಬೇಕು - ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳ್ಯಾರ - ಬಾಗಲಾ ಹಾಕ್ಕೋ, ಇವತ್ತ ಕ್ಲಬ್‌ನ್ಯಾಗ ಡಿನ್ನರ್ ಅದ, ನಾ ರಾತ್ರಿ ತಡಾ ಆಗಿ ಬರ್ತೀನಿ”.

“ಏ ಸರೋಜಾ, ಎಲ್ಲೆ ಸತ್ತೀಯೆ? ಈ ಹುಡುಗರು ಅಳೂದು - ಜಗಕಾಡೂದು ಅಂತ ದಾಂಧಲೆ ನಡಸ್ಯಾರ ನಿನಗೆ ಕಿವಿ ಕೇಳಸೂದಿಲ್ಲ? ಇವರನ್ನ ಅತ್ತಾಗ ಎಳಕೊಂಡು ಹೋಗು. ಶನಿವಾರ ಒಂದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಂದಿಷ್ಟು ಉಂಡು ಮಲಕೊಂಡೀನಿ. ಒಂದೇ ಸಮನ ಡಿಸ್ಟರ್ಬ್ ಮಾಡ್ಡಿಕ್ತಾವ ಶನಿಗಳು ಏನು, ಹಟಾ ಬಂದದ? ಕಪಾಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರಪ್ ಅಂತ ಏಟಾ ಕೊಟ್ಟು ಕತ್ತಲಿ ಖೋಲ್ಯಾಗ ಹಾಕಿ ಬಾಗಲಾ ಹಾಕು. ಎರಡ ದಿನಾ ಉಪಾಸ ಹಾಕು, ತಾವ ದಾರಿಗೆ ಬರ್ತಾರ... ಮಕ್ಕಳನ್ನ ಉಪಾಸ ಹಾಕಿ ನೀ ಹ್ಯಾಂಗ ಉಣ್ಣೂದು ಅಂತೀಯಾ? ಅವರ ಜೋಡಿ ನೀನೂ ಉಪಾಸ ಮಾಡು ನಿಂದೂ ಆರೋಗ್ಯ ಛಲೋ ಆಗ್ತದ ಈಗೀಗ ಭಾಳ ದಪ್ಪ ಆಗೀದಿ...”

“ಏ ಸರೋಜಾ, ಇವತ್ತೇನುರಾತ್ರಿ ಅಡಿಗೀ ಮಾಡೋ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲೇನು? ಎಷ್ಟೊತ್ತಾತು ಟೆರೇಸ್ ಮ್ಯಾಲ ಹೋಗಿ ಸುಮ್ಮ ದೆವ್ವನ್ಯಾಂಗ ಕೂತು ಬಿಟ್ಟೀಯಲ್ಲ? ಬೆಳದಿಂಗಳು ಅದನ? ಇದ್ದೇನಾತು? ನಿನಗೊಂದು ಈ ಬೆಳದಿಂಗಳ ಹುಚ್ಚು ಹುಣ್ಣಿವಿ ಬಂದಾಗೊಮ್ಮೆ ನಿನ್ನ ಮೈಯಾಗೇನರೆ ದೆವ್ವ-ಗಿವ್ವ ಬರ್ತದೋ ಏನೋ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂಗ ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮ ಕೂತುಬಿಡ್ತೀ... ಯಾರಿಗರೆ ದೆವ್ವಾ ಬಿಡಸವಿಗೆ ಕೇಳಬೇಕು...”

“ನೀ ಹೀಗ ಬರ್ಥಡೇ ಬಂತು - ಅದು ಬಂತು ಅಂತ ಹೊಸಾ ಸೀರಿ ತಗೊಳ್ಳುದು, ಸ್ಟೀಟ್ ಮಾಡೂದು. ಮಂದಿನ್ನ ಕರದು ಪಾರ್ತಿ ಕೊಡೂದು ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲಾ ಹುಚ್ಚುಚ್ಚಾರ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು. ಮನ್ಯಾಗ ರಗಡ ಸೀರಿ ಅವ. ಸುಮ್ಮನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುಬಾರದು... ಮನ್ಯಾಗ ಎರಡು ಸೀರಿ - ಹೊರಗ ಹೋಗಿಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸೀರಿ, ಒಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಸೀರಿ ಇದ್ದರ ಸಾಕು. ಎಂಥಾ ಸೀರಿ ಉಟ್ಟರೇನು. ಬರಬರತ ಹರಿದಾಕಿ ಆಗ್ತಿಯೇನು? ಕನ್ನಡಾಗ ಮಾರಿ ನೋಡಿಕೋ - ಕಣ್ಣು ಗಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಹ್ಯಾಂಗ ಒಳಸೇರ್ಯಾವ ಗೊತ್ತಾಗ್ತೆ... ಏನು, ನನ್ನ ಸೀಗರೇಟು - ಬಿಯರ್ ಖರ್ಚಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾತಾಡ್ತಿಯಾ? ನಾ ಗಂಡಸು. ನಾ ಬೇಕಾದ್ದು ಮಾಡ್ತಿನಿ. ನಾ ಇಡೀ ದಿನಾ ದುಡದು ದಣದಿರ್ದಿನಿ, ನನ್ನ ರಿಕ್ರಿಯೇಶನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಏನಾದ್ರೂ ಮಾಡ್ತಿನಿ, ನೀ ನನ್ನ ಸುದ್ದಿಗೆ ಬರಬ್ಯಾಡ.”

“ಏನು, ರಾಜೂನ ಫೀಜಿಗೆ ರೊಕ್ಕ ಬೇಕೆ? ನಿನ್ನ ಪಗಾರ ಬರ್ದದಲ್ಲ. ಅದರಾಗಿಂದ ಕೊಡು. ಮಕ್ಕಳ ಸ್ಕೂಲಿನ ಫೀಜು-ಪುಸ್ತಕ ಡೈಸ್ಸು ಅಂತ ನನ್ನ ತಲಿ ತಿನ್ನಬ್ಯಾಡ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀನೇ ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮಾಡ್ಬೇಕು. ಏನು, ಈ ತಿಂಗಳು ಗೆಸ್ಟ್ ಬಂದರಂತ ಹಾಲಿನ ಬಿಲ್ಲು ಜಾಸ್ತಿ ಆತ? ಯಾರು ಬಂದ್ರೇನು, ನೀ ಯಾಕ ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಕಿಸಿಕೋಬೇಕು? ಇನ್ನ ಮ್ಯಾಲ ಹಾಲಿನ ಖರ್ಚು ಅರ್ಧಾ ಮಾಡಿ ಬಿಡು. ನನ್ನ ಪೂರ್ತೆ ಒಂದು ಲೋಟಾ ಕುಡೀಲಿಕ್ಕೆ ಅದರ ಸಾಕು. ಬೇಕಾರ ರಾಜೂಗ ಅರ್ಧಾ ಲೋಟಾ ಕೊಡು. ಮಗಳಿಗೆ ಹಾಲು ಕೊಡೋ ಜರೂರಿಲ್ಲ. ದಪ್ಪ ಆಗಿ ಕೂತರ ಲಗ್ನಾ ಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವು? ನೀ ಅಂತೂ ಹಾಲು ಕುಡೀಲೇಬಾರದು. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದಾಟದ ಮ್ಯಾಲೆ ಹೆಂಗಸು ಹಾಲು ಕುಡದರ ಡಯಾಬಿಟಿಸ್ ಬರತದ ತಿಳಿತೇನು?”

“ನೀ ಏನ ಅನ್ನು ಸರೋಜಿ, ನೀವು ಕಲಿತ ಹೆಂಗಸರು ಭಾಳ ನಾಜೂಕು ನೋಡು ಏನೂ ಉಪಯೋಗಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಒಂದಿಷ್ಟು ಪ್ಲೂ ಆಗಿ ಎಂಟುತ್ತು ದಿನಾ ಜ್ವರಾ ಬಂದವು ಅಂತ ಮಲಗೇ ಬಿಟ್ಟೀಯಲ್ಲ? ನಿಮ್ಮ ನಖರಾನೇ ಭಾಳ. ಹಳ್ಳಿಯೊಳಗಿನ ಹೆಂಗಸರನ್ನ ನೋಡು. ಹ್ಯಾಂಗ ಹೊಲದಾಗ ಕೆಲಸಾ ಮಾಡತಾರ. ಜ್ವರಾ- ಗಿರಾ ಬಂದರ ಕೇರ್ ಮಾಡೋದೇ ಇಲ್ಲ ಅವು. ನೀ ಹಿಂಗ ವೀಕ್ನೆಸ್ ಅಂತ ಮಲಗೇ ಇದ್ದರ ನಿನಗೆ ನೆಟ್ಟಗ ಆಗೂದಿಲ್ಲ. ಎದ್ದು ಅಡಿಗ-ಮಾಡ್ತೀಕೆ ಸುರುಮಾಡು. ನನ್ನವು ಒಂದ್ನಾಲ್ಕು ಶರ್ಟು ಪ್ಯಾಂಟು ಇಟ್ಟೇನಿ ನೋಡು, ಒಗದು ಇಸ್ತೀ ಮಾಡು. ಗುಳಗಿ-ಔಷಧ ಅಂತೆಲ್ಲಾ ತಗೊಳ್ಳಬ್ಯಾಡ. ಅದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಸೈಡ್ ಇಫೆಕ್ಟ್ ಆಗ್ತಾವ. ನಾ ಒಂದಿಷ್ಟು ನನ್ನ ಫೈಂಡ್ಸ್ ಕೂಡ ನಾಲ್ಕುದಿನಾ ಜೋಗ-ಮುರಡೇಶ್ವರ-ಕಡೆ ಟ್ರಿಪ್ ಹೋಗಿ ಬರ್ದಿನಿ ಮನಿಕಡೆ ಜೋಪಾನ.”

“ಏ ಸರೋಜಿ, ಎಲ್ಲೆ ಹೊಂಟೀದಿ? ನಿನ್ನ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಇವತ್ತ ಲೀವ್ಡ್ ಹಾಕಿ ಮನ್ಯಾಗಿರು ಅಂತ ಹೇಳ್ತೀಲ್ಲ? ಅದೇನು ಅರ್ಜೆಂಟ್ ಅಕೌಂಟ್ ಸಬ್‌ಮಿಟ್ ಮಾಡೋದಿದ್ರೂ ಇರ್ದೀ. ನೀ ಇವತ್ತು ಹೋಗಾಬ್ಯಾಡ. ನನಗ ಯಾಕೋ ಅರಾಮಿಲ್ಲ

ಅಂತ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ. ಮೊದಲ ಹೋಗಿ ಡಾಕ್ಟರನ್ನ ಕರಕೊಂಡ ಬಾ ಜ್ವರಾನ? ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬರೋ ಹಾಂಗ ಕಾಣಸ್ತದೆ, ನಾಳೆ ಬರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಡಾಕ್ಟರನ್ನ ಕರೆಸಿ ಗುಳಗಿ-ಔಷಧ ತಗೊಳ್ಳುದು ಛಲೋ. ಸ್ವಲ್ಪ ನನ್ನ ಕಾಲು ಒತ್ತು. ಹಣೆಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ವ್ಹಿಸ್ಕಿ ವೈಪೋರಬ್ ಹಚ್ಚಿ ತಿಕ್ಕು. ಒಂದುಷ್ಟು ರವಾದ ಪಾಯಸಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು. ಬಿಸಿನೀರು ಕಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾ. ಲೀವ್ಡ್ ಲೆಟರ್ ಕಳಸು ನಿನ್ನ ಸುಡುಗಾಡು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ... ಆಹ್! ಓಹ್! ಅಮ್ಮಾ! ಅದೇನು ಥರ್ಮಾಮೀಟರ್ ಹಚ್ಚಿ ನೋಡತೀ. ನಾರ್ಮಲ್ ಅದನ? ನಿನ್ನ ತಲಿ. ನನಗ ಜ್ವರಾ ಬರತಾವ ಅನಸ್ಲೆಕ್ತೇವ ಅಂತ ಹೇಳ್ತೀನಲ್ಲ? ಹೋಗು ಮೊದಲ ಡಾಕ್ಟರನ್ನ ಕರಕೊಂಡಾ ಬಾ...”

“ಅಲ್ಲ ಸರೋಜಿ, ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಸಣ್ಣ ಮೂಖಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೂಡ್ಲಿಕ್ಕೆ ಏನಧಾಡಿ ಅಗೇದ ನಿನಗ? ನನ್ನಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರದಾಗಿಯೋ ಗಂಡ ಇದ್ದಾನ, ಮಕ್ಕಳು ಸೆಟಲ್ ಆಗ್ಯಾರ. ದೊಡ್ಡ ಮನಿ. ಕಾರು, ವಸ್ತಾ-ವಡಿವಿ ಎಲ್ಲಾ ಅವ. ನನ್ನಂಥಾ ಗಂಡ ಸಿಗ್ಗಿಕ್ಕೆ ನೀ ಪುಣ್ಯಾ ಮಾಡೀದಿ. ನನ್ನಿಂದ ನಿನಗ ಎಷ್ಟ ಉಪಕಾರ ಆಗೇದ. ಉಪಯೋಗ ಆಗೇದ, ಎಂದರೆ ತಿಳಿಕೋತೀಯೇನು?”

“ಮಮ್ಮೀ ಇನ್ನೂ ನಿರ್ದೀ ಮಂಪರಿನ್ಯಾಗ ಇದ್ದಾಂಗ ಕಾಣಸ್ತದೆ” ಹೊರಗಿನಿಂದ ಮಗಳ ದನಿ.

“ಆದರ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೊತ್ತು ಅಂತ Dead body ಕೊಂಡು ಕೂಡೋದು? ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಲ್ಲ? ರಾಜೂ, ನೀ ಹೋಗಿ ಸಾವಕಾಶ ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯವರನ್ನ ಹೊರಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಬಾ. ನಿನ್ನ ತಂದಿಯವರ ದೇಹದ ಹತ್ತಿರ ಐದಾ ಮಿನಿಟು ಕೂಡಿಸು. ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಆಗಬೇಕಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಸಂಕ್ರಿಸ್ತ ಮಾಡಿದ್ರಾತು.” ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರ ಅನುಕಂಪಪೂರಿತ ಸೂಚನೆ.

“ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೆ. ಮಮ್ಮೀ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹ್ಯಾಂಗ ತಡಕೋಬೇಕು!” ಮಕ್ಕಳ ಅಳಲು. “ಏನು ಮಾಡೋದರೆಪಾ. ಆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮತೆ ಆಯುಷ್ಯ ಮುಗೀತು. ದೇವರ ಪಾದಾ ಸೇರಿದ್ರು ಹೊರಗಿನ ಮಂದೀಗೇ ಇದು ತುಂಬಿಬಾರದ ಹಾನಿ ಅನಸ್ತದೆ. ಅಂಥಾದ್ರಾಗ ನಿಮ್ಮತಾಯಿಗೆ ಹ್ಯಾಂಗನಸ್ತರಬೇಕು. ಪಾಪ, ಗಂಡ ಅಂದರ ದೇವರು ಅಂತ ತಿಳಿಕೊಂಡ ಹೆಣ್ಣುಗಳು.”

ಅಣ್ಣಾ ನೀನ ಹೋಗಿ ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಮಮ್ಮೀನ್ನ ಕರಕೊಂಡ ಬಾ” ಮಗಳ ಅಳುದನಿ.

ಸರೋಜಾಗೆ ಯಾರು ಎಬ್ಬಿಸಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿತ್ತು. ಕನಸುಗಳ ಲೋಕದಿಂದ ಆಕೆ ಹೊರಬಂದಿದ್ದಳು. ವಾಸ್ತವದ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿದ್ದಳು.

ಮೈ-ಮನಸ್ಸು ಹಗುರವಾದಂತಹ ಭಾವ. ಅಂದೆಂಥದೊ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸುಖದ

ಭಾವ. ಎಲ್ಲ ನೋವುಗಳಿಂದ. ಅಪಮಾನಗಳಿಂದ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಕಳಚಿಕೊಂಡತಹ ಭಾವ. ತನಗೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಆಕೆಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ದುಃಖವೇಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಸಿವಿಸಿಯೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ದುಃಖವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ-ಕಸಿವಿಸಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ-ಸಂತಾಪವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಈ ಗಂಡ ಸತ್ತು ಹೋದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಆತ ಸಾಯಿಸಿದ ತನ್ನ ಅಸಂಖ್ಯ ಕನಸುಗಳಿಗಾಗಿ...

ತಲೆ ಕೊಡವಿಕೊಂಡು ಸರೋಜಾ ಎದ್ದಳು. ಕೂದಲನ್ನು ಸೀರೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಒಳಗಿನ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಒಬ್ಬಳೆ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಯಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದ ಹಾಲನ್ನು ಗ್ಲಾಸಿಗೆ ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಕ್ಕರೆ ಬೆರೆಸಿ ಗಟಗಟ ಕುಡಿದಳು. ನಂತರ, ಮಗ ತನ್ನನ್ನು ಕರೆಯಲು ಬರುವ ಮೊದಲೆ ಹಗುರವಾದ ದಿಟ್ಟವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಡುತ್ತ ಪಡಸಾಲೆಗೆ ಬಂದಳು.

ವಿವಾಹಿತ ಹೆಣ್ಣು - ಸಿಮೋನ್ ದ ಬೊವಾ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿ

ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಮಾಜವು ಪಂಪರೆಯಿಂದ ನೀಡಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೆಂದರೆ ವಿವಾಹ. ಈಗಲೂ ಹೆಂಗಸರು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆಯೂ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಮುಂದೆಯೂ ಆಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆಯಾಗದ ಹೆಂಗಸು ವಿವರಣೆ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಳು ತಪ್ಪೋ, ಬಂಡಾಯಗಾರ್ತಿಯೋ ಅಥವಾ ವಿವಾಹವೆಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿರಾಸಕ್ತೋ ಎಂಬೆಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಏಳುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಮೊದಲು ವಿವಾಹ ಮೀಮಾಂಸೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೆಂಗಸಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಕಾಸವು ವಿವಾಹ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ. ಇದೀಗ ವಿವಾಹ ಎಂಬುದು ಇಬ್ಬರು ಸ್ವತಂತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಬದುಕಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಪ್ಪಂದವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಇಬ್ಬರೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಸ್ವಂತ ನೆಲೆಯದು. ಹಾದರ ಮಾಡಿದರೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮುರಿದಂತೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಬೇಕೆಂದಾಗ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಕಾರಣ ನೀಡಿ ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಹೆರುವುದಷ್ಟೇ ಹೆಂಗಸಿನ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಹೆರುವಿಕೆಗೆ ಈಗ ಹಿಂದಿನ ಅಧೀನತೆಯ, ಸೇವೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಲ್ಲ. ಇದೀಗ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಹೊತ್ತ ಈ ಹೊಣೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಈಗ ಹಿಂದಿನ ಅಧೀನತೆಯ, ಸೇವೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಲ್ಲ. ಅವಧಿಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊರುತ್ತದೆ. ಸೋವಿಯತ್ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡುವ ಶರತ್ತಿನ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿ ವಿವಾಹವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ರಾಜ್ಯಶಕ್ತಿ ಅವರಿಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಈ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ನಾಳಿನ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸಮಾಜ ರಚನೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಗಂಡು ಆಸರೆ ಎಂಬ ಸನ್ನಿವೇಶ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭ ಒಂದು ಮಧ್ಯಂತರ ಸ್ಥಿತಿ. ಸ್ತ್ರೀ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಕೊಂಚಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ, ಮೌಲ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಂಗಸರು

ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಧಿನಿಕ ವಿವಾಹವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು, ಇಂದೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿವಾಹವು ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಬೇಕು. ಆದರೆ, ಇವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಸಮಾನತೆಯ ನೆಲೆಗಳು ಮೂಡಿ ಅನಂತರ ಈ ಅವಸ್ಥೆ ತಲೆದೋರಿಲ್ಲ. ಹೆಂಗಸರು ಯಾವತ್ತೂ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಶರತ್ತು ವಿಧಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಗಂಡಸು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಆತ ಉತ್ಪಾದಕನೆಂಬ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಸಮುದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುವನೆಂಬ ಮನ್ನಣೆ ಇದೆ. ಅದೇ ಹೆಂಗಸಿನ ಹೆರುವಿಕೆ, ಮನೆಗೆಲಸಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಘನತೆಯ ಸ್ಥಾನ ಏಕೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಿಜ. ಪುರುಷನಿಗೆ ಅವಳು ಬೇಕು. ಕೆಲವು ಆದಿಮ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂಟಿ ಗಂಡಸು ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲಾಗದೆ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ರೈತನ ಕೈ ನೆರವಿಗೆ ಹೆಂಗಸು ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಗಂಡಸರು ತಮಗೆ ಬೇಸರ ತರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾರ ಮೇಲಾದರೂ ಹೊರಿಸಲು ಹೆಂಗಸರು ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡಸಿಗೆ ನಿಯತವಾದ ಲೈಂಗಿಕ ಜೀವನ, ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಬೇಕು. ಅವನು ಸಂತಾನವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯಶಕ್ತಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಂಡಸು ಹೆಂಗಸಿನ ಮುಂದೆ ತಾನೇ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಗಂಡಸರ ಇಡೀ ಗುಂಪು, ತಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರು ಗಂಡಂದಿರಾಗಿ, ತಂದೆಯರಾಗಿ ತೃಪ್ತರಾಗುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸು ಗುಲಾಮಳಾಗಿ, ತಂದೆಯರು, ಸೋದರರು ಇವರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಡಸರು ಅವಳನ್ನು ವಿವಾಹದ ಮೂಲಕ ಬೇರೆ ಗಂಡಸರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆದಿಮ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಆಸ್ತಿಗಳಂತೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದರು. ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳು ಅವಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕುದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ವಿವಾಹವು ಇಂದು ಒಪ್ಪಂದದ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ವಿವಾಹದ ಮೂಲಕ ಆಸ್ತಿ ಸಂಪತ್ತು ದೊರಕುವಂತಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಆಕೆಗೆ ಒಂದು ಬೆಲೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಈ ಆಸ್ತಿ ಸಂಬಂಧಗಳಿಂದ ಅವಳನ್ನೂ ಕುಟುಂಬದ ಅಡಿಯಾಳಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾಳೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲ ಮಾವಂದಿರು, ಅಳಿಯಂದಿರೊಡನೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೇ ಹೊರತು ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯರಲ್ಲ. ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿತ್ತು. ಹುಡುಗಿಗೆ ಸೀಮಿತ ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿತ್ತು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಿವೇಶವಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಹೆಂಗಸು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಿ ಆಗಿ ಉಳಿದಳೆಂದರೆ, ಆಕೆ ಆಶ್ರಯ ಜೀವಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇಲ್ಲವೇ ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡವಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಬದುಕಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ನೆಲೆ ಕಾಣಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ವಿವಾಹ ವೊಂದೇ ಅವಳಿಗೆ ಇದ್ದ ದಾರಿ ಅವಳನ್ನು ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣಗಳು ಎರಡು.

ಮೊದಲ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಆಕೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ

ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾಜಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಶಕ್ತಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ತನ್ನ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ತಾಯಿಯಾಗುವ ಕೆಲಸವನ್ನಷ್ಟೇ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಆದಿಮ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ತಂದೆ ಎಷ್ಟು ಕಾರಣ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರು ಪ್ರತಿ ಹೆಂಗಸೂ ಗಂಡನನ್ನು ಪಡೆಯಲೇ ಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಂಡನ ಲೈಂಗಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಹೊಣೆ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುದು ಎರನೆಯ ಕಾರಣ. ಜೊತೆಗೆ ಅವನ ಮನೆಗೆಲಸವನ್ನು ಆಕೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಉಡುಗೊರೆ ನೀಡಬೇಕಿತ್ತು. ಇಲ್ಲವೇ ಮದುವೆಯ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. ಅವಳನ್ನು ಪೋಷಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಅವನನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜವು ಹೆಂಗಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ತನಗಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲೆಂದು ಆಕೆಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಗಂಡನಿಗೆ ಮಾಡುವ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳು ಒದಗಿಸುವ ಹೊಣೆ ಪುರುಷನದು. ತನ್ನ ಮನಸೋ ಇಚ್ಛೆ ಈ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಆತ ಮುರಿಯುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಒಪ್ಪಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಆತ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ತೊರೆಯಬಹುದಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಅವಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ನೀಡಬೇಕಿತ್ತು. ಬೊಕಾರಿಸ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈಜಿಪ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡಾ ದುರುಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಯಿತು. ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೂ ಇದೊಂದು ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮ್ಮತಿ ಇತ್ತು. ಸೇವಕಿ, ಸೊಳೆ ಉಪಪತ್ನಿ - ಹೀಗೆ ಯಾರೊಡನೆ ಬೇಕಾದರೂ ಗಂಡಸು ಮಲಗಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ತನ್ನ ವಿವಾಹಿತ ಪತ್ನಿಗೆ ಕೆಲವು ಗೊತ್ತಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲೇ ಬೇಕಿತ್ತು. ಅವಳನ್ನು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡರೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಅವಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಆಕೆ ತನ್ನ ತವರು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಿ, ಅವನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. ಈ ಹಕ್ಕು ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿದ್ದದ್ದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಖಚಿತ.

ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ವಿವಾಹ ಒಂದು ಹೊರೆಯಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಒಂದು ಸವಲತ್ತು ಹೌದು. ಆದರೆ, ಇಬ್ಬರೂ ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಲು ವಿವಾಹವೊಂದೇ ದಾರಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿರಾಕರಣೆಗೊಂಡರೆ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ನಿರುಪಯುಕ್ತಳೆಂದೇ ತಿಳಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಯಂದಿರು ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಲು ಸದಾ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮದುವೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಂಡುಗಳಿಗೆ “ತೋರಿಸಿ” ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ‘ಪಾಟ್ ಚಾಲ್’ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಲಾ ಬಣ್ಣಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಹೀಗಿದೆ.

* * *

ಮೇಡಂ ಜೆಸೋರಾಂಡ್ “ಎಲ್ಲಮುಗಿಯಿತು. ಆಗಿ ಹೋಯಿತು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿದು ಕುಳಿತಳು. ಮಿಸ್ಟರ್ ಜೆಸೋರಾಂಡ್ ಸುಮ್ಮನೆ “ಹೌದಾ!” ಎಂದರು.

ಮೇಡಂ ಜೆಸೋರಾಂಡ್ ಕೀರಲು ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ “ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದು ಏಳನೆಯ ಮದುವೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ. ಇದೂ ಮುರಿದು ಬಿತ್ತು” ಅಂದಳು.

ಮಗಳತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಆಕೆ “ಯಾಕೇ, ಇದನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ?” ಎಂದಳು.

ಬೆರ್ತಾ ತಾನು ಮಾತಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದು “ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಮ್ಮ” ಎಂದು ಗೋಣಗಿದಳು. ತಾಯಿ, “ಇಲಾಖೆಗೆ ಎರಡನೇ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ. ಇನ್ನೂ ಮೂವತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಮುರಿದು ಬಿತ್ತು. ತಿಂಗಳೂ ಕೈತುಂಬಾ ಸಂಬಳ ತರುವ ಹುದ್ದೆ. ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು?... ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಈ ಬಾರಿಯೂ ನೀನು ದಡ್ಡಳ ಧರ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆ” ಎಂದಳು.

“ಅವನ ಜೊತೆ ಡಾನ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಚಿಕ್ಕ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟೆ”

ಗೊಂದಲದಿಂದ ಬೆರ್ತಾ ಹೇಳಿದಳು “ಹೌದು ಅಮ್ಮ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಇದ್ದಾಗ ಅವನು ಅಸಭ್ಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿದ. ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ. ನನಗೆ ಭಯವಾಯಿತು ಅವನನ್ನು ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ತಳ್ಳಿಬಿಟ್ಟೆ.”

ತಾಯಿ ಕೋಪದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ತಡೆದು “ತಳ್ಳಿದಳಂತೆ, ಕತ್ತೆ. ನೀನು ಅವನನ್ನು ತಳ್ಳಿದೆಯಾ?”

“ಅಮ್ಮ... ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ”

“ಏನೀಗ? ಅವನು ನಿನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಇದಕ್ಕೇನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು? ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು ನಿನಗೆ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಬೇಕೇನು? ಗಂಡುಗಳನ್ನು ತಳ್ಳುತ್ತೀಯಾ? ಮದುವೆ ಅವಕಾಶ ಮುರಿದು ಹಾಕುತ್ತೀಯಾ?”

ಪಾಠ ಮಾಡುವ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಸಿದಳು.

“ಆಯ್ತು. ನಾನು ಇನ್ನೇನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವಳು. ಇದೇ ನಿನ್ನ ಹಣೆ ಬರಹ. ಗಂಡಸರನ್ನು ನೀನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕು. ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರೆ ಗೊತ್ತಾಗದವಳಂತೆ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕು. ನೀನು ನಿನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಹೀಗೆ ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು... ಇವಳೇನೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವಳಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅಳಬೇಡ. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು. ನಾನೆ ಈಗ ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸು ಎಂದು ತಿಳಿದು ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡು. ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಬೀಸಣಿಗೆ ಕೆಳಗೆ ಹಾಕು. ಅವನು ಎತ್ತಿಕೊಡುವಾಗ ನಿನ್ನ ಬೆರಳು ಮುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ... ಹಾಗೆ ಸೆಟೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ.

ಅವರು ಮುಂದುವರೆದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ಹಾಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂದುವರೆದವನು ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದೇ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ.”

ಇಡೀ ಸಂಜೆ ಬೋಧನೆ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಹುಡುಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟಳು. ಅವಳ ಹೃದಯ ಭಯ ನಾಚಿಕೆಗಳಿಂದ ಭಾರವಾಯಿತು.

* * *

ಇಂಥಾ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ‘ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ’ ಅವಳನ್ನು ಹುಡುಗರು ಮದುವೆ ‘ಆಗುತ್ತಾರೆ.’ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ‘ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ’. ಹುಡುಗರಿಗೆ ವಿವಾಹ ಒಂದು ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಅವಕಾಶ. ಅವರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಪುರಾವೆ. ಹುಡುಗಿಯರಾದರೆ ಅದು ಒಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಜ್ಞೆ. ಹುಡುಗರು ಮದುವೆಯಾಗುವುದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ವಿವಾಹ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹಲವು ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಅದೊಂದೇ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ಬೇಕೆಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾಗಿ ಇದ್ದು ಬಿಡಬಹುದು. ಕೆಲವರು ತಡವಾಗಿ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಮದುವೆಯಾಗುವ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವಳದನ್ನುವ ಕೊಂಚ ಜಾಗ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಒಂದಿಷ್ಟು ನ್ಯಾಯಿತ ಹಕ್ಕುಗಳು ದೊರಕಿ ಇತರ ಗಂಡಸರ ಚಿಂಚಲತೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಗಂಡನ ಅಡಿಯಾಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವನೇ ತಲೆಯಾಳು, ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಅವನ ಮಾತುಗಳಿಗೇ ಬೆಲೆ. ಅವಳು ಅವನ ಅಡ್ಡ ಹೆಸರು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಅವನ ಧರ್ಮ, ಅವನ ವರ್ಗ, ಅವನ ಬಂಧು ಸಂಕುಲ, ಅವನ ಕುಟುಂಬ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅವಳು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ‘ಅರ್ಥಾಂಗಿ’ಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಅವನು ದುಡಿಯಲು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅವಳೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅವನು ಬಯಸುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಬೇಕು. ತನ್ನ ನಿನ್ನೆಗಳಿಂದ ಬೇರುಸಹಿತ ಕಿತ್ತು ಹೊರಬರಬೇಕು. ಗಂಡನ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸೇರಿ ಹೋಗಬೇಕು. ತನ್ನ ದೇಹ, ಕನ್ಯತ್ವ, ನಿಷ್ಠೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಉಳಿದ ಹೆಂಗಸಿನ ನ್ಯಾಯಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮೊಟಕಾಗುತ್ತವೆ. ರೋಮನ್ ಕಾನೂನು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಗಂಡನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದವು. ಮಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಸ್ಥಾನವೇ ಆಕೆಗೂ ದೊರಕುತ್ತಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚೊಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದೀ ಬರಹಗಾರ ಬೋನಾಲ್ಡ್ ‘ತಾಯಿಗೆ ಮಗು ಹೇಗೋ, ಗಂಡನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಹಾಗೆ’ ಎಂದು ಬರೆದನು. 1942ಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನ ಫ್ರೆಂಚ್ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡನಿಗೆ ವಿಧೇಯಳಾಗಿರಬೇಕಿತ್ತು. ದಾಂಪತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸುವಂತಿವೆ.

ಗಂಡ ದುಡಿಯುವಾತ. ಕುಟುಂಬದಾಚೆಗೆ ಸಮಾಜದ ಬಗೆಯೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾದವನು. ಇತರರೊಡನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮಿತಿಗಳನ್ನು ದಾಟುವುದು. ಅವನ ಸ್ವಭಾವ. ಹೆಂಗಸು ಜೀವಿವರ್ಗ

ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ, ಮನೆವಾರ್ತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಮಿತಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನವ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮೀರುವ ಮತ್ತು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವ ಎರಡು ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಬೆರೆತುಹೋಗಿವೆ. ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾಳೆಗಳಿಗೆ ಚಾಚುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ನಿನ್ನೆಗಳನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇತರರೊಡನೆ ಸಂವಾದ ಬೆಳೆಸುವಾಗ ತಾನು ಕರಗಿ ಹೋಗದಂತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿ ಇವೆರಡೂ ಜೀವಂತ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಸ್ಥವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ವಿವಾಹ ಗಂಡಸಿಗೆ ಈ ಎರಡೂ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆತ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಕಾಲ ಮತ್ತು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ. ಅದು ಆಯಾಸವೆನಿಸಿದಾಗ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಮನೆ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ನೆಲೆ. ಅವನ ಲೋಕದ ಲಂಗರು. ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಹೆಂಡತಿ ಅವನ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ವೈವಿಧ್ಯದ ಬದುಕು ಅವಳಿಗಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುತ್ತಾಳೆ. ದಿನದಿನವೂ ಅದೇ ಲಯದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಗತಿಯಲತೆ ತಪ್ಪದಂತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾವಲು ಇರುತ್ತಾಳೆ. ನಾಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವಳಿಗೆ ಏನೂ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಲೋಕವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಲಾರಳು. ಗಂಡನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆಯಬಲ್ಲಳು.

ಇಂದಿಗೂ ವಿವಾಹವು ಪಾರಂಪರಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹುಡುಗರಿಗಿಂತ ಹುಡುಗಿಯರ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಹೇರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕೆಗೆ ಇದೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆಲೆಗೆ ತೆರದೊಕೊಳ್ಳಲು ಬೇರೆ ಹೊರ ದಾರಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗದ ಹೆಣ್ಣು ಬೇಡದ ವಸ್ತು. ತಂದೆ, ಸೋದರರು, ಭಾವಂದಿರು, ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಆಳಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾಳೆ. ನಗರಗಳತ್ತ ವಲಸೆ ಬರಲಾರಳು. ಗಂಡಿಗೆ ಕಟ್ಟು ಬೀಳಬೇಕು. ಮನೆಗೇನೋ ಹೆಸರಿಗೆ ಯಜಮಾನಿ. ಎಷ್ಟೋ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ತಾನೇ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾರದ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ತಂದೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದು ಬದುಕಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಗಂಡಸೊಬ್ಬನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೀನಾಯವಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು. ಅವಳು ಬಿಡುಗಡೆ ಪಡೆದರೂ, ವೃತ್ತಿಗಿಂತ ಮದುವೆಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಗಂಡನಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಜಾಸ್ತಿ. ಹಾಗಾಗಿ, ಅವಳು ತನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂತಸ್ತಿನವನನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ, ತನಗಿಂತ ಬೇಗ ಬೇಗ ಗೆಲುವನ್ನು ಗಳಿಸಬಲ್ಲ ಗಂಡನನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇಂದಿಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಲೈಂಗಿಕಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಗಂಡನಿಗೆ ಸೇವೆ ನೀಡುತ್ತಾಳೆಂದೇ ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ. ಆ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಆತ ಅವಳಿಗೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ನೀಡಬೇಕು. ಆ ಸೇವೆಯಿಂದ ಆತ ಸುಖ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹ ಆತ ಕೊಂಡ ವಸ್ತು.

ಆಕೆಯ ಪಾಲಿಗೆ ಅವಳೆಂದರೆ ಆತ ಬಳಸಬಲ್ಲ ಬಂಡವಾಳ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವಳು ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ತಂದಾಳು. ಇಲ್ಲವೇ ಮನೆಗೆಲಸ ಮಕ್ಕಳು ಪಾಲನೆ-ಇಂಥಾ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರತ್ತಾಳೆ. ಅಂದರೆ ತನ್ನನ್ನು ಪೋಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ಅವಳಿಗಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನೀತಿಯಂತೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅವಳನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆ, ಇಷ್ಟವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಅವಳಿಗೆ ಸುಲಭದ ಆಯ್ಕೆ. ವಿವಾಹ ಎಂಬುದು ಇತರ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ 'ಸೌಲಭ್ಯ'ವನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ವಿವಾಹ ಆಗದ ಹೆಂಗಸು ಲೈಂಗಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯದಂತೆ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಲೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೆಂಡತಿ ಹಾದರ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದನ್ನು ತೀರಾ ಈಚಿನವರೆಗೂ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಒಬ್ಬ ಅವಿವಾಹಿತ ಹೆಂಗಸು ಮುಕ್ತ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ಈಗ ಕಾನೂನಿನ ಅಡ್ಡಿಗಳೇನಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅವಳು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ತಾನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಗಂಡಸನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು. ಈಗಲೂ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಹುಡುಗಿಯರು "ಮುಕ್ತವಾಗಿರಲೆಂದೇ" ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಅಮೆರಿಕನ್ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಲೈಂಗಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಅವರ ಅನುಭವಗಳು ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. "ದ ಸೆಕ್ಷುಯಲ್ ಲೈಫ್ ಆಫ್ ಸ್ಯಾವೇಜಸ್" ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಿನವ್‌ಸ್ಕಿ ಬಣ್ಣಿಸುವ ಹುಡುಗಿಯರ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೋಲುವಂತಿವೆ. ಆ ಹುಡುಗಿಯರು "ಅವಿವಾಹಿತರ ಮನೆ"ಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವೂ ಇಲ್ಲದ ಲೈಂಗಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ವಯಸ್ಕರಾದ ಮೇಲೆ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ಗಿಂತ ಅಮೆರಿಕದ ಏಕಾಂಗಿ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ತಾನೇ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅವಳು ಪೂರ್ಣಳಲ್ಲ ಎಂದೇ ತಿಳಿಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಘನತೆಯನ್ನು, ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಬೆರಳಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯುಂಗುರ ಇರಲೇಬೇಕು. ಮದುವೆಯಾದರೆ ಮಾತ್ರ ತಾಯನಕ್ಕೆ ಗೌರವ. ಅವಿವಾಹಿತ ತಾಯಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಯೇ. ಅವಳ ಬದುಕಿಗೆ ಅವಳ ಮಗುವೊಂದು ಹೊರೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ, ಎಲ್ಲ ಕಾಲದ ಕೌಮಾರ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನೂ ನಾಳೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೇ 'ನಾನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನೆ'. ಆದರೆ, ಯುವಕನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮೊದಲ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ಆತ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವಯಸ್ಕನಾಗಬೇಕು. ರೈತಾಪಿ ಜನರಲ್ಲಂತೂ ಹೀಗೆ ಗೆದ್ದವನು ಮಾತ್ರವೇ ಮದುವೆಯಾದಾನು. ಉಳಿದವರಲ್ಲಿ ಹಾಗಾಗದೆಯೂ ಇರಬಹುದು. ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಈಗ ಜೀವನದ ನೆಲೆಗಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಡಿಲವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮದುವೆಯು ತರುವ ಹೊಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಯುವಕರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮದುವೆಯು ತರುವ ಹೊಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಯುವಕರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ಆತ ಬೇಕೆಂದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ

ಬೇಕಾದಾಗ ಲೈಂಗಿಕ ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆಯಬಲ್ಲ ನಿಜ. ಮದುವೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಲೈಂಗಿಕ ಸವಲತ್ತುಗಳು, ಜೀವನ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿರ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಒಂದೆಡೆ ನೆಲಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆದರೆ ಇಡೀ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಬಯಸುವುದು ಹೇಣ್ಣು ಕೊಡಲು ಆಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ತಂದೆಯೊಬ್ಬ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಗಂಡನನ್ನು ಬಯಸುವ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಪುರುಷರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತನಗೊಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ.

ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಒಪ್ಪಿ ಮಾಡುವ ಮದುವೆಗಳು ಕಾಲ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇಂದಿಗೂ ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಸಮಾಧಿ ಬಳಿ, ನಾಟಕ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ, ನರ್ತನ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸಮುದ್ರ ದಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಟೀ ಪಾರ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಗರಿಸಿದ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಉತ್ತಮ ಉಡುಗೆತೊಟ್ಟು ತನ್ನ ದೇಹದ ಚೆಲುವನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಎದುರು ಇರಿಸಿ ವಿನಯಶೀಲಳಾಗಿ ಮಾತುಕತೆಯಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಂತೂ “ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಥಾ ಭೇಟಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಿನ್ನಿಂದ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈಗಲೇ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡು. ನಾಳೆ ನಿನ್ನ ತಂಗಿಯ ಸರದಿ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸೋತ ಹುಡುಗಿಯು ತನ್ನ ಅವಕಾಶಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ವಯಸ್ಸಾದಷ್ಟೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕುಗ್ಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಬಲ್ಲಳು. ಅವಳ ಕೈ ಹಿಡಿಯಬಯಸುವವರು ಕಡಿಮೆ. ಹಿಂದೆ ಕುರಿಮಂದೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಸಾಟಿಯಾಗಿ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಬೆದೊವಿನ್ ಸಮುದಾಯ ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇವಳ ಕತೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಕೊಲೆಹಿ ಹೇಳುವಂತೆ “ಸಂಪತ್ತು ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಹುಡುಗಿ ನಾಲಿಗೆ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಾಗ ‘ಸದ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿತಲ್ಲ’ ಎಂದು ಬಾಚಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.”

ಮೇಲು ಸ್ತರದವರಲ್ಲಿ ಇದು ಇಷ್ಟು ಒರಟಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ತಾಯಂದಿರ ಕಣ್ಣಳತೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರು ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಉನ್ನತಸ್ತರದ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಸವಲತ್ತುಗಳಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡಸರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿರುವ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಬೆಲ್ಜಿಯಂನ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗವು ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ 1945-47ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋರ್ ಲ್ಯಾಪ್ಲೆ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ್ದಾಳೆ. ಆಕೆ ಪಡೆದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹೀಗಿವೆ-ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಒಪ್ಪಿ ಮದುವೆ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ 1945ರ ನಂತರ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಅಥವಾ ಪ್ರೀಸ್ಟ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶೇಕಡಾ 48ರಷ್ಟು ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪರ್ಕಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಓದಿ ದುಡಿಯುವ ಪರಿಸರಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 22 ಸಂಬಂಧಗಳು ಕುದುರುತ್ತಿದ್ದವು. ಶೇಕಡಾ 30 ಭಾಗ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭೇಟಿ ಪರಿಚಯಗಳಿಂದ

ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶೇಕಡಾ 30 ರಿಂದ 70 ಭಾಗ ಮದುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಇತ್ತು. ಭೇಟಿಯಾದ ಪಾಲಕರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 48 ಮಂದಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ತಮ್ಮ ಮಗಳಂದಿರನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಲು ತುದಿಗಾಗಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಶೇಕಡಾ 17 ಭಾಗ ಜನರು ಅವರನ್ನು ತಾವೇ ಸಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದರು. ಶೇಕಡಾ 36 ಭಾಗ ಹುಡುಗಿಯರು ಮದುವೆಗೆ ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದರು. ಶೇಕಡಾ 38 ಭಾಗ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಮದುವೆಯ ಆಸೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಕೆಟ್ಟ ಸಂಬಂಧಕ್ಕಿಂತ ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಇರುವುದೇ ಲೇಸು ಎಂದರು. ಮದುವೆಯಿಂದ ತಮಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ದೊರಕುವುದೆಂದೇ ಬಹುಪಾಲು ಹುಡುಗಿಯರು ಒಪ್ಪಿದ ಮಾತಾಗಿತ್ತು. ಹುಡುಗರಿಗಿಂತ ಹುಡುಗಿಯರೇ ಮದುವೆಗೆ ಮುಂದಾಗಿ ಆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು.

ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಇಂಥ ದಾಖಲೆಗಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗವೂ ಇದೇ ಬಗೆಯದು. ಇಂಥದೇ ಫಲಿತಾಂಶ ಇಲ್ಲೂ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿಗಿಂತಲೂ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ, ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಒಪ್ಪಿ ಮಾಡುವ ಮದುವೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಾಹಿಕ ವಿಚಾರದ ಜಾಹಿರಾತುಗಳಿವೆ. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ನಲ್ಲೂ ತಾಯಂದಿರೂ ಹಿರಿಯ ಗೆಳತಿಯರೂ, ಹೆಂಗಸರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ, ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ‘ಹಿಡಿಯುವ’ ಕಲೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿದ ಕಾಗದ ನೋಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೊಂದು ಬಗೆಯ ‘ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ’, ‘ಬೇಟೆ’ ಎಂದೂ ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಮದುವೆಯಾಗಲು ‘ಬಯಸುವ’ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಹುಡುಗರು ಅಪನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಮೇಡಂ ಲ್ಯಾಪ್ಲೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬೆಲ್ಜಿಯಂನ ಹುಡುಗನ ಮಾತು ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿದೆ. “ತನ್ನ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ ಹುಡುಗಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಚ್ಛೆ ಬರದು. ಅವಳು ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲಂತೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ದೂರ ಸರಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.” ತಾವು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಲು ಇಂಥಾ ಯತ್ನಗಳಿಂದ ಹುಡುಗರು ದೂರ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹುಡುಗಿಯರ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಮಿತಿಗಳಿವೆ. ಅವಳು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ, ಬೇಸರಪಟ್ಟು, ಇನ್ನೇನೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆಯೇ ಹೊರತು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಲ್ಲ. ಗಂಡಸು ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಂಚ ತೃಪ್ತಿಕರ ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ ಸಾಕು ಒಪ್ಪಿಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಪ್ರೀತಿಗೀತಿ ದೂರದ ಮಾತು.

ನಾವು ಹುಡುಗಿಯರೇ ಹೀಗೆ... (ಓದು ಪಠ್ಯ)

ಪ್ರತಿಭಾ ನಂದಕುಮಾರ್

- 1 -

ಹೌದು ಕಣೆ ಉಷಾ
ನಾವು ಹುಡುಗಿಯರೇ ಹೀಗೆ...
ಏನೇನೋ ವಟಗುಟ್ಟಿದರೂ
ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳದೆ
ಏನೇನಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸಿ ಸಾಯುತ್ತೇವೆ.
ಜುಮ್ಮನ್ನಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ
ಹಾಗೇ ಡಬ್ಬಿಯೊಳಗೆ ಹಿಟ್ಟು ಒತ್ತಿದಂತೆ
ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.
ಹೇಳಲೇಬೇಕು ಎನಿಸಿದ್ದನ್ನು
ಹೇಳಹೋಗಿ ಹೆದರಿ ಏನೇನೋ ತೊದಲುತ್ತೇವೆ.
'ಐ ಲವ್ ಯೂ' ಅಂತ ಹೇಳಲು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು
ಬೇರೆ ಏನೇನೋ ದಾರಿ ಹುಡುಕಿ
ಸಂದೇಶ ಮುಟ್ಟಿಸಲು ಹೆಣಗುತ್ತೇವೆ.
ಅದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ
ಹುಡುಗರು ಕೈ ತಪ್ಪಿದಾಗ
ಮುಸುಮುಸು ಅಳುತ್ತೇವೆ.
ಕೊನೆಗೆ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನೋ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕಾದಾಗ
ನಾವೇ ದುರಂತ ನಾಯಕಿಯರೆಂದು
ಭ್ರಮಿಸಿ ಎಲ್ಲರ ಅನುಕಂಪ ಬಯಸುತ್ತೇವೆ.
ಗಂಡನಲ್ಲಿ 'ಅವನನ್ನು' ಹುಡುಕುತ್ತೇವೆ.
ಗಂಡನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದರ ಸುಳಿವೂ ಸಿಗದಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತೇವೆ.
ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿಟ್ಟ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಹರಳಾಗಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ
ಅರಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಉಷಾ...

- 2 -

ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ದಪ್ಪಗಾಗಿ
ಕೈಗೊಂದು ಕಾಲಿಗೊಂದು ಮಕ್ಕಳಾಗಿ

ಏದುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾ ತರಕಾರಿ ಕೊಳ್ಳುವಾಗ
'ಅವನು' ಸಿಗುತ್ತಾನೆ.

ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಇವನೇ ಕಾರಣ
ಅಂತ ರೋಷ ತಾಳುತ್ತೇವೆ.

ಆದರೆ ಮೇಲೆ ನಗುನಗುತ್ತಾ 'ಅವನ'

ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವಳದೂ ಅದೇ ಕಥೆಯಲ್ಲವೇ?

ನಾವು ಹುಡುಗಿಯರೇ ಹೀಗೆ.....

II. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಆಧುನಿಕತೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲೊಂದು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ವಿಕಾಸದೊಂದಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರದ ಕೂಸಾದ ಮಾನವ ತನ್ನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆವಿಷ್ಕರಿಸಿದನು. ಬೆಂಕಿಯ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತಿಳಿದವನು ಮುಂದೆ ಗಾಲಿ ಮತ್ತು ಅಚ್ಚನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದನು. ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಪುನರುತ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಸಾರಿಗೆ, ಮುದ್ರಣ, ಯಂತ್ರಗಳು, ದೂರವಾಣಿ, ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು, ಸಂವಹನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಮಾನವನ ಶ್ರಮವನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ತಗ್ಗಿಸಿದವು. ಇವುಗಳು ಮಾನವನ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳ ಮೇಲೂ ಗಾಢವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿಸಿದವು. ಭಾವಜೀವಿಯಾದ ಮಾನವನ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಮನರಂಜನೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ. ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಸಾಧನಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡು ಜಗತ್ತನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯನ್ನಾಗಿಸಿದೆ. ತನ್ನ ಸೇವೆಗೊಂದು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಮಾಲೀಕನನ್ನೇ ಗುಲಾಮನನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ವೈರುಧ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ನಾವಿಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋದವರು ಹಲವರಾದರೆ, ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಹಲವಾರು ಸಂಶಯ - ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೆತ್ತಿದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಂತ ಶಿಶುನಾಳ ಷರೀಫರು ಗಿರಣಿ ವಿಸ್ತಾರ ನೋಡಮ್ಮ, ಸೂಜಿಯೇ ನೀನು ಸೂಜಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ತತ್ವಪದಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಟ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಚಾರ್ಲಿ ಚಾಪ್ಲಿನ್ ತನ್ನ ಮಾಡರ್ನ್ ಟೈಮ್ಸ್ ಚಲನಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ಎತ್ತಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಜಿತ್ ರೇ ಪಥೇರ್ ಪಾಂಚಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಗೆಗೆ ಬೇರೆಯದೇ ಆದ ಚಿಂತನೆಗಳಿದ್ದವು. ನಮ್ಮ ರಂಗಕರ್ಮಿ ಪ್ರಸನ್ನ ಅವರು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳಚೋಣ ಬನ್ನಿ ಎನ್ನುವ ಮೂಲಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮಾನವಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

1906ರಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ ಒಂದು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇವತೆ ಸರಸ್ವತಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಒಂದು ತಾವರೆ ಹೂವಿನ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಎಡಗೈಯೇನೋ ವೀಣೆಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅವಳ ಬಲಗಡೆ ಅರಳಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ತಾವರೆಯ ಮೇಲಿರುವುದು ಆ ವೀಣೆಯ ಬುರುಡೆಯಲ್ಲ, ತುತ್ತೂರಿಯ ಸಮೇತ ಇರುವ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ. ಸರಸ್ವತಿ ತನ್ನ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿರುವ ಮುಳ್ಳನ್ನು ಗಾನ ಮುದ್ರಿಕೆಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಬಲಗೈಯಲ್ಲೇ ಅರಳಿರುವ ಇನ್ನಷ್ಟು ತಾವರೆ ಹೂಗಳು ಕಂತೆಕಂತೆ ಗಾನ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿವೆ. ಮೀನು ಮೊಸಳೆ, ಕಪ್ಪೆ ಆಮೆ, ಹಾವು, ಸುಂದರವಾದ ಒಂದು ಹಂಸ- ಎಲ್ಲವೂ ಆ ಗ್ರಾಮಾಪೋನಿನ ಗಾನದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನವಾಗಿವೆ. ಎಂಥ ವಿಚಿತ್ರ ಎನ್ನಬೇಡಿ. ಇದೊಂದು ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ಕಂಪನಿಯ ಜಾಹಿರಾತಷ್ಟೆ.

ಸರಸ್ವತಿ ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗಾದರೂ ಚಿತ್ರಣಗೊಂಡಿರಲಿ, ನಮಗೆಲ್ಲ ಆಕೆ ಪರಿಚಿತಳಾಗಿರುವುದು ರವಿವರ್ಮನಂಥ ಕಲಾವಿದರಿಂದ. ಆಕೆ ವಿದ್ಯೆಯ, ವಿವೇಕದ, ವಿಜ್ಞಾನದ ಕಲೆಗಳ ಅಧಿದೇವತೆ, ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತೆ. ಜೊತೆಗೆ ವೀಣಾಪಾಣಿ ಕೂಡ. ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ಕಂಪನಿ ಭಾರತೀಯರ ದೈವಭಕ್ತಿ, ಸಂಗೀತ ಪ್ರೇಮ ಎರಡನ್ನೂ ತನ್ನ ಸರಕಿನ ಮಾರಾಟ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಲ್ಲ ಒಂದು ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಹೊರಟಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಳೆದದ್ದು ನಮ್ಮ ಈ ಸರಸ್ವತಿಯೇ. ಇಂಥ ಜಾಹಿರಾತು ನೋಡಿದಾಗ ಆ ಕಾಲದ ನಮ್ಮ ಸನಾತನಿಗಳಿಗೆ ಏನನ್ನಿಸಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಕುತೂಹಲ ನನಗೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಫ್. ಹುಸೇನರಂಥ ಕಲಾವಿದರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯ ಸರಸ್ವತಿಯ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿ ಪಾರಾಗುವಂತಿಲ್ಲ!

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ಉದ್ಯಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ ಕಲೆಗಳಿದ್ದ ರಾಜಾಶ್ರಯ ತಪ್ಪಿಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿ. 1850 ಸುಮಾರಿಗೇ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದ ರೈಲ್ವೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭೌಗೋಳಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಂಗಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರತೊಡಗಿತ್ತು. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರು ಸಂಗೀತದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಸಂಗೀತಗಾರರು ದೆಹಲಿ, ಮುಂಬೈ, ಕಲ್ಕತ್ತ, ಮದರಾಸುಗಳಂಥ ನಗರಗಳಿಗೆ ಲಗ್ನಿಯಿಡತೊಡಗಿದ್ದರು.

ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶವಾದುದು ಇಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಅವರಿಗೇ ಅರ್ಥವಾಗದ, ಆದರೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಒಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಗೀತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿತೆನ್ನಬೇಕು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು

ಭಾರತವನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಮಾರಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಜಾಹಿರಾತು ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ.

ಈಗ ಇತಿಹಾಸದ ಕಡೆಗೆ ತುಸು ಹೊರಳಿ ನೋಡೋಣ. 'ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ಅಂಡ್ ಟೈಪ್ರೈಟರ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್' ಲಂಡನ್ನಿನ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ. ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಂಪನಿಯ ಏಜೆಂಟಾಗಿದ್ದ ಜಾಕ್ ಹಾರ್ಡ್ 1902ರಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ನಿನ ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಬರೆದ; '(ಇಲ್ಲಿನ) ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಗೀತ ತುರ್ಕಿಷ್ ಸಂಗೀತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕರ್ಕಶವಾಗಿದೆ, ನಿಜ. ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗುವುದಾದರೆ ನಾವೇಕೆ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು?' ಆ ಕಂಪನಿ 1899ರಲ್ಲೇ ಲಂಡನ್ನಿನ ಮೆಯ್ನಾಲ್‌ನ ಸ್ಟುಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಗಾನ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿತ್ತು. ಹಾಡಿದ್ದವರು ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಬೋಲಾನಾಥ್, ಡಾ. ಹರಿಣಾ ದಾಸ್ ಮತ್ತು ಅಹಮದ್ ಎಂಬವರಂತೆ.

'ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ಅಂಡ್ ಟೈಪ್ರೈಟರ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್' (ಜಿಟಿಎಲ್) ಕಂಪನಿ 1902ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಫ್ರೆಡ್ ಗೇಸ್‌ಬರ್ಗ್ ಎಂಬುವವನನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿತು. ಅದೇ ವರ್ಷ ನವೆಂಬರ್ 8ರಂದು ಶನಿವಾರ ಅವನು ಶಶಿಮುಖಿ ಮತ್ತು ಫನಿಬಾಲಾ ಎಂಬ ನಾಚ್ ನರ್ತಕಿಯರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಂಡ.

ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಬಂಗಾಳಿ ಬಾಬುವೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು 'ಕಂಡು ಹಿಡಿದ' ಗಾಯಕಿ ಗೋಹರ್ ಜಾನ್ (1875-1930).

ಈಕೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲು ಓದಿದ್ದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲೇಖಕ ಕೇಫ ಅವರ ಹಾಸ್ಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ. ಗಾನ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳ ಆರಂಭ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಕೆಯಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗಾಯಕಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 'ಜಿಟಿಎಲ್'ನ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ಕಲಾವಿದೆಯಾದ ಈಕೆ ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯ ತುತ್ತತುದಿಗೇರಿ, ನಂತರ ಮೂಕಿ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಿನಯಿಸಿ ತನ್ನ ಗಾನ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳ ಹಾಡಿಗೆ ತಾನೇ ತುಟಿ ಆಡಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಗೇಸ್‌ಬರ್ಗ್‌ನ ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇವಳು ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಅರಾಬಿಕ್, ಕಚ್, ತುರ್ಕಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಬಂಗಾಲಿ ಮತ್ತು ಪುಷ್ತ ಭಾಷೆಗಳ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದಳು.

ಗೋಹರ್ ಜಾನ್ ಮೂಲತಃ ಆರ್ಮಿನಿಯನ್ ಯೆಹೂದಿ. ಅವಳ ತಂದೆ ವಿಲಿಯಂ ರಾಬರ್ಟ್ ಯಿಯೊವಾರ್ಡ್, ತಾಯಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಹೆಮಿಂಗ್. ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಂದ ವಿಚ್ಛೇದನಗೊಂಡು, ಇಸ್ಲಾಂಗೆ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿ ಈ ಮಗಳನ್ನು ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದಳಂತೆ, 'ಜಿಟಿಎಲ್' ಕಂಪನಿ ಗೋಹರ್ ಜಾನ್‌ಳಿಂದ ಅದೆಷ್ಟು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಸಿತೆಂದರೆ 1930ರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅದರ

ಕ್ಯಾಟಲಾಗುಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳ ಗಾನಮುದ್ರಿಕೆಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಿದ್ದವು. 1910-12ರ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಸೆಷನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳಂತೆ ಗೋಹರ್ ಜಾನ್!

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ, ಟಿವಿಗಳಿಗೂ ಮುಂಚೆ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮವೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ಗಾನ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳು. ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು, ಗಾನ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಒಂದು ಸಂಕೇತವಾಗಿದ್ದ ಕಾಲ ಅದು. 'ಜಿಟಿಎಲ್' ಕಂಪನಿ ಈ ಹೊಸ ತಾಂತ್ರಿಕ ಆವಿಷ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ದೇವದಾಸಿಯರ ಅಂಗಗಳಲ್ಲೇ ಗಿರಕಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗೀತದ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ವಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕರೆದುತಂದಿತೆಂಬುದನ್ನೂ ನಾವು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಹಾಗೆ 'ಜಿಟಿಎಲ್' ಕಂಪನಿ 1912ರ ವರೆಗೂ ಗ್ರಾಮಫೋನುಗಳ ಜೊತೆ ಟೈಪ್ರೈಟರ್ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಮಾರುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ಹಿಂದಿ ಚಲನಚಿತ್ರನಟ ಕೆ.ಎಲ್. ಸೈಗಲ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಾಯಕರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಟೈಪ್ರೈಟರುಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದುದು ಕೇವಲ ಕಾಕತಳೀಯ!

ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗತೊಡಗಿದ್ದೇ ಕೆಲವರು ಈ ಹೊಸ ಮಾಧ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳಗೊಂಡದ್ದುಂಟು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯರಾದವರು ಕಲಾ ಇತಿಹಾಸಕಾರ, ದಾರ್ಶನಿಕ ಆನಂದ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ. 1909ರಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ ಅವರು ಬರೆದದ್ದು ಹೀಗೆ:

"ಸುಸಂಸ್ಕೃತನಾದ, ವಿಶೇಷತಃ ಸಂಗೀತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಪನ್ನನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಗ್ರಾಮಫೋನಿನ ನಿನಾದ ಒಂದು ಮನೋರಂಜನೆಯಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ತೀರ ನಾಜೂಕು ತನವುಳ್ಳ ಹಿಂಸೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಗೀತಾಭಿರುಚಿಯುಳ್ಳ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಒಲವಿರುವ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಮನುಷ್ಯನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಫೋನನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ನೀವು ಸಂಗೀತಗಾರನನ್ನು ಹೀನಾಯಿಸುತ್ತೀರಿ ಅವನ ಬದುಕನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಜನರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಆತ್ಮವನ್ನೇ ಘಾಸಿಗೊಳಿಸುತ್ತೀರಿ.

ಸಂಗೀತಗಾರನೊಬ್ಬ ನೀಡುವ ಕಛೇರಿ ಪುನಾರಾವರ್ತನೆ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ವಿಭಿನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಅವನು ಹಳೆಯ ಪ್ರಕಾರದ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಹೊಸ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಭಾವ, ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಛಾಪು, ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧನಾಗಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಲಾಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ನೀಡುವ ಜೀವಂತಿಕೆ-ಇವೆಲ್ಲ ಅವನ ಗಾಯನದಲ್ಲಿ ಮೇಳವಿಸಿರುತ್ತವೆ. ನಿರ್ಜೀವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ, ಭಯಂಕರತೆಗೆ ಗ್ರಾಮಫೋನಿನಷ್ಟು ಸರಿಸಾಟಿಯಾದುದು ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ." ('ಎಸ್ಟೇಸ್ ಇನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಐಡಿಯಾಲಿಸಂ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ ನೋಡಿ.)

ಆನಂದ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯವರ ಈ ಕಳಕಳಿಯ, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಆನಂತರದ ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ಚರಿತ್ರೆಯೇ ಸಾಬೀತುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಣವಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಹುಬೇಗ ಹಳ್ಳಿ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನದೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಹಾಡತೊಡಗಿತು. ದೇವರನಾಮ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸಿನಿಮಾ ಹಾಡುಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳಿವೆಯಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ಹಾಡುಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. 1938ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಅವಿನಯ ರೋಡಿನ ಡಿ. ಎನ್. ಸೀತಾರಾಮಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಹೊರತಂದ 'ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ಕೀರ್ತನೆಗಳು' ಎಂಬ ನಾಲ್ಕನೇ ಪುಸ್ತಕ ಅದು ಹೇಗೋ ಇನ್ನೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆ. ಅಶ್ವತ್ಥಮ್ಮ, ಇ.ವಿ. ಗೌರಿ ಅಮ್ಮಾಳ್, ಬಿ.ಎಸ್. ರಾಜಯ್ಯಂಗಾರ್, ಸಿ. ಕಾಂತಾಮಣಿ, ವೇಮೂರಿ ಗಗ್ಗಯ್ಯಗಾರು, ಮೈಸೂರು ಕೆ. ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ, ವೆಂಕೂಬಾಯ್ ಬಳ್ಳಾರಿ, ಪೊಫೆಸರ್ ಸಾಂಬಮೂರ್ತಿ, ಚೆಲ್ಲಂ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯರ್, ಉಡುಪಿ ಕೃಷ್ಣಾಬಾಯಿ, ಅರಿಯಕುಡಿ, ಆರ್. ಬೃಹದಾಂಬಾಳ್ ಮೊದಲಾದವರ ಚಿತ್ರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಹಾಡಿರುವ ಹಾಡು ಕೀರ್ತನೆಗಳಿವೆ. ಇವರಲ್ಲದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಘಟಾನುಘಟಿಗಳೂ ಗಾನಮುದ್ರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದರಷ್ಟೆ.

'ಜಿಟಿಎಲ್' ಮುಂದೆ 'ದಿ ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್' ಆಯಿತು. ಅದರ ಗಾನ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ 'ಹಿಸ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ ವಾಯ್ಸ್' (ಎಚ್‌ಎಂ‌ವಿ) ಎಂಬ ಮೊಹರು ಬಂತು. ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ತುತ್ತೂರಿಯ ಮುಂದೆ ಕೂತು ಗಾನಾಮೃತವನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ನಾಯಿ ಅದರ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಚಿತ್ರವಾಯಿತು. (1910ರಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟ ನಾಯಿಯ ಹೆಸರು 'ನಿಪ್ಪರ್').

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನೀ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಗಾನಮುದ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸುವಲ್ಲಿಯೂ 'ಎಚ್‌ಎಂ‌ವಿ' ವಹಿಸಿದ ಪಾತ್ರ ಗಮನಾರ್ಹ. 1938ರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಗಾಯಕರಾದ ಜಿ.ಎನ್. ಜೋಶಿ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ತಜ್ಞರಾಗಿ ಈ ಕಂಪೆನಿಯನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಬಿಸ್ಮಿಲಾ ಖಾನರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೇಸರೀಬಾಯಿ ಕೇಳ್ಕರ್‌ವರೆಗೆ ಅವರು ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಹೆಸರಾಂತ ಸಂಗೀತಗಾರರೊಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲದ ಸಂಗೀತ ಲೋಕ, ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಗಾಯಕರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಷ್ಟ, ಇತ್ಯಾದಿ ಹಲವು ಸಂಗೀತ / ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿವರಗಳು ಅವರು ನಿವೃತ್ತರಾದ ಮೇಲೆ ಬರೆದ 'ಡೌನ್ ಮೆಲಡಿ ಲೇನ್' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿವೆ. ಅದೇ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮದರಾಸಿನ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ತಜ್ಞರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ದಿಗ್ಗಜರನ್ನೆಲ್ಲ ಗಾನಮುದ್ರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹಿಡಿದುಹಾಕಿದ್ದರಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಯಾಕೋ ಏನೋ, ಯಾರೂ ಯಾವ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದಂತಿಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟತ್ತೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿರುವ ನಮಗೆ ಈಗ ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ಗತಕಾಲದ ಒಂದು ಕುರುಹು ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ ಕಾಲವನ್ನು

ಕತೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಬೇಕಾದಾಗ ಅದೇ ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ಧ್ವನಿಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಒಂದು ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಅಶೋಕ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಬರೆದ 'ನಿಗರ್ತಿಕರು' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ಒಂದು ಸಾರ್ಥಕ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿರುವುದು ಹೀಗೆ. ನಾನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳಿದರೆ 'ಪ್ಲೇಟು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟು' ಎಂದು ತಮಾಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಗೆಳೆಯರು. ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮರ 'ಮುಳ್ಳು ಜಾಡಿಗಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು' ಎಂಬ ಕತೆಯಲ್ಲಿರುವ, 'ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ತಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ದಾರಿ ಮರೆತ ಮುಳ್ಳು ತುಳಿದ ದಾರಿಯನ್ನೇ ತುಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯ ಇಡೀ ಕತೆಯ ಆಶಯವನ್ನು ಸೂತ್ರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ 'ಹಿಸ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್‌ವಾಯ್ಸ್' ಎಂದರೆ ನನಗೀಗ ತಟ್ಟನೆ ನೆನಪಾಗುವುದು ಅಡಿಗರ 'ಮೂಲಕ ಮಹಾಶಯರು' ಎಂಬ ಕವನ.

ಗಾನ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಒಂದು ಅಂಗಡಿ. ಅಂಗಡಿಯವ ಗಾನ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ದೂಳನ್ನು ಒರೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ತೊಣಪ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಲಂಬು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಲಂಬುವಿನ ಷರಾಯಿಯೊಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಏಡಿಯೊಂದು ಕಚ್ಚಿದ್ದೇ ಅವನು ಥಕ ಥಕ ಕುಣಿಯುತ್ತಾನೆ. ತೊಣಪ ಅವನಿಗೊಂದು ಬಿಗಿಯುತ್ತಾನೆ. ಆಮೇಲೆ ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಅಂಗಡಿಯ ನೂರಾರು ಗಾನಮುದ್ರಿಕೆಗಳು ಆಹುತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ನೆನಪಾಯಿತೆ, ಲಾರೆಲ್-ಹಾರ್ಡಿ ಸಿನಿಮಾ? ಮೂಕಿ ಚಿತ್ರಗಳ ಕಾಲದ ಆ ಸಿನಿಮಾ ಕಾಲಪುರುಷನೇ ಗಾನಮುದ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿರುವ ಈ ಕಾಲದ ಮುನ್ನೂಚನೆಯೆ?

ತೀರ ಈಚೆಗೆ, ಅಂದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಆಚಾರ್ಯ ಪುರುಷರಾದ ಶೆಮ್ಮಂಗುಡಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯರನ್ನು ನಾನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ತತ್ರಾಪಿ ಈ ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ರೆಕಾರ್ಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತು ಬಂತು. ತಕ್ಷಣ ಅಯ್ಯರರು 'ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ರೆಕಾರ್ಡುಗಳು ಬಂದದ್ದೇ ನಮ್ಮ ಸಂಗೀತ ತನ್ನ ಪಾವಿತ್ರೈ ಕಳಕೊಂಡಿತು; ಸಂಗೀತಗಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮನೋಧರ್ಮ ಇಲ್ಲವಾಯಿತು' ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟವರೇ ತಮ್ಮ ಗುರು ಮಹಾರಾಜಪುರಂ ವಿಶ್ವನಾಥ ಅಯ್ಯರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ವಿಶ್ವನಾಥ ಅಯ್ಯರರನ್ನು ಅವರ ಮಿತ್ರರು ಕಾಡಿಸಿ ಪೀಡಿಸಿ ಪುಸಲಾಯಿಸಿ ಒಂದು ಗಾನಮುದ್ರಿಕೆಗಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಹಾಡಿಸಿದರಂತೆ. ಆಮೇಲೆ ರಸಿಕರೊಬ್ಬರು ಆ ಗಾನ ಮುದ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮಾತಾಡಿದಾಗ ವಿಶ್ವನಾಥ ಅಯ್ಯರರು, 'ನೋಡಿ, ಇದರ ಬೆಲೆ ಇಷ್ಟೇ' ಎಂದು ಆ ಗಾನ ಮುದ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಕುಕ್ಕಿ ಒಡೆದುಹಾಕಿದರಂತೆ.

ನಾವೂ ಹಾಗೆ ಒಡೆಯೋಣವೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮಾಪೋನ್ ರೆಕಾರ್ಡುಗಳಾದರೂ ಎಲ್ಲಿವೆ? ನಮ್ಮದೀಗ ಧ್ವನಿಸುರುಳಿಗಳ ಕಾಲ, ಸಿ.ಡಿ.ಗಳ ಕಾಲ.

ಸಂವಹನ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮೂಲಪುರುಷ :
ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಂಬೆಲ್

- ಡಾ. ಟಿ.ಎಸ್. ಚನ್ನೇಶ್

ಇವತ್ತಿನ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಫೋನು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕ್ಷಣವನ್ನೂ ನಾವು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಅಪರೂಪವಾಗಿದ್ದ, ಹೆಚ್ಚಿಂದರೆ ಕೆಲವೇ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಫೋನುಗಳು ಇಂದು ಒಂದು ಕೈಗೆ ಒಂದು ಎಂಬಂತೆ ಆಗಿವೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಎರಡು ಸಿಮ್ ಉಳ್ಳ ಫೋನಿನಿಂದ ಎರಡೆರಡು ನಂಬರ್ ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದೂ ಮೊಬೈಲ್ ಆಗಿರುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಸಂವಹನ ಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಕಾಣದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೇ ಒಂದು ದಿನ ತಂತಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಲ್ಲ ಫೋನೊಂದು ಬಂದೀತೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಅದರ ಅನ್ವೇಷಕರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನು ತಂದಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭವೊಂದು ಅದರ ಅನ್ವೇಷಕರಿಗೆ ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ಘಟಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಅಚ್ಚರಿಯೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಅದನ್ನು ಹೀಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬಹುದೆಂಬ ಭವಿಷ್ಯವೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ನಡೆದಿತ್ತು.

ಟೆಲಿಫೋನನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ನಮ್ಮ ಸಂವಹನವನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸಿದ ಸಾಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಂಬೆಲ್. ಅವರು 1880ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೆರೋಲಿನಾದ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ರೈಲು ಕೆಟ್ಟು ನಿಂತಿತ್ತು. ರೈಲಿನ ನಿರ್ವಾಹಕರು ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು “ಸಾರ್ ತಾವು ಟೆಲಿಫೋನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ “ಹೌದು” ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೇ ನಿರ್ವಾಹಕರು ಅವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಕೇಳಿದ್ದರು. “ಸಾರ್, ಅಕಸ್ಮಾತ್ ತಮ್ಮ ಬಳಿ ತಾವು ಅನ್ವೇಷಿಸಿದ ಟೆಲಿಫೋನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಿರಾ? ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ, ರೈಲು ಕೆಟ್ಟಿದೆ. ಪಕ್ಕದ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ”. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರವೇ ಟೆಲಿಫೋನು ಆಗ ಇದ್ದಿದ್ದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಂಬೆಲ್ ಅವರು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಅದು ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಅಂತಹ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಆವಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಫೋನನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಮಾತಾಡಲೂಬಹುದು ಎಂಬ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಯಾಗಿತ್ತೇನೋ?

ಇಂದು ಬಂದಿರುವ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನುಗಳು ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯುವ ಮಾತಾಡುವಂತಾಗಿ ಸಂವಹನವನ್ನು ಅತೀ ವೇಗವಾಗಿಸಿ, ಸ್ಥಳದ ಪರಿಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡಿವೆ. ಟೆಲಿಫೋನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಮೊದಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಅನ್ವೇಷಕ

ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಂಬೆಲ್ “ಜನರು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರ ಬಳಿ ಮಾತಾಡಲು ಹೊರ ಬರದಿರುವ ಕಾಲಬಂದೀತೆಂಬ” ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಯನ್ನೂ ನುಡಿದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಜನರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿಸಲು ಫೋನು ಮಾಡಿ ಕರೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ ನಿಜವೆನಿಸುವುದಲ್ಲವೇ?

ಸಂವಹನ ಇತಿಹಾಸದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು!

1876ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 14ರಂದು ಸಂವಹನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲು. ಆ ದಿನವೇ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಂಬೆಲ್ ಎಂಬ ಕೇವಲ 29 ವರ್ಷದ ತರುಣ ತನ್ನ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ತಂತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿಸಬಲ್ಲ ಸಾಧನವನ್ನು ತನ್ನದೆಂದು ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕುರಿತು ಪೇಟೆಂಟ್ ಕಛೇರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು. ಜೊತೆಗೇ ಅಂದೇ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಗಂಟೆಯ ನಂತರವಷ್ಟೇ ಎಲಿಶಾಗ್ರೇ ಎನ್ನುವ ಇವರ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿ ಅನ್ವೇಷಕರೂ ಇಂತಹದ್ದೇ ಒಂದು ಅನ್ವೇಷಣೆಗೆ ಪೇಟೆಂಟು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸಾಹಸಿ ಹಾಗೂ ಆಗಾಗಲೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದ್ದ ಅನ್ವೇಷಕ ಥಾಮಸ್ ಆಲ್ವಾ ಎಡಿಸನ್ ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಇಂತಹ ಸಾಧನಗಳ ಬಗೆಗೂ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ವ್ಯಾಪಕಾರಿಕ ಲಾಭಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನವೀಯ ಉಪಯೋಗಗಳ ಬಗೆಗೂ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಂಬೆಲ್ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಒಲವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಪೇಟೆಂಟು ಪಡೆಯುವುದೆಂದರೆ ಅಮೆರಿಕೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಯೇ ಸರಿ. ಪೇಟೆಂಟು ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಂತಹ ಸಾಧನವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಇಳಿಸಬಲ್ಲ ಏಕೈಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದ್ದರು.

ಎಡಿಸನ್ ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅನ್ವೇಷಕರಾಗಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ವೆಸ್ಟರ್ನ್ ಯೂನಿಯನ್ ಎಂಬ ಅಮೇರಿಕಾದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಕಂಪನಿಯ ಶಿಫಾರಸೂ ಅವರಿಗೆ ಇತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ತರುಣ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್‌ಗೆ ಆತಂಕ! ಆದರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿರ್ಧರಿಸುವವರು ಪೇಟೆಂಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಸಾಧನಗಳ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅವುಗಳ ನಾವೀನ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಅನ್ವೇಷಕರಿಗೆ ಪೇಟೆಂಟು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊದಲ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಥಾಮಸ್ ಆಲ್ವಾ ಎಡಿಸನ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಂದ ಹೊರ ಬೀಳಬೇಕಾಯಿತು. ಅವರು ಅನ್ವೇಷಿಸಿದ ಸಾಧನವು ಮಾತಾಡುವ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಗ್ರೇ ಮತ್ತು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಅವರು ತಯಾರಿಸಿದ್ದ ಮಾದರಿಯಂತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಹೊಸತನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ಹಿಂದೆ ಬಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಂಬೆಲ್ ಮತ್ತು ಎಲಿಶಾಗ್ರೇ ಇಬ್ಬರೇ ಉಳಿದರು.

ಕನಸು ನನಸಾಯಿತು

ಜಗತ್ತೇ ಬೆರಗಾಗಬಲ್ಲ ಕನಸನ್ನು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಕಂಡಿದ್ದರು. ತಂತಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಸಬಲ್ಲ ಸಾಧನದ ಅನ್ವೇಷಣೆ. ಅವರೆವಿಗೂ ತಂತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕೇವಲ ಸಂಕೇತಗಳು ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅದೊಂದು ಮಹಾನ್ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿತ್ತು. ಕನಸು ಸಾಕಾರವಾಗಲು ಕ್ಷಣಗಣನೆ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಂ ಬೆಲ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿರಂತರ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವಿಧಾನದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಶಿಫಾರಸುಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣದ ನೆರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಅನ್ವೇಷಣೆಯನ್ನು ಪೇಟೆಂಟು ಪಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೋರಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಎನ್ನದೇ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಲೋಚನೆಗಳ ಮೂರ್ತರೂಪದ ಸಾಧನವನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸಿದ್ದರು. ಎಲಿಶಾ ಗ್ರೇ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ. ಕಾಯುವುದೊಂದೇ ಆಗ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್‌ಗೆ ಇದ್ದ ಹಾದಿ. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಅವರ ಮಾದರಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತು. ಎಲಿಶಾ ಗ್ರೇ ಕೂಡ ಅದರ ಹಾದಿಯಲ್ಲೇ ಸಾಗಿದ್ದರು. ಪೇಟೆಂಟಿನ ಉತ್ತರವನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್‌ಗೆ ಮಾರ್ಚ್ 3ರ ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯೂ ಮರೆತೇ ಹೋಗಿತ್ತು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕಾತರ ಮತ್ತು ದುಗುಡಗಳೇ ಇದ್ದವು. ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ದಿನ ಕಳೆದು ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನ ಅಂತೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪೇಟೆಂಟು ಕಚೇರಿಯ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಬಿತ್ತು. ಮಾರ್ಚ್ 7ನೇ ತಾರೀಖು 1876ರಂದು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಂ ಬೆಲ್ ಅವರ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡು ಪೇಟೆಂಟು ಪಡೆಯಿತು. 29ನೆಯ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ತಡವಾಗಿ ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಬದಲಿಸಬಲ್ಲ ಉಡುಗೊರೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಇದೇ ಮಾನವನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೂ ಬದಲಾಯಿಸಿತು.

ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಂ ಬೆಲ್ ಜೀವನದ ಕುತೂಹಲಕರ ದಿನಗಳು

ಶಿಕ್ಷಣ, ಕಲೆ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮುಂತಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸದ ವೈಭವವುಳ್ಳ ಸ್ಕಾಟ್ಲೆಂಡಿನ ಎಡಿನ್‌ಬರ್ಗ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಕುಟುಂಬವು ನೆಲೆಸಿತ್ತು. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಜನಿಸಿದ್ದು 1847ರ ಮಾರ್ಚ್ 3ರಂದು. ತಂದೆ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಮೆಲ್ವಿಲ್ಲೇ ಬೆಲ್ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಎಲಿಶಾ ಗ್ರೇಸ್ ಸೈಮಂಡ್ಸ್ ಬೆಲ್. ಇವರಿಗೆ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳು. ಮೊದಲ ಮಗ ಅಣ್ಣ ಮೆಲ್ವಿಲ್ಲೇ ಜೇಮ್ಸ್ ಬೆಲ್ (1845-1870), ಎರಡನೆಯ ಮಗನೇ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಂ ಬೆಲ್ ಹಾಗೂ ಮೂರನೆಯ ಮಗ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಬೆಲ್ (1848-67). ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಬೆಲ್ ಎಂಬುದು ತಂದೆಯ ಕಡೆಯ ಅಜ್ಜನ ಹೆಸರು. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರನಿಗೆ “ಗ್ರಹಾಂ” ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಆತ ಬೆಳೆದು ಹತ್ತು ವರ್ಷದವನಿದ್ದಾಗ. “ಗ್ರಹಾಂ” ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಗೆಳೆಯರು ಅವರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ‘ಗ್ರಹಾಂ’ ಬೆಲ್ ಆದರು.

ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಸದಾ ಹೊಸತೊಂದರ ಬಯಕೆಯಿಂದ ಹಾತೊರೆಯುವ ಹುಡುಗ. ಎಡಿನ್‌ಬರ್ಗ್ ನಗರವೂ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕಲೆ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮುಂತಾದವಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಾಶಿಯಂತೆ, ಗ್ರೀಸಿನ ಅಥೆನ್ಸಿನಂತೆ! ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್‌ಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಹತ್ವದ ಬೌದ್ಧಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ತಿಳಿವು ಬಂದದ್ದೇ ಎಡಿನ್‌ಬರ್ಗ್‌ನಲ್ಲಿನ ವಾಸದಿಂದ. ಜೊತೆಗೆ ಅಜ್ಜ ಆ ಕಾಲದ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಮತ್ತು ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಗುರು. ಅಲ್ಲದೆ ಮೊಮ್ಮಗನ ಸೃಜನಶೀಲ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸದಾ ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಹಂಬಲದವರು. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್‌ನ ಅನ್ವೇಷಣಾ ಗುಣ ಮತ್ತು ಹುಡುಕಾಟದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೀರೆರೆದು ಅಂತಹ ಫಲಿತಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಕನಸನ್ನು ಎಳೆತನದಲ್ಲೇ ಬಿತ್ತಿದ ಮಹಾನುಭಾವರು.

ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್‌ಗೆ ಅಜ್ಜ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಣ. ಹಾಗಾಗಿ ಅಜ್ಜ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಒಳಗಾದಾಗ ತಾನೇ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತರು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೇ ನೆಪವಾಗಿಟ್ಟು ಅವರಡೆಗೆ ಹೋದರು. ಆಗ ಬಿಡುವಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಅಜ್ಜನಿಂದ ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಪ್ರಭಾವಳಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿತರು. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ತುಂಬಾ ಕುತೂಹಲಿ. ಸುತ್ತಲಿನ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿತನಾಗಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಿಂತಲೂ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ. ಶಾಲೆಯಿಂದರೆ ಅಷ್ಟಕಷ್ಟೇ. ತಾಯಿಯೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್‌ಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾಯಿಯ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಲಿಕೆ ಸಾಗಿತು. ಆದರೆ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್‌ನ ತಾಯಿಯ ಕಿವಿ ಮಂದವಾಗುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಅವರ ಸಂವಹನ ಶಕ್ತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕಿವುಡಿಯಾದರು. ತಾಯಿಯು ಕಿವುಡಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಪಿಯಾನೋ ನುಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣೆ. ಮಗನ ಮೇಲೂ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿಯು ಉತ್ತಮ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೇ ಬೀರಿತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾಯಿಯಿಂದ ಮಗನಿಗೆ ಕುತೂಹಲದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಂಬಲ ಸಿಕ್ಕಿತು. ತಾಯಿಯ ಜತೆ ಸಂವಹನಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಕೇತ ಬಳಸುತ್ತಾ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ಅವರ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸಾಗಿದರು. ತಾಯಿಯ ಕಿವುಡುತನವೇ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್‌ಗೆ ಮಾತಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಮತ್ತು ಕೇಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಒಲವು ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆಗಳ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಅನುವಾಯಿತು.

ಜತೆಗೆ ಅವರ ಅಪ್ಪ “ಕಾಣುವ ಮಾತು” ಅಥವಾ “ನೋಡುವ ಮಾತು” ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ತುಟಿ, ಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಮುಖದ ಹಾವಭಾವದ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದ ಮಾತನ್ನು ಕಾಣಿಸಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಸುವ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಅವರ ಅಪ್ಪ

ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದನ್ನೇ ಕಾಣುವ ಮಾತು ಅಥವಾ ನೋಡಬಲ್ಲ ಮಾತೂ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಕುಟುಂಬವೇ ಸಂವಹನ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿತ್ತು ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಅಜ್ಜ ಉತ್ತಮ ಮಾತುಗಾರ ಮತ್ತು ಮಾತಿನ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರಾಗಿದ್ದವರು. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್‌ಗೆ ಇಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಲಾಭವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಇದೇ ವರವಾಗಿ ತಂದೆಗೆ ಅಮೆರಿಕಾದಿಂದ “ಕಾಣುವ ಮಾತ”ನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಅಧ್ಯಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆ ಬಂದು ಕುಟುಂಬದ ಬದುಕೇ ಬದಲಾಯಿತು.

ಅಮೆರಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಬದುಕಿನ ತಿರುವುಗಳಿಂದಾಗಿ ಬೋಸ್ಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಿವುಡ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕಲಿಸುವ ತನ್ನದೇ ಶಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ತೆರೆದರು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು. ಅವರಿವರೂ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಂ ಬೆಲ್ ಅವರ ಜೀವನವನ್ನೇ ಬದಲಿಸಿದರು. ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಜಾರ್ಜ್ ಸ್ಯಾಂಡರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಬೆಲ್ ಹಬ್ಬರ್ಡ್. ಇವರಲ್ಲಿ ಮಾಬೆಲ್ ಹಬ್ಬರ್ಡ್ ಗ್ರಹಾಂ ಬೆಲ್‌ರ ಸಂಗಾತಿಯಾದರು.

ಆಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವೇಗದ ಸಂದೇಶ ಸಾಗಿಸುವುದೆಂದರೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಮೂಲಕವೇ! ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ದಿನಗಳವರೆಗೂ ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ತಂತಿ ಇಲಾಖೆ ಎಂತಲೇ ಹೆಸರಿತ್ತಲ್ಲವೆ? ಅಂಚೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಕಳಿಸುವಂತೆ, ಚಿಕ್ಕ ಸಂದೇಶವನ್ನು ತಂತಿ ಅಥವಾ ತಾರು ಕಳಿಸುವ ಪರಿಪಾಠವಿತ್ತು. ಮೊದಲಂತೂ ತಂತಿ ಕಳಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ದುಬಾರಿಯಾದದ್ದು. ಹೆಚ್ಚೂ ಕಡಿಮೆ ಹತ್ತಾರು ಪಟ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ತಾರು ಕಳಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ತಂತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂದೇಶದ ಪ್ರತೀ ಅಕ್ಷರಕ್ಕೂ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅದು ತುಂಬಾ ದುಬಾರಿ! ಹಾಗಾಗಿ ತಂತಿ ಕಳಿಸುವುದು ಕೇವಲ ಅತ್ಯಂತ ಅರ್ಜಿಂಟಾದ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಮೀಸಲಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂತಹದ್ದೆಂದರೆ ತೀವ್ರ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಸಾವು. ಹಾಗಾಗಿ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಸಾವಿನ ಸುದ್ದಿಯೇ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಂಗಳೆಂದರೆ ತಂತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಗಳಿಂದ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಾಹಿತಿ. ಅವು ಹೆಚ್ಚಿನವು ಸ್ವರಮೇಳದ ಮಾದರಿಯವು (ಹಾರ್ಮಾನಿಕ್ ಸದ್ದಿನವು). ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸ್ವರದ ಸದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ ಮಾತೂ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಗ್ರಹಾಂಬೆಲ್ ಅವರ ಆಲೋಚನೆ. ಗ್ರಹಾಂ ಬೆಲ್ ಈ ಯೋಚನೆಯು ಮುಂದೆ ಸಂಗಾತಿಯಾದ ಮಾಬೆಲ್ಲರ ತಂದೆ ಗಾರ್ಡಿನರ್ ಹಬ್ಬರ್ಡ್‌ಗೆ ತಂತಿ ಮೂಲಕ ಸಂದೇಶ ಸಾಗಿಸುವ ಅದರಲ್ಲೂ ಮಾತೂ ಸಂವಹನವಾಗಬಲ್ಲ ವಿಚಾರ ಕೇಳಿ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅವರೂ ಗ್ರಹಾಂ ಬೆಲ್ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ನಿಂತರು. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೋರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದ ಜಾರ್ಜ್ ಸ್ಯಾಂಡರ್ಸ್ ಅವರ ತಂದೆಯಾದ ಥಾಮಸ್ ಸ್ಯಾಂಡರ್ಸ್ ಅವರನ್ನೂ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಹಬ್ಬರ್ಡ್ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಅವರೂ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದರು. ಹೀಗೆ ಅವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದಲೇ ಹೊಸತೊಂದು ಜಗತ್ತು

ಬರುವಂತಾಯಿತು. ಇಬ್ಬರ ನೆರವಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಒಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್‌ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಹಗಲು - ರಾತ್ರಿ ಎನ್ನದೆ ಕಾರ್ಯನಿರತರಾಗಿದ್ದ ಬೆಲ್‌ರ ಅದೃಷ್ಟದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಿತ್ತು. 1873 ಮತ್ತು 1874ರ ನಡುವಿನ ದುಡಿಮೆಯು ಬೆಲ್‌ರ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಕಾಲ. ತಂತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸ್ವರಮೇಳಗಳ ಸದ್ದುಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಹಲವಾರು ಸಂದೇಶಗಳನ್ನೂ ಕಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಇವರ ತರ್ಕ ನಿಜವಾಯಿತು. ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಥಾಮಸ್ ವ್ಯಾಟ್ಸನ್ ಎಂಬ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಷಿಯನ್ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಅದೃಷ್ಟ. ಎರಡು ಕೊಠಡಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಂವಹನ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಯಾವುದೇ ನೆರವಿಗೆ ವ್ಯಾಟ್ಸನ್ನನ್ನು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಕರೆದದ್ದೇ, ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಆತನಿಗೆ ಕೇಳಿದ ಮಾತೇ ತಂತಿಯ ಮೂಲಕ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಮಾತಿನ ಸಂವಹನ. “ಹೇ ವ್ಯಾಟ್ಸನ್ ಬಾ ಇಲ್ಲಿ, ನಾ ನಿನ್ನ ನೋಡಬೇಕು” ಎಂದು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಕರೆದದ್ದೇ ಮೊದಲ ಫೋನಿನ ಕರೆ.

ಸಂವಹನ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಂ ಬೆಲ್ಲರ ಕೊಡುಗೆ

1880ರಲ್ಲಿ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್‌ಗೆ ಫೋನಿನ ಆವಿಷ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸರ್ಕಾರ “ವೋಲ್ಟಾ ಬಹುಮಾನ”ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಆಗ ಅದರ ಮೌಲ್ಯ ಸುಮಾರು 10,000 ಡಾಲರ್ ಅಷ್ಟ! ಇದರಿಂದ ಬೆಲ್, ವೋಲ್ಟಾ ಲ್ಯಾಬ್ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಇದೇ AT&T ಲ್ಯಾಬ್ ಆಗಿ, ನಂತರ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಂ ಬೆಲ್ ಲ್ಯಾಬ್ ಆಗಿ, ನಂತರ ಈಗಿನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ “ಬೆಲ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿ” ಆಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬೆಲ್ ಲ್ಯಾಬ್‌ನ ಸಂವಹನ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಮುಂದೆ ನಡೆದ ಫಲಿತಗಳಿಗೆ ಏಳು ನೊಬೆಲ್ ಪಾರಿತೋಷಕಗಳು ಬಂದವೆಂಬುದು ಮತ್ತೂ ಬಲವಾದ ಅಚ್ಚರಿ. ಇವತ್ತಿನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನ ಬಳಸುವ Unix ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್, C ಮತ್ತು C++ ಲಾಂಗ್ವೇಜ್‌ಗಳು, ಟ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಟರ್, ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಜಿಯಾಗ್ರಾಫಿಕ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಚಾನೆಲ್ ಅನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ್ದು ಬೆಲ್ ಕೊಡುಗೆಗಳೇ! ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ ಸಂವಹನಾಸಕ್ತಿಗೆ ಕಿವುಡು ಅಮೃತನೊಡನಾಡಿದ ಮೊದಲ ಸಂಕೇತಗಳು ಮುಂದೆಯೂ ಕಿವುಡಿ ಸಂಗಾತಿಯಲ್ಲಿ ಉಸುರಿನ ಪ್ರೇಮದ ಸಂಕೇತಗಳಲ್ಲಿ ಬಲಗೊಂಡು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲರ ಬಾಯಿಯೂ ಮಾತು ಕೇಳುವ ಉಪಕರಣಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ ಓಡಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿವೆ ಎಂಬುದು ಮನುಕುಲದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಅಚ್ಚರಿ.

ಒಂದು ದಶಕದ ಹಿಂದೆ, ಪೆರುವಿಗೆ ನಾನು ಹೊರಟಿದ್ದು, ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನವನ್ನೇ ಪೆರುವಿನ ನಾಸ್ಯಾ ಗೆರೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮರಿಯಾ ರೇಕಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಬಹುದೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ. ಆದರೆ ನಾನು ಪೆರುವಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ತಡವಾಗಿ ತಲುಪಿದ್ದೆ. ಮರಿಯಾ 1998ರಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ನಾಸ್ಯಾ ಗೆರೆಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಳು.

ನಾಸ್ಯಾ ಗೆರೆಗಳು ಸಮತಟ್ಟು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವ ಭೂ-ಚಿತ್ರಗಳು. ಮೈಲಿಯುದ್ದಕ್ಕೆ ಜ್ಯಾಮಿತಿ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು ಹರಡಿ ನಿಂತಿವೆ. ಈ ಚಿತ್ರಗಳ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ, ಈ ಬೃಹತ್ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಏಕೆಗೆರೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮರಳು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ತ್ರಿಕೋನಗಳು, ಆಯತಾಕಾರಗಳು, ಸುರುಳಿಗಳು, ವೃತ್ತಗಳು, ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳು.

ಮರಿಯಾ ರೇಕಿ ಜರ್ಮನಿಯ ಡೆಸ್ಡನ್ ಎಂಬ ತಾಣದಲ್ಲಿ 15 ಮೇ 1903ರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಳು. ಗಣಿತ, ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ, ಭೂಗೋಳವನ್ನು ಓದಿ ಪದವೀಧರಳಾದಳು. ಹಿಟ್ಲರನ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮರಿಯಾಗೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ದೂರ ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೊರಟ ಮರಿಯಾ, 1932ರಲ್ಲಿ ಪೆರುವಿಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ತಲುಪಿದಳು. ಕುಸ್ಕೋದಲ್ಲಿ 'ಜರ್ಮನ್ ಕನ್ಸೋಲೇಟ್'ನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬಾತ, ತನ್ನ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆ ಹೇಳಿಕೊಡಲು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರೊಬ್ಬರು ಬೇಕೆಂದು ಜಾಹಿರಾತು ನೀಡಿದ್ದ. ಜರ್ಮನ್ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ ಕುಸ್ಕೋಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಮರಿಯಾಳನ್ನು ಆಂಡಿಯನ್ ಪರ್ವತಗಳ ನಟ್ಟ ನಡುವಿನ ಕುಸ್ಕೋ ನಗರ ಮತ್ತು ಇನ್ನಾ ನಾಗರೀಕತೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಮರಿಯಾಗೆ ಪುರಾತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಚಿಗುರಿತು.

ಪೆರುವಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದ ಕೆಲ ಸಮಯದ ನಂತರ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ರಾಲ್ಫ್ ಮ್ಯೂಲರ್ ಪುರಾತನ ಪೆರುವಿನಲ್ಲಿಯ 'ಇಂತಿಹುತಾನಾ'ಗಳ (sun observatories) ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಲೇಖನವನ್ನು ಮರಿಯಾ ಓದಿದಳು. ಈ ಲೇಖನ ಪುರಾತನ ಪೆರುವಿನ ಜನರ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರದ ಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಮರಿಯಾಳ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿತು. ಮರಿಯಾ ಇನ್ನಾಳ ಮತ್ತು ಅವರ ಪೂರ್ವಿಕರ ಕಲ್ಲಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು, ಕುಸಿದುಬಿದ್ದ ಪಾಳು ದೇಗುಲಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಬಹುಶಃ ಆಕಾಶಕಾಯಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು, ಪ್ರಮುಖವಾದ ದಿನಗಳನ್ನು ವರ್ಷದುದ್ದಕ್ಕೂ ನಿಖರವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸಿದಳು. 1933ರಲ್ಲಿ ಮರಿಯಾಳ

ಮೊದಲ ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನ, ಮಾಚುಪಿಚುವಿನಲ್ಲಿರುವ 'ಇಂತಿಹುತಾನಾ' ಎಂಬ ಸೂರ್ಯ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ವೃತ್ತಿಯ ಅವಧಿ ಮುಗಿದೊಡನೆ ಮರಿಯಾ ಪೆರುವಿನ ರಾಜಧಾನಿ ಲೀಮಾಗೆ ನಡೆದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾನ್ ಮಾರ್ಕೋಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪುರಾತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಜುಲಿಯೋ ತೆಲ್ಲೋಗೆ ಅನುವಾದಕಳಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧಳಾದಳು. ಮರಿಯಾಳ ಆಸಕ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ಬಿಡದ ಹಟದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಬಗೆ ಜುಲಿಯೋನನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಆಕೆಯನ್ನು ನಾಸ್ಯಾ ಕಣಿವೆಯ ಬಳಿಯ ಪೆರುವಿನ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಪರಕಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ಖನನದ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡ. ಒಂದು ದಿನ ಜುಲಿಯೋ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯನೊಬ್ಬನ ನಡುವಿನ ಮಾತುಕತೆಯನ್ನು ಮರಿಯಾ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಟೊರಿಬಿಯೋ ಮೆಜಿಯ ಎಂಬ ಆ ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜುಲಿಯೋಗೆ, ಇನ್ನೂರು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೊರೆದ ವಿಚಿತ್ರ ಚಿತ್ರಗಳೆವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಜುಲಿಯೋಗೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ. "ಅವು ರಸ್ತೆಗಳಿರಬೇಕು" ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿ, ತನ್ನ ಪರಕಸ್ ಉತ್ಖನನದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ. ಮರಿಯಾ ತಾನೊಬ್ಬಳೇ ಈ 'ನೆಲದ ಚಿತ್ರ'ಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಉತ್ಸುಕಳಾದಳು. ಮರಿಯಾ ತನ್ನ ಪುಸ್ತಕ 'ಸಿಕ್ರೆಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಪಂಪಾ'ದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆರಂಭದ ಈ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನೆದಿದ್ದಾಳೆ.

ಮೊತ್ತಮೊದಲಿಗೆ ಮರಿಯಾ ನಾಸ್ಯಾಗೆ ಬಂದದ್ದು ತನ್ನ ಕೆಲಸದ ಬದಿಯಲ್ಲೊಂದಿಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಹೋಗಲೆಂದು. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ತನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮಯವನ್ನು ನಾಸ್ಯಾಗೆ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟಳು. ಈ ನೆಲದ ಚಿತ್ರಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಣ್ಣ ಮನೆಯ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮರಿಯಾ ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದಳು. ಪೆರುವಿನ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿಯ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೀಡಿದ ಅಲ್ಪ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲದಿಂದ, ಕನಿಷ್ಠ ಅಗತ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಬದುಕನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಲು ಮರಿಯಾಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಮರಿಯಾ ಗಣಿತದ ಪದವೀಧರೆಯಾದರೂ, ಪುರಾತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಳು. ಆಕೆಗೆ ಮೊದಲು ಪುರಾತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾರೂ ನಾಸ್ಯಾ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾಸ್ಯಾ ಚಿತ್ರಗಳು ವಿಜ್ಞಾನ ಚರಿತ್ರೆಯ ರೋಚಕ ಪುಟಗಳಾಗಿ ಆಕೆಗೆ ಕಂಡವು. ಅವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಅತ್ಯಂತ ರೋಮಾಂಚಕ ಅನುಭವವಾಯಿತು.

ಲೀಮಾದಿಂದ ನಾಸ್ಯಾದ ಈ ಮರುಭೂಮಿ ಸುಮಾರು 250 ಮೈಲಿ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿದೆ. ಪೆರುವಿನ ಕಡಲ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತು ಮೈಲಿ ಉದ್ದದ, ಐದು ಮೈಲಿ ಅಗಲದ, ಎತ್ತರದ ಬಯಲುಸೀಮೆ. ಕ್ರಿ.ಪೂ. 1000ಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಈ ನಾಸ್ಯಾ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ನಾಗರಿಕತೆಯಿತ್ತು, ಜನರಿದ್ದರು. ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ

ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತಂದವರು. ಮುಂದಿನ 1500 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನಾಸ್ಕಾ ಜನರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲವನ್ನು ನೇಯ್ಗೆ, ಮಡಕೆ, ಕುಡಿಕೆ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಈ ಮರುಭೂಮಿಯ ಜನರ ಅದ್ಭುತ ನಾಗರೀಕತೆ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕುರುಹುಗಳೆಲ್ಲ ಸ್ಪೇನ್ ಜನರ ಆಕ್ರಮಣದಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಿಹೋಯಿತು. ಚರಿತ್ರೆಯ ಆ ಪುಟಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಳೆದುಹೋದವು. ಆದರೆ ನಾಸ್ಕಾ ಜನರ ಅತ್ಯಂತ ಅದ್ಭುತ ಕೃತಿ, ರಹಸ್ಯಮಯ ದೈತ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ನಿಂತಿವೆ. ಅವನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ, ಯಾವ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ, ಹೇಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಬಹುದು, ವಾದಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಸದಾಕಾಲಕ್ಕೂ ರಹಸ್ಯವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಲಿವೆ ನಶಿಸಿಹೋದ ನಾಸ್ಕಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಈ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು.

ನಾಸ್ಕಾ ಗೆರೆಗಳು ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟದಿಂದ 430 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಲು ನೆಲದಲ್ಲಿವೆ. ಈ ನಾಸ್ಕಾ ಚಿತ್ರಗಳಿರುವ ಈ ತಾಣದ ಸುತ್ತ ನಿಂತಿರುವ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಸರಮಾಲೆ, ಗಾಳಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆಂಡೀಸ್ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳ ಇಳಿಜಾರಿನ ಈ ಕಣಿವೆಯ ಆಳದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಮತಟ್ಟಿನ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ನೆಲ. ಈ ಕಂದು ನೆಲದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಹುಟ್ಟಿ, ಎತ್ತಲೋ ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡುವ ನೂರಾರು ನೇರ ಗೆರೆಗಳಿವೆ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ಮರುಭೂಮಿಯ ಈ ರೇಕೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನಾ ರಸ್ತೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವು ದಿಟದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲ. ಕೆಲವು ರೇಖೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ಆರಂಭವಾದವು, ಎಲ್ಲಿ ಮುಗಿದವು ಎಂದು ಕೂಡ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾಸ್ಕಾದ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಿದ ಅಪರೂಪದ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ, ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೃತಕವಾಗಿ ಮೂಡಿಸಿದ ವಿಚಿತ್ರ ಗೆರೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ನೆಲದ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಈ ಗೆರೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾಸ್ಕಾ ಮರುಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಮಾನಗಳು ಹಾರಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಚಿತ್ರಗಳು ಗೋಚರಿಸತೊಡಗಿದವು. ವಿಮಾನದಿಂದ ತೆಗೆದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು ಅತ್ಯದ್ಭುತ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟವು. ರಹಸ್ಯ ಅಡಗಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿಯೇ. ಮನುಷ್ಯ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರುವುದನ್ನು ಕಲಿತು ಕೇವಲ ನೂರು ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಕಾಶದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಗೋಚರಿಸುವಷ್ಟು ಬ್ರಹ್ಮತ್ತಾದ ಈ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರಾರು, ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ರಚಿಸಿದರು. ಇವುಗಳು ಏನಿಲ್ಲವೆಂದರೂ 1500 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯವು.

1940ರಲ್ಲಿಯೇ ನಾಸ್ಕಾ ಚಿತ್ರಗಳ ಆಳದ ತನಿಖೆಗೆ ಮರಿಯಾ ಇಳಿದಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಳಾದ ಆಕೆಗೆ ಲೀಮಾದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಮರಿಯಾ

1946ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನಾಸ್ಕಾ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದಳು. ಮರಿಯಾ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ನಾಸ್ಕಾ ಕಣಿವೆಯನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದಳು. ಅವು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರೀಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗಿ ಅಳಿಸಿಹೋಗುವ ಮೊದಲೇ ಅಳತೆ ಮಾಡಿಟ್ಟಳು. ತನ್ನ 'ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಕಿಟ್' ಹಿಡಿದು ಸುತ್ತಲೂ ಬಯಲು ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಅಳೆಯತೊಡಗಿದಳು. ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣ್ಣು ನೀರು ಹೊತ್ತು ಇಡೀ ದಿನ ಅಲೆದಳು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪೊರಕೆ ಹಿಡಿದು ಗೆರೆಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ ಗುಡಿಸುವಳು. ಈ ದೈತ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲವೇನು, ಇವುಗಳ ಉಪಯೋಗವೇನು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದಳು. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಈ ರಹಸ್ಯ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಅವುಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ತನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮಯವನ್ನು ನಾಸ್ಕಾ ಗೆರೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸಿದಳು. ಆ ಗೆರೆಗಳ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ನಡೆಯತೊಡಗಿದಳು. ಅವು ಮೆಲ್ಲನೆ ಚಿತ್ರಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಅರಿವಾಯಿತು. ಹಕ್ಕಿಯಾಗಿತ್ತು, ಕೋತಿಯಾಗಿತ್ತು, ಜೇಡವಾಗಿತ್ತು, ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ಗೆರೆಗಳ ನಡುವೆ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು, ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಇಲ್ಲಿನ ಜ್ಯಾಮಿತಿ ಆಕೃತಿಗಳಿಗೂ ಖಗೋಳ ಗಣಿತಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಳು. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮೂಲಕ ಗುಣಿಸಿದಳು.

ವರ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ, ತಾನು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು 'ಬ್ರಹ್ಮತ್ ನಾಸ್ಕಾ ಪಂಚಾಂಗ'ವನ್ನು ಎಂದು ಆಕೆಗೆ ಅನಿಸತೊಡಗಿತು. ಇನ್ನಾಳು ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು 'ಇಂತಿಹುತಾನಾ'ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು. ಕುಸ್ಕೋದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಇವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಮರಿಯಾಳ ನಾಸ್ಕಾ ಗೆರೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒದಗಿ ಬಂತು. 'ಪೆರುವಿನ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ, ಬಹುಶಃ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರದ ಲಿಖಿತ ಸ್ಮಾರಕ'ವನ್ನು ತಾನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಮರಿಯಾ ಬರೆದಳು. ಮರಿಯಾ ನಾಸ್ಕಾ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಗಣಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಳು. ನಾಸ್ಕಾ ಗೆರೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಪುರಾತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದೊಳಗೆ ಬಂದರೂ, ನಾಸ್ಕಾ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪುಟಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು.

ಮರಿಯಾ ನಾಸ್ಕಾ ಚಿತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ತನ್ನ ಜೀವನದ ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಅಂದು ಯಾವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವೂ ನಾಸ್ಕಾ ಗೆರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ವರ್ಷ ವರ್ಷಗಳು ದಶಕಗಳು ಏಕಾಂಗಿ ಬದುಕನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು, ಬಿಸಿಲು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡಿ, ನಾಸ್ಕಾ ಗೆರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಕಟ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಮರಿಯಾ ತೊಡಗಿದಳು.

ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಈ ಮಹಿಳೆ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಈ ಮರುಭೂಮಿಯ ಉರಿ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಅದೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಆಕೆ ಹುಚ್ಚಿ ಎಂದುಕೊಂಡರು.

ಆದರೆ ಅವಳನ್ನು ಅವಳ ಪಾಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಸ್ಥಳೀಯ ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳು, ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಒಂಟಿ ಜರ್ಮನ್ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅನುಕಂಪದಿಂದ ಆಕೆಯ ಟೆಂಟಿನ ಬಾಗಿಲಿನ ಮುಂದೆ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮರಿಯಾ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಳು. ಮೆಲ್ಲನೆ ಮರಿಯಾಳ ಪುಸ್ತಕ ಜಗತ್ತಿನ ಗಮನವನ್ನು ನಾಸ್ಕಾ ಗೆರೆಗಳತ್ತ ಸೆಳೆಯಿತು. ಅವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು. ಕೆಲವರು ಇವುಗಳನ್ನು 'ಆಂತರಿಕ್ಷದಿಂದ ಆಗಮಿಸಿದ ಅನ್ಯಗ್ರಹ ಜೀವಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದು, ಈ ದಡ್ಡ ಇಂಡಿಯನ್ನರಿಂದ ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಎಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ' ಎಂಬ ವಾದಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗ, ಮರಿಯಾಳಿಗೆ ರೇಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಪುರಾತನ ಪೆರುವಿಗರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೇ ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತವೆಂದು ಅಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಕುಸ್ಮೋ, ಮಾಚುಪಿಚು, ಇದೀಗ ನಾಸ್ಕಾದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಗಿಳಿದ ಮರಿಯಾಗೆ ಪುರಾತನ ಪೆರುವಿಗರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಗಣಿತ ಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಹೆಮ್ಮೆ ಮೂಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಸ್ಕಾ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೂ, ನಕ್ಷತ್ರಪುಂಜಗಳಿಗೂ ಇರಬಹುದಾದ ಸಂಕೀರ್ಣ ಗಣಿತದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವತ್ತ ಮರಿಯಾಳ ಪ್ರಯತ್ನವಿತ್ತು.

ಪೆರುವಿನ ವಾಯುಪಡೆ ಮರಿಯಾಳ ನೆರವಿಗೆ ಒದಗಿಬಂದಿತು. ಮರಿಯಾ ಒಂದೊಂದು ಚಿತ್ರದ ಮೇಲೂ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸಣ್ಣ ವಿಮಾನವೊಂದರ ವಿಶೇಷ ಹಾರಾಟವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿತು. ವಿಮಾನದ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಗಿದುಕೊಂಡು ಈ ರೇಖೆಗಳ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮರಿಯಾ ತೆಗೆದಳು. ಈ ರೇಖೆಗಳಿಗೂ ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂದು ಮರಿಯಾ ಭಾವಿಸಿದಳು. ಪ್ರಾಚೀನ ಪೆರುವಿನ ಜನ ಉರುಳಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ವರ್ಷವರ್ಷಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲು, ದೈತ್ಯಾಕಾರದ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ರಚಿಸಿರಬಹುದು ಎಂಬುದು ಆಕೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿತ್ತು. ಇವು ದೈತ್ಯಾಕಾರದ 'ಪಂಚಾಂಗ' ಎನ್ನುವುದು ದಿಟವಿರಬಹುದು. ನಾಸ್ಕಾ ಜನ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಬದುಕಿದವರು. ಋತುಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನವಿತ್ತು. ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಇದರ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು ಹಾದುಹೋಗಲು ಮಾಡಿದ ಮಂಡಲಗಳೋ, ವೃತ್ತಗಳೋ ಆಗಿರಲೂಬಹುದು. ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಪವಿತ್ರ ತಾಣಗಳಾಗಿದ್ದಿರಲೂಬಹುದು.

ವರ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮರಿಯಾ ಐದು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೆರುವಿನ ಮರಳುಗಾಡಿನ ಈ ರಹಸ್ಯದ ಚಿತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಳು. 1949ರಲ್ಲಿ 'ಮಿಸ್ಸರಿ ಆಫ್ ದಿ ಡೆಸರ್ಟ್' ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಆಸೆ, ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲು, ಇವುಗಳ ಹೆಚ್ಚಳಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು, ಇವುಗಳನ್ನು ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಕಾಪಾಡಿ ಕಾದಿರಿಸಲು, ಸತತವಾಗಿ

ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ನಾಸ್ಕಾ ಚಿತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದೂ ಆಕೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ಮರಿಯಾಳ ಸುಮಾರು ಐದು ದಶಕಗಳ ಅವಿಶ್ರಾಂತ ಅಧ್ಯಯನ ಫಲ ನೀಡಿತು. ನಾಸ್ಕಾ ಚಿತ್ರಗಳ ಗಂಭೀರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಜಗತ್ತು ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯಿತು. ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಮರಿಯಾ ಈ ನಾಸ್ಕಾ ಗೆರೆಗಳು ಜನರಿಂದ, ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಹಾಳಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆದಿದ್ದಳು. ಪೆರುವಿನ ಸರಕಾರ ಈಕೆಯ ಅವಿರತ ಶ್ರಮವನ್ನು, ಅಪೂರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು. ಮರಿಯಾಳಿಗೆ ಈ ಪುರಾತತ್ವ ಪ್ರದೇಶದ 'ಗೌರವ ಪಾಲಕ' ಬಿರುದನ್ನು ನೀಡಿತು.

ಮರಿಯಾ ತನ್ನ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ನಾಸ್ಕಾ ಗೆರೆಗಳು ಬಹುಶಃ 'ಎಲ್ ನಿನ್ಸೋ'ದಂತಹ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪಗಳನ್ನು ಊಹಿಸಲು ಬಳಸಿರಬಹುದೆಂಬ ಗಣಿತದ ಗುಣಾಕಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಳು. 'ಎಲ್ ನಿನ್ಸೋ' ಎಂಬುದು ಪೆರುವಿನ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶತಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ವಿನಾಶಕಾರಿ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಹವಾಮಾನ. ಪ್ರತಿ ಎರಡರಿಂದ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಪೆರು ಮತ್ತು ಈಕ್ವೆಡಾರ್ ಸುತ್ತಲಿನ ಪೂರ್ವ ಪ್ಯಾಸಿಫಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ, ತಣ್ಣನೆಯ ನೀರು ಏಕಾಏಕಿ ಬೆಚ್ಚಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹವಾಮಾನದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲ ಸಹಸ್ರಮಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಾಸ್ಕಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಈ ಗೆರೆಗಳು ಪುರಾತನ ಪಂಚಾಂಗ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದ ದಾಖಲೆಗಳು ಎಂದೇ ಮರಿಯಾ ವಾದಿಸಿದಳು. ನಾಸ್ಕಾ ಜನಗಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಂಡ ನಕ್ಷತ್ರಪುಂಜಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ ರೀತಿ ಇದು ಎಂಬುದು ಮರಿಯಾಳ ಸಿದ್ಧಾಂತ.

'ನಾಸ್ಕಾ ಗೆರೆಗಳು ಖಗೋಳ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ, ಗ್ರಹ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಬಳಸಿದ ಸಲಕರಣೆಗಳು' ಎಂಬ ಮರಿಯಾಳ ವಾದವನ್ನು ಇತರ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮರಿಯಾಳ ಅಗಾಧ ಆಸೆ, ಶ್ರಮ ನಾಸ್ಕಾ ಚಿತ್ರಗಳ ಉಳಿವಿಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ನಿರ್ವಿವಾದ. ಏರಿದ ವಯಸ್ಸು, ಮಂಜಾದ ಕಣ್ಣು, ಗಾಲಿಕುರ್ಚಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಕೆ, ನಾಸ್ಕಾ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಹಾಳುಗಡವುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಕೂಗಿ ಓಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಮರಿಯಾ ರೇಕಿಯ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆಯೆಂದರೆ, ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಸ್ಕಾಗೆರೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿದ್ದು, ರಕ್ಷಿಸಿದ್ದು, ಜಗತ್ತಿನ ಗಮನವನ್ನು ಇತ್ತ ಸೆಳೆದದ್ದು. ಇಂದು ಇಡೀ ನಾಸ್ಕಾ ನಗರ ಈಕೆಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿದೆ. 1992ರಲ್ಲಿ ಪೆರು, ಈಕೆಗೆ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿ, ಮರಿಯಾಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಿತು. ನಾಸ್ಕಾ ನಗರದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಮರಿಯಾ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ. ಈಕೆಯ ಹೆಸರಿನ 'ಪ್ಲಾನೆಟೇರಿಯಂ'

ಇದೆ. ಈಕೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊತ್ತ ಪುಟ್ಟ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ನಾಸ್ಕಾ ಗೆರೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಮಾನಗಳು ಹಾರುತ್ತವೆ.

ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಗೆರೆಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಾಸ್ಕಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಲಿಖಿತ ದಾಖಲೆಗಳಿಲ್ಲ. ನಾಸ್ಕಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಮರಿಯಾಳಂತೆ ಅವಿರತ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಿತ್ತು. ಇಂದು ಈ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಕಾದಿರಿಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಜಾಗರೂಕವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕಾದಿರಿಸಬೇಕಿದೆ. ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಪುರಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜನ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಟ್ಟ 'ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಬೃಹತ್ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರದ ಪುಸ್ತಕ'ವಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು!

ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನವನ್ನೇ ಕಳೆದು ಪೆರುವಿಗಳಾದ ಮರಿಯಾ 1998ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ 95ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಲೀಮಾದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತೀರಿಕೊಂಡಳು. ಆಕೆಯನ್ನು ಆಕೆಯ ಪ್ರಿಯವಾದ ನಾಸ್ಕಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಲಾಯಿತು.

ಒಟಿಟಿ : ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಮನರಂಜನೆಯ ಅರಮನೆ (ಓದು ಪಠ್ಯ)

- ಅವಿನಾಶ್ ಬಿ.

ಟೆಲಿಕಾಂ ರಂಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದಾಗಿ ಭಾರತೀಯನ ಸ್ಥಾನಮಾನವು ಈಗ ಸ್ಥಿರ ದೂರವಾಣಿಯಿಂದ ಸಂಚಾರಿ ದೂರವಾಣಿಗೆ ಔನ್ನತ್ಯಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೊಬೈಲ್ ದೂರವಾಣಿಯಲ್ಲಿನ ಕಿರು ಸಂದೇಶ ಸೇವೆ (ಎಸ್‌ಎಂಎಸ್) ಕೂಡ ಕೇವಲ ಅಧಿಕೃತ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗತೊಡಗಿತು. ಅಂತರಜಾಲ ಶುಲ್ಕಗಳು ಕೂಡ ಕೈಗೆಟುಕುವ ಹಂತ ತಲುಪಿದ ಬಳಿಕ, ಫೀಚರ್ ಫೋನ್‌ಗಳು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್‌ಗಳಾಗಿ ಬದಲಾದಾಗ, ಜನರು ದಿನದ ಜಂಜಡವನ್ನು ಕಳೆಯಲು, ಒತ್ತಡ, ಕಾರ್ಯಬಾಹುಳ್ಯದ ನಡುವೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಂದಿಷ್ಟು ಪ್ರಪುಲಿತಗೊಳಿಸಿ ನವಚೈತನ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮನೋರಂಜನೆಯ ವಿಧಾನವೂ ಬದಲಾಗತೊಡಗಿತು. ಜನರಿಗೆ ಯಕ್ಷಗಾನ, ನಾಟಕ, ಸಿನಿಮಾ, ಟಿವಿ ಮುಂತಾದ ಮನರಂಜನಾ ವಿಧಾನಗಳ ಬದಲು ಅಂಗೈಯಲ್ಲೇ ದೊರೆಯುವ ಮನರಂಜನೆಯೇ ಆಪ್ತವಾಗತೊಡಗಿತು. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಬೆಳೆದ ಬಗೆಯಿದು.

ಮೊಬೈಲ್ ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪೈಪೋಟಿ ರಂಗಕ್ಕೆ ಜಿಗಿದ ರಿಲಾಯನ್ಸ್ ಜಿಯೋ, ಅಂತರಜಾಲ ಜಾಲಾಟದ ತುಡಿತಕ್ಕೆ ಜೀವ ತುಂಬಿದಂದಿನಿಂದ ಡೇಟಾ ದರ ಇಳಿಕೆಯ ಪೈಪೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭವಾಗಿದ್ದು ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ. ಜನ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅಂತರಜಾಲ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಮನೋರಂಜನೆಯ ವೀಡಿಯೋಗಳನ್ನು ನೋಡಲು. ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಆಗಿ ಬದಲಾದ ಜನರ ಮನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಕೇಬಲ್ ಹಾಗೂ ಡಿಟಿಎಚ್ (ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಟು ಹೋಂ) ಎಂಬ ರೇಡಿಯೋ/ಟಿವಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೇ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಆಗಿ ಬಡ್ಡಿ ಪಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿತ್ತು. ಇದರ ಮಧ್ಯೆಯೇ, ದಪ್ಪನೆಯ ಕ್ಯಾಥೋಡ್ ರೇ ಟ್ಯೂಬ್ (ಸಿಆರ್‌ಟಿ) ಇರುವ ಅನಲಾಗ್ ಟಿವಿಗಳು ಮರೆಯಾಗಿ, ತೆಳ್ಳಗಿನ ಟಿವಿ ಪರದೆಗಳು ಬರಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಮನರಂಜನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೇ ನಡೆದ ಈ ಕ್ರಾಂತಿಯು ಪಟ್ಟಣಿಗರನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿತಾದರೂ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಈ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಈ ಹೊಸ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಟಿವಿ, 4ಕೆ ಟಿವಿ, ಹೆಚ್‌ಡಿ, ಫುಲ್ ಹೆಚ್‌ಡಿ, ಅಲ್ಟ್ರಾ ಹೆಚ್‌ಡಿ ಅಂದರೇನೆಂಬ ಬಗೆಗೆಲ್ಲಾ ಜನರಿದ್ದ ಗೊಂದಲವನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡ ಟಿವಿ ತಯಾರಿಕಾ ಕಂಪನಿಗಳು, ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಈ ಕುರಿತು ಭರ್ಜರಿ ಪ್ರಚಾರಾಂದೋಲನಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸತನದ

ಸುಳಿಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ವ್ಯಾಪಾರ ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಂಡವು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಇದು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವ ಟಿವಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದಷ್ಟೇ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಟಿಟಿ ಎಂಬ ಹೊಸದೊಂದು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಭಾರತೀಯರ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕಾಲಿರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ಟಿವಿಯನ್ನು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಆಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವ ಒಟಿಟಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕುರಿತಾಗಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ದೊಡ್ಡಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಏನಿದು ಒಟಿಟಿ?

'ಓವರ್ ದಿ ಟಾಪ್' ಸ್ಟ್ರೀಮಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪ ಒಟಿಟಿ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥೈಸಬಹುದು? ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ ಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಾವು ಹಿಂದೆಯೇ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನೇ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಪರಾಗರೇಣುಗಳು ಬೇರೊಂದು ಹೂವಿನ ಶಲಾಕಾಗಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಶವಾಗಿ, ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗೆ (ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ) ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೂವುಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಧಿಸಿದಾಗಲೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇದು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಪಾತರಗಿತ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಕೀಟಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆದರೆ? ಹೊಸ ತಳಿಗಳು, ನವೀನ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ದೂರದಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಇದ್ದ ಪರಾಗರೇಣುಗಳು ಭೃಂಗದ ಬೆನ್ನೇರಿ (Over the Top) ಬಂದು ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿಸುತ್ತದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ತಳಿಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗಬಲ್ಲದು. ಒಟಿಟಿ ಎಂದರೆ ಇದೇ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ಅಥವಾ ಅಂತರಜಾಲದಲ್ಲಿರುವ ಮನರಂಜನಾ ವಿಷಯವಸ್ತುಗಳನ್ನು (ಕಂಟೆಂಟ್) ಆಪ್‌ಗಳ ಬೆನ್ನೇರಿಸಿ, ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪರದೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ವಿಧಾನ. ಇದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೈರ್‌ಡ್ ಜಗತ್ತನ್ನು ವೈರ್‌ಲೆಸ್ ಆಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆಯೆಂದರೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ.

ಅಂತರಜಾಲದಲ್ಲಿ 'ಕಂಟೆಂಟ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ವಿಡಿಯೋ, ಆಡಿಯೋ, ಫೋಟೋ, ಸಿನಿಮಾ, ಧಾರಾವಾಹಿ, ರಿಯಾಲಿಟಿ ಶೋ, ನೇರ ಪ್ರಸಾರ... ಹೀಗೆ, ಈಗಿರುವ ಕೇಬಲ್ ಅಥವಾ ಡಿಟಿಹೆಚ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಬರುವ ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಆಪ್ ಮೂಲಕ ಬರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇದು. ಗರಿಷ್ಠ ವೇಗದ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಬಳಸಿ, ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು, ಟಿವಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ರೀಮಿಂಗ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮುಖಾಂತರ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ-ಮನರಂಜನೆಯ ಕಂಟೆಂಟ್ ಪೂರೈಕೆದಾರರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ವಾಹಿನಿಗಳೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಆಪ್‌ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ, ಚಂದಾದಾರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ

ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಬಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೈಪಾಸ್ ಮಾಡುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ. ಆದರೆ, ಈ ಒಟಿಟಿ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕನೇ ರಾಜ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ನಮಗೆ ಯಾವ ಕಂಟೆಂಟ್ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ನಮಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ನೋಡಬಹುದು; ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬೇಕಾದ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಬಹುದು. ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್, ಫ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್, ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಟಿವಿ... ಹೀಗೆ ನಮ್ಮಿಷ್ಟದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಾಧನಗಳ ಪರದೆಯಲ್ಲಿ ವೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಷ್ಟವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೋಡಬಹುದು.

ಒಟಿಟಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಆವೇಗ

ಪ್ರೈಸ್ ವಾಟರ್‌ಹೌಸ್ ಕೂಪರ್ಸ್ (ಪಿಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ) ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, 2023ರ ವೇಳೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟಿಟಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಹಿವಾಟು ಶೇ.22ರ ದರದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ 12 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗೆ ತಲುಪಲಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ವೇಗದ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಒದಗಿಸುವ 5ಜಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮಾತುಗಳೂ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಅದು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಾದರಂತೂ ಒಟಿಟಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಳೆಯುವ ವೇಗ ಊಹಿಸಲಸಾಧ್ಯ. ಈಗಾಗಲೇ ವಿದೇಶೀ ಕಂಪನಿಗಳಾದ ನೆಟ್‌ಫ್ಲಿಕ್ಸ್, ಅಮೆಜಾನ್ ಪ್ರೈಮ್, ಹಾಟ್‌ಸ್ಟಾರ್, ಆಪಲ್ ಟಿವಿ ಪ್ಲಸ್, ಸೋನಿ ಲೈವ್‌ರಿದಂತೆ ಸುಮಾರು 30ಕ್ಕೂ ಒಟಿಟಿ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳು ಅಂದರೆ ಸ್ಟ್ರೀಮಿಂಗ್ ಆಪ್‌ಗಳು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಆರಂಭಿಸಿವೆ. ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ಈ ಸೇವೆ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಗೂಗಲ್ ಒಡೆತನದ ಯೂಟ್ಯೂಬ್ ಅಂತೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇತರೆಡೆ ಮೂರೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಚಂದಾದಾರರನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಡಿಸ್ನಿ ಪ್ಲಸ್ ಕೂಡ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ಕಾಲಿರಿಸಿದೆ. ಭಾರತದ್ದೇ ಆದ ಎಂಎಕ್ಸ್ ಪ್ಲೇಯರ್, ರಿಫೀ5, ಆಲ್ಬಾಲ್‌ಜಿ, ವೂಟ್, ಜಿಯೋಪ್ಲೇ, ಎರೋಸ್ ನೌ, ಡಿಟ್ರೋ ಟಿವಿ ಮುಂತಾದವು ಕೂಡ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾಲನ್ನು, ತಮ್ಮ ಇರವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಸಲು ಚಂದಾದಾರರನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವೀಗ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಗೂ ಬಲಗಾಲಿಟ್ಟು ಒಳಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಿದ್ಧತೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಜೇಬಿಗೂ?

ಏರ್‌ಟೆಲ್ ಡಿಜಿಟಲ್, ಟಾಟಾ ಸ್ಟ್ರೈ, ಸನ್ ಡೈರೆಕ್ಟ್, ಡಿಶ್ ಟಿವಿ, ವಿಡಿಯೋಕಾನ್ ಡಿ2ಹೆಚ್, ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ (ರಿಲಯನ್ಸ್‌ನ ಬಿಗ್) ಹಾಗೂ ಡಿಡಿ ಫ್ರೀ ಡಿಶ್ ಎಂಬ ಡಿಟಿಹೆಚ್ ಸೇವೆಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇವೆ. ಏಷ್ಯಾ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪ್ರದೇಶದ

ಟಿವಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ಚಂದಾದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ 800ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಟಿವಿ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳು ಕಾರ್ಯಾಚರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಇವುಗಳ ಚಂದಾದಾರರು ಯಾವುದೇ ಟಿವಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ತೊಂದರೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಉಚಿತ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕಿದ್ದರೂ ಕನಿಷ್ಠ 153 ರೂ. ನೀಡಬೇಕು. ಈ ಉಚಿತ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನತಣಿಸುವಂಥ ಮನರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ಇವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕಿದ್ದರೆ, ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಶುಲ್ಕ ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಅಂತ ಪೇಯ್ಡ್ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 200ರಿಂದ 250 ರೂ. ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಬಲ್ ಆಪರೇಟರ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಬಹುತೇಕ ಇಷ್ಟೇ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆಶಾವಾದ ಮೂಡಿಸಿದೆ ಈ ಒಟಿಟಿ ಎಂಬ ಸೌಕರ್ಯ.

ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ಬರುವ ಈ ಒಟಿಟಿ ಸೇವೆಯು ಜೇಬಿಗೂ ಹಗುರ. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಭಾರತೀಯ ಮನಸ್ಥಿತಿಯು ಅಳಿದು-ತೂಗಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ವವಿಧಿತ. ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಅಗ್ಗದ ದರದಲ್ಲಿ ಒಟಿಟಿ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುವಂತಾದರೆ? ಜೊತೆಗೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಬಹುದು, ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಹಾವಳಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಲ್ಬಾಬಾಲಾಜಿಯಂತೂ ಮಾರಾಟ ಉತ್ತೇಜಕ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಶುಲ್ಕಕ್ಕೂ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಚಂದಾದಾರರನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ, ಹಾಟ್‌ಸ್ಟಾರ್ 3 ತಿಂಗಳಿಗೆ 199 ರೂ. ಮೂಲಕ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಿ ಪೈಪೋಟಿ ನೀಡಿತು. ವಿದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ನೆಟ್‌ಫ್ಲಿಕ್ಸ್ ಕೂಡ ಭಾರತೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಪೈಪೋಟಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಶುಲ್ಕದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶುಲ್ಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾದರೂ ಅಗಾಧ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಕಂಟೆಂಟ್‌ನ ಸಾಗರವಿದೆ.

ಈ ಒಟಿಟಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು. ತಥಾಕಥಿತ ಅವಸರದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಧಾರಾವಾಹಿ ಮಿಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಕೆಲವರಿಗಂತೂ ಪ್ರಾಣವೇ ಹಾರಿ ಹೋದಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಸಮೀಪದ ಬಂಧುಗಳ ಮದುವೆಗೋ ಅಥವಾ ಬೇರೇನೋ ತುರ್ತು ಕೆಲಸವೋ ಇದ್ದರೆ, ಇಷ್ಟದ ಧಾರಾವಾಹಿ/ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಿಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಹಪಹಪಿ. ಅದಕ್ಕೂ ಮದ್ದು ಒಟಿಟಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಟಿವಿಯ ಮೂಲಕವೇ ಈ ಆ್ಯಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ, ಧಾರಾವಾಹಿಯ ಹಿಂದಿನ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಿದ್ದರೂ ನೋಡಬಹುದು. ಡಿಟಹೆಚ್

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಸೆಟ್ ಟಾಪ್ ಬಾಕ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಂಪನಿಗಳು ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಲು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಾರ್ಡ್ ಡಿಸ್ಕ್ ಅಥವಾ ಮೆಮೊರಿ ಡ್ರೈವ್‌ಗಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದವು. ಇವುಗಳ ಗೋಜಲು ಬೇಡವೆಂದೇ, ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಕ್ಲೌಡ್‌ನಲ್ಲಿ (ಅಂದರೆ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಸರ್ವರ್‌ನಲ್ಲಿ) ಶೇಖರವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಒಟಿಟಿ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ವೃದ್ಧರವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಟೂನು, ಗೇಮ್ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಹಿರಿಯರಿಗಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಯುವಜನರಿಗಾಗಿ ರಿಯಾಲಿಟಿ ಶೋಗಳು, ಕ್ರಿಕೆಟ್, ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಗಳು... ಈ ರೀತಿ ಮಾಹಿತಿ-ಮನರಂಜನೆಯ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಇಷ್ಟವಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ವೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳೂ ಇಲ್ಲೇ ಲಭ್ಯ. ಈಗೀಗಲಂತೂ ಈ ಒಟಿಟಿ ವೇದಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಶೋಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಇದರ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಅಂದರೆ ಒಟಿಟಿ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು, ಧಾರಾವಾಹಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ರಿಯಾಲಿಟಿ ಶೋಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿಗಳು ನಿರ್ಮಾಪಕರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಕನ್ನಡದ ಬಿಗ್‌ಬಾಸ್ ಸೀಸನ್ 7 ರಿಯಾಲಿಟಿ ಶೋದ ಕೆಲವೊಂದು ಅನನ್ಯ ದೃಶ್ಯಗಳು ವೂಟ್ ಎಂಬ ಆ್ಯಪ್ ಅಥವಾ ಒಟಿಟಿ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮನರಂಜನಾ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಟರೊಂದಿಗೆ, ಟಿವಿ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿವೆ. ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತಲುಪಬೇಕು, ಅವರ ಮನ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶ.

ಹೊಸದಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಕೆಲವು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ಕೂಡ ಈ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಗದ್ದಲ, ಶಿಳಿ, ಚಪ್ಪಾಳೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದವರು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ದೊಡ್ಡ ಪರದೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೊಸ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಹೋಂ ಥಿಯೇಟರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಒಟಿಟಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದರೆ, ಮಳೆ, ಗಾಳಿ ಇದ್ದರೂ ಕೇಬಲ್ ಟಿವಿಯಂತಲ್ಲದೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಜಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಮೊಬೈಲ್ ಮೂಲಕ ಈ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಎಗ್ಗಿಲ್ಲದೆ ವೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಸಾಧನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಲಾಗಿನ್ ಕ್ರೆಡೆನ್ಷಿಯಲ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವೇಗವಾದ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಸೌಕರ್ಯ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು

ನಿಜವಾದ ಅನಿಯಮಿತ (ಅನ್‌ಲಿಮಿಟೆಡ್) ಡೇಟಾ ಪ್ಲಾನ್ ಹೊಂದಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೃಶ್ಯಗಳು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ 4ಕೆ ಪಿಕ್ಸೆಲ್ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯ, ಗರಿಷ್ಠ ಗುಣಮಟ್ಟದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬಫರಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದೆ ವೀಕ್ಷಿಸುವಂತಾಗಲು ಇವುಗಳು ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಟಿವಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಆಗಲು ವೇಗದ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಸಂಪರ್ಕ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಾಡ್‌ಬ್ಯಾಂಡ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಬಳಸಿ, ವೈಫೈ ರೂಟರ್ ಸೌಕರ್ಯದ ಮೂಲಕ ಟಿವಿಯನ್ನು ಅಂತರಜಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದರೆ ಅಡೆತಡೆಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೀಕ್ಷಣೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಉಪಯೋಗವಿದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಡ್ ರೂಮ್‌ನಲ್ಲೊಂದು, ಹಜಾರದಲ್ಲೊಂದು ಅಥವಾ ಮಗ/ಮಗಳ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲೊಂದು ಟಿವಿ ಇರಬಹುದು. ಯಾವ ರೀತಿ ಡಿಟಿಹೆಚ್ ಅಥವಾ ಕೇಬಲ್ ಸೇವೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣ ಪಾವತಿಸಿ ಎರಡು-ಮೂರನೇ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಅದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಟಿಟಿಯಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಸೂಕ್ತವಾದ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಸಿದರೆ ಒಬ್ಬ ಚಂದಾದಾರರು ಹಲವು ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ, ಒಬ್ಬ ಚಂದಾದಾರರು ಒಟಿಟಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದಾದರೆ, ತಮ್ಮ ಲಾಗಿನ್ ಕ್ರೆಡಿನ್ಷಿಯಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕುಟುಂಬದವರೊಂದಿಗೆ, ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಸಾಧ್ಯ.

ಬದಲಾವಣೆಯೆಂಬ ನಿಯಮ

ಕಾಲದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಗೆ ಸಿಲುಕಿದ ದೊಡ್ಡ ಡೂಮ್ ಇರುವ ಕ್ಯಾಥೋಡ್ ರೇ ಟಿವಿಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೆರೆಮರೆಗೆ ಸರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಈಗೇನಿದ್ದರೂ ಸ್ಲಿಮ್ ಆದ ಟ್ರಿಪ್ಲ್ ಆದ, ಗೋಡೆಗೇ ಅಂಟಿಸಬಲ್ಲ ಟಿವಿಗಳ ಕಾಲ. ಹೆಚ್‌ಡಿ, ಹೆಚ್‌ಡಿ ಪ್ಲಸ್, ಫುಲ್ ಹೆಚ್‌ಡಿ, ಅಲ್ಟ್ರಾ ಹೆಚ್‌ಡಿ, 4ಕೆ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಟಿವಿಯ ಪರದೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರುವ ಚಿತ್ರಗಳ/ವಿಡಿಯೋಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ತೋರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಈ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮದೇ ಟಿವಿ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವಂತೆ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಟಿವಿ ತಯಾರಿಕಾ ಕಂಪನಿಗಳು ವೈಪ್ರೋಟಿಗೆ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಗೂಗಲ್‌ನ ಆಂಡ್ರಾಯ್ಡ್ ಮತ್ತು ಆಪಲ್‌ನ ಐಒಎಸ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿರುವ ಟಿವಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಅದ್ಭುತ ಧ್ವನಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಸ್ಪೀಕರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇಂತಹ ಟಿವಿಗಳಲ್ಲೇ ಅಳವಡಿಯಾಗಿ ಬರುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಹೋಂ ಥಿಯೇಟರ್ ಸ್ಪೀಕರ್ ಸಿಸ್ಟಂಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹೊಡೆತ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಥೋಡ್ ರೇ ಟಿವಿಗಳಷ್ಟು ಬಾಳಿಕೆ ಈ ಆಧುನಿಕ ಟಿವಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ,

ಕಡಿಮೆ ಜಾಗ ಸಾಕು, ಪುಟ್ಟ ಮನೆಗೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆ ಎಂಬೆಲ್ಲ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಜನರು ಅವುಗಳನ್ನೇ ಖರೀದಿಸತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಲಿಮ್ ಆಗಿರುವುದು ಈಗ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ಬೆಳೆದಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಟಿವಿಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳು ಬಂದು, ಎಸೆಮ್‌ಸ್ ಸಂದೇಶಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾದಾಗ ಪೇಜರ್ ಎಂಬ ಸಂದೇಶವಾಹಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಹೇಗೆ ಮೂಲೆಗುಂಪಾಯಿತೋ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್‌ಗಳು ಬಂದ ಬಳಿಕ ಕಾಯಿನ್ ಬೂತ್‌ಗಳು ಹೇಗೆ ಮರೆಯಾದವೋ, ಡಿಟಿಹೆಚ್ ಸೇವೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಕೇಬಲ್ ಆಪರೇಟರ್‌ಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಡೆತ ಅನುಭವಿಸಿದರೋ, ಅಂತಹದ್ದೇ ಮಾದರಿಯ ಒಟಿಟಿ ಎಂಬ ಕಿಲ್ಲರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಡಿಟಿಹೆಚ್ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ, ಜೊತೆಜೊತೆಗೇ ಸಿಆರ್‌ಡಿ ಟಿವಿಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆತ ನೀಡಲು ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ ಎನ್ನಲಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಡೇಟಾ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ

ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 25 ಕೋಟಿ ಭಾರತೀಯರು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು 2020 ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ 60 ಕೋಟಿಗೆ ತಲುಪುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇ.80ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ವೇಗದ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ 4ಜಿ ಸೇವೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಜನರ ಡೇಟಾ ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಜಿಬಿಗಟ್ಟಲೆ, ಅಂದರೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ 9 ಜಿಬಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಬಳಕೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. 2019ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ, 2014ರಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಡೇಟಾದ ಪ್ರಮಾಣವು 64 MBಯಿಂದ 2019ರ ಜೂನ್ ವೇಳೆಗೆ 157 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿ ತಲಾ 9.8 GBಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಡ್‌ಬ್ಯಾಂಡ್ ಸಂಪರ್ಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 10 ಪಟ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ 2014ರಲ್ಲಿ 6.10 ಕೋಟಿ ಜೂನ್ 2019ರ ವೇಳೆಗೆ 59.46 ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಗ್ಗದ ಡೇಟಾ (ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ದತ್ತಾಂಶ) ದರಗಳು, ಕೈಗೆಟಕುವ ಮೊಬೈಲ್ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳು, ವಿಡಿಯೋ ಸೇವೆಗಳ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು 4ಜಿ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ - ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬಳಕೆದಾರ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 11 ಜಿಬಿಯಷ್ಟು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಬಳಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಫಿನ್‌ಲೆಂಡ್ ಮೂಲದ ಪ್ರಮುಖ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಂಪನಿ ನೋಕಿಯಾ ತನ್ನ 2020ರ 'ಮೊಬೈಲ್ ಬ್ರಾಡ್‌ಬ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಡಿಯಾ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್' (MBIT) ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಡೇಟಾ - ಎಂದರೆ ಅಂತರಜಾಲ ದತ್ತಾಂಶ - ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣವು ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಚೀನಾ, ಅಮೆರಿಕ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ, ಜಪಾನ್, ಜರ್ಮನಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವೀಡನ್ ದೇಶಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದೆ. ಡೇಟಾದ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ಜಿಬಿ ಡೇಟಾದಲ್ಲಿ

ಸುಮಾರು 200 ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸ್ಟ್ರೀಮಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಕೇಳಬಹುದು ಅಥವಾ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ವೀಡಿಯೋವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಆಫ್ ಆನ್ಲೈ ಎಂಬ ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವರದಿ 2020ರ ವರದಿಯೂ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಿದೆ. 2016 ಹಾಗೂ 2019ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ಆಫ್‌ಗಳ ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇ.190ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.45. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮನರಂಜನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಫ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಅಧಿಕ. ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮನರಂಜನೆ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಆಫ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ವ್ಯಯಿಸುವ ಸಮಯದ ಪಾಲು ಶೇ.50ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ವೀಡಿಯೋ/ಮನರಂಜನೆ ಆಫ್‌ಗಳ ಬಳಕೆಯ ಪಾಲು ಶೇ.21. ಹಿಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ವೀಡಿಯೋ ವೀಕ್ಷಣೆಯ ಪಾಲು ಶೇ.30ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ.

ಅಂತರಜಾಲದಲ್ಲಿ ಈಗ ವೀಡಿಯೋ ವೀಕ್ಷಣೆ ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವೀಡಿಯೋ ವೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟೂ ವೀಡಿಯೋ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಜಾಹೀರಾತು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ತೀರಾ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯೂಟ್ಯೂಬ್ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ದಿಢೀರ್ ಆಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ರಹಸ್ಯ ಇದೇ. ವೀಡಿಯೋಗಳನ್ನು ಫೇಸ್‌ಬುಕ್, ವಾಟ್‌ಆಪ್, ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಮುಂತಾದೆಡೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡು 'ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ' ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರ ಹಿಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇದೇ. ಹೆಚ್ಚು ಚಂದಾದಾರರು, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವೀಕ್ಷಣೆ, ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯತೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ - ಇದು ಈಗಿನ ಅಂತರಜಾಲ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನ. ಜನಮರುಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಣ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವೂ ಈಗ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿದ್ಯಮಾನದ ನಡುವೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಶೇ.61 ಮನೆಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿದ್ದು, ಇದರ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ವಿಪುಲ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ ಎಂದಾಯಿತು.

ಒಟಿಟಿ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ, ಟಿವಿಗಳ ಜತೆಗೆ ಬರುವ ರಿಮೋಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಟಿಟಿ (ಯೂಟ್ಯೂಬ್, ನೆಟ್‌ಫ್ಲಿಕ್ಸ್, ಹಾಟ್‌ಸ್ಟಾರ್) ಬಟನ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಬಂದು ಕೂರಲಾರಂಭಿಸಿವೆ. ಮೊಬೈಲ್ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಸೇವೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಟಿಟಿ ಚಂದಾದಾರಿಕೆಯೂ ದೊರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಒಟಿಟಿ ಕಂಪನಿಗಳು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಒರಿಜಿನಲ್ ಕಂಟೆಂಟ್ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಒಟಿಟಿ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಟಿವಿ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳು, ಮೊಬೈಲ್ ಸೇವಾದಾತರು ಕೂಡ ತಮ್ಮದೇ ಒಟಿಟಿ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಸರ್ಕಾರವೂ ಟಿವಿ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ವಿದೇಶೀ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಹೂಡಿಕೆಗಳು, ಪೈಪೋಟಿ ಇತರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನೂ

ನೋಡಿದರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ರಂಜಿಸುವಲ್ಲಿ ಒಟಿಟಿ ವೇದಿಕೆಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಲಿವೆ ಎಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಒಟಿಟಿ ಸೇವಾದಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲೂ ಪೈಪೋಟಿಯಿದೆ, ಎಫ್‌ಡಿಐ ಮೂಲಕ ವಿದೇಶೀ ಶಕ್ತಿಗಳು ಪಾರಮ್ಯ ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಶತಮಾನದ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಕಂಡಿರುವ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಿಲೇನಿಯಲ್‌ಗಳೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಈಗಿನ ಮಧ್ಯವಯಸ್ಕರು ಹಾಗೂ ಝಡ್ ಪೀಳಿಗೆಯವರೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುವ ಈಗಿನ ಯುವಸಮುದಾಯದ ಆಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಣಕಾಸು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಭದ್ರವಾಗಿರುವ, ವಿನೂತನ ಆವಿಷ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಒಟಿಟಿ ಸೇವಾದಾರರು ಈ ಪೈಪೋಟಿ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪೈಪೋಟಿ ತೀವ್ರವಾಗಲಿದ್ದು, ಆ ಬಳಿಕವಷ್ಟೇ ಕದಡಿದ ಕೊಳವು ತಿಳಿಯಾಗಲಿದೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೂಡ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದು ರೂಪುಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ; ಗ್ರಾಹಕನ ಇಷ್ಟವೇ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಮೆಟ್ರೋ ನಗರಗಳನ್ನು ದಾಟಿ, ಎರಡು-ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ ನಗರಗಳಿಗೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಒಟಿಟಿ ಸೌಕರ್ಯದ ಅರಿವು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ.

III. ಭೂಮಿ

‘ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮುಖ್ಯರಲ್ಲ ಯಾರೂ ಅಮುಖ್ಯರಲ್ಲ’ ಎಂಬ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು. ಈ ಭೂಮಿ ಎಂಬುದು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜೀವಿಗಳ ಆವಾಸಸ್ಥಾನ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾನೂ ಒಬ್ಬನೇ ಹೊರತು, ಇವನಿಗಾಗಿಯೇ ಭೂಮಿ ಅಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ‘ಮನುಷ್ಯನ ಎಲ್ಲ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಖಂಡಿತಾ ಭೂಮಿಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವನ ದುರಾಸೆಗಳನ್ನಲ್ಲ’ ಎಂಬ ಮಹಾತ್ಮರ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಭೂಮಿ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದು. ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಈ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿ ಆಗಿಹೋಗಿವೆ. ಆಯಾ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬದುಕಬಲ್ಲಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಅದು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅವು ಯಾವುವೂ ಭೂಮಿಗೆ ಅಂತಹ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹುಟ್ಟಿದವನು, ಅವನ ದುರಾಸೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ನೆಲ, ಜಲ, ಗಾಳಿ, ಆಕಾಶಗಳನ್ನು ಮಲಿನ ಮಾಡಿ ವಾಸಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ನರಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಆಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವೆನೆಂದು ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಹಣದ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿರುವ ಮಾನವ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ಮರುಳು ದಂಧೆ, ನೀರಿನಮಾರಾಟ, ಅರಣ್ಯನಾಶ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬೇಟೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಜಾಗತಿಕ ಐಶಾರಾಮಿ ಬದುಕಿನ ಗುಲಾಮನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತತ್ಪಲವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹವಾ ನಿಯಂತ್ರಿತ ವಾಹನಗಳು, ಫ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗಳು, ಬಹುಅಂತಸ್ತಿನ ಮಹಡಿಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬಳಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪರಿಸರವನ್ನು ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿಗೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಇನ್ನಾದರೂ ಎಚ್ಚಿತ್ತುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ನೀರು, ಗಾಳಿ, ಸ್ವಚ್ಛಸಮುದ್ರ, ನೀಲಿ ಆಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ.

‘ಇದೇ ಮನೆ ಇರಬೇಕು ಕುಂಭರಾಮ, ಕಂಡೆಯ ಚೈತ್ರವೇ ಹೂಡಿದೆ ಬಿಡಾರ ಇಲ್ಲಿ

ಚಿಗುರೆಲೆ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ತುಂಬಿವೆ ದುಂಬಿಗಳು ರಸಬಯಸಿ ಬಂದಿವೆ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ.

‘ಹಾಗೆಯೇ ತೋರುವುದು ಭೈರೋಸಿಂಹ. ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಜಿಂಕೆ ಓಡಾಡಿವೆ, ಮುದವ ತಾಳಿ, ಹೂವುಗಳ ಕೆನ್ನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹನಿ ಉದುರಿಸಿ, ಬೀಸುತಿವೆ ಪರಿಮಳದ ತಂಪುಗಾಳಿ.’

ಬಂದಿರುವ ಬಂಧುಗಳ ಬರೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ತೆರೆದ ತೋಳುಗಳಂತೆ, ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡು. ಕಾದಿರುವ ಬಾಗಿಲದಿ ಧ್ವನಿಗಳ ಕೇಳಲು; ಇವರೆ ಅವರಿರಬೇಕು ಅಂದುಕೊಂಡು.

ಕೈಮುಗಿದು ಕಾದಿರಲು, ಹೊರಗೆ ಬಂದರು ಆತ ಮಂಜಿರದ ಮುಂಜಾವಿನಂಥ ಬಟ್ಟೆ, ಹೆಗಲಲ್ಲಿ ಶಾಲು, ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಗೆ, ಕೂತಂತೆ ಹೊಂಬಾಳೆ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಟ್ಟೆ.

ಅಂದರು. “ಒಳಗೆ ಬನ್ನಿರಿ, ಏನು ಬೇಕಿತ್ತು? ಯಾರು ತಾವೆ” ನಲು ಅನುಮಾನಗೊಂಡು ಬಂದವರು ಅಂದರು. “ಶಿವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲವೆ? ನಾವಿಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದು ಯಾತ್ರೆಗೆಂದು.

ನಾವಿಬ್ಬರೂ ನೆರೆಹೊರೆ ರೈತರು. ಮಹಾ ಕಾಲೇಶ್ವರನ ಕಂಡು ಹರ್ಷಗೊಂಡು ದೊಡ್ಡವರು ತಾವೆಂದು ಕೇಳಿಬಂದೆವು ಇಲ್ಲಿ. ಹೋಗೋಣವೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡು.

ಕವಿರತ್ನ ಕಾಳಿದಾಸರು ನೀವೆ ಅಲ್ಲವೆ?...!
 ಕಣ್ಣಪುತ್ರಯ ದೊರೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದಿರಿ?
 ಅಂದು ಶಾಪಗ್ರಸ್ತ ಬಾಲೆಗಿದಿರಾಗಿದ್ದ
 ನಾಹುತವ, ಉಂಗುರದಿ ತಪ್ಪಿಸಿದಿರಿ?

ಅಂಚಿಕೆಯ ಮುಗ್ಧಮೌನದ ಹೊರಳು ಕಂ
 ಪಿನಲಿ, ಹಸೆಯನೇರಿದ ಶಿವನ ಕರುಣೆ ಹಾಡಿ
 ರಸದ ಕಾವಡಿ ಹೊತ್ತು ಋತುಚಕ್ರ ಚೆ
 ಲುವೆಯರ, ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೋಡಗಳ, ಮಾತನಾಡಿ.

ಕೀರ್ತಿವೃಕ್ಷದ ಹೂವು ನೀವಲ್ಲವೆ?” ಎನಲು
 ಮುಜುಗರದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆದು.... ಒಳಗೆ
 ಬಂದವರ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಕೇಳಿದರು ಕವಿ “ಇ
 ನ್ನೇನಾದರೂ ಆಗಬೇಕೆ ತಮಗೆ?”

ಭೈರೋಸಿಂಹ ಅಂದರು, “ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ. ಹೌ
 ದು. ನೀವು ಕಳಿಸಿದಿರಲ್ಲ ಒಂದು ಮೋಡ,
 ರಾಮಗಿರಿಯಿಂದ ಅಲಕಾವತಿಯ ಯಕ್ಷಿ
 ಣಿಗೆ, ಆ ಕುರಿತೆ ಒಂದಷ್ಟು ತಮ್ಮ ಕೂಡ

ಬಿನ್ನವಿಸಲೆಂದು ಬಂದದ್ದು ನಾವಿಬ್ಬರೂ.
 ಬಾಯೋಣಗಿ ನಿಂತಿಹುದು ನಮ್ಮ ಪಯರು
 ಹನಿನೀರಿಲ್ಲದೆ. ಮೋಡಕ್ಕೆ ಹೇಳುವಿರೆ?
 ‘ದಾರಿಯಲ್ಲಿವರಿಗೂ, ನೀರು ಸುರಿಸು.’”

ಬಬ್ಬನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಬೇಕು?

— ಲಿಯೋ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್
 (ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಜಿ.ಎನ್. ರಂಗನಾಥರಾವ್)

ಅಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ತಂಗಿಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದ ವರ್ತಕನೊಂದಿಗೆ
 ಅಕ್ಕನ ಮದುವೆಯಾಗಿತ್ತು. ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತನೊಬ್ಬನೊಂದಿಗೆ ತಂಗಿಯ ಮದುವೆಯಾಗಿತ್ತು.
 ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರು ಟೀ ಕುಡಿಯುತ್ತ ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು.
 ಅಕ್ಕ, ಪಟ್ಟಣದ ಜೀವನದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಾ ಬಡಾಯಿ
 ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ತಾವು, ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟು ಅಂದ ಚೆಂದದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು
 ತೊಡುತ್ತೇವೆ; ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ರುಚಿಕರವಾದ ಊಟ, ತಿಂಡಿ ಪಾನಪೇಯಗಳನ್ನು ತಿಂದು
 ಕುಡಿದು ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತೇವೆ; ನಾಟಕ-ನೃತ್ಯ ಸಂಗೀತ ಮೊದಲಾದ ಮನೋರಂಜನೆ,
 ವಿಹಾರಗಳೇನು; ಇಂಥ ಹಲವಾರು ಸೌಲಭ್ಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಂದ ತಾವು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ
 ಸುಖದಿಂದಿರುವುದಾಗಿ ಅಕ್ಕ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದಳು.

ಅಕ್ಕನ ಬಡಾಯಿ ಕೇಳಿ ತಂಗಿಗೆ ರೇಗಿತು. ವರ್ತಕನ ಜೀವನದ ಭೋಗಲಾಲಸೆಗಳ
 ಬಗ್ಗೆ ಕೊಂಚ ಹೀನಾಯದಿಂದ ಮಾತಾಡಿದಳು ಹಾಗೂ ಕಷ್ಟಸಹಿಷ್ಣುತೆಗಳ ರೈತಾಪಿ
 ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟಳು.

“ನಾನಂತೂ ನಿಮ್ಮಂಥರಾ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆಸೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಮಾರ್ಪಾಟು
 ನಮಗೆ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ” ಎಂದಳು ತಂಗಿ.

“ನಾವು ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳಿಂದ, ನಯನಾಜೂಕುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಒರಟೋರಟಾಗಿ
 ಬದುಕುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೇನು, ತವಕ-ತಲ್ಲಣಗಳಿಲ್ಲ; ಆತಂಕವಿಲ್ಲ. ನೀವು ನಮಗಿಂತ
 ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಗಳಿಂದ, ಸುಖ ಸಂಭ್ರಮಗಳಿಂದಿರುತ್ತಿರಿ; ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ನಿಮ್ಮ
 ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದಿಸುವಿರಿ; ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಉಂಟು.
 ‘ಲಾಭ-ನಷ್ಟಗಳು ಅವಳಿ ಸೋದರರಿದ್ದಂತೆ’ ಅನ್ನುವ ಗಾದೆ ಮಾತು ನಿನಗೆ
 ಗೊತ್ತಿರಬೇಕಲ್ಲ. ಇಂದು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿರುವವರು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾಳೆ ಹೊತ್ತಿನ
 ಹಿಡಿಕೂಳಿಗಾಗಿ ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮದು ಕ್ಷೇಮಕರ. ರೈತನ ಬದುಕು
 ದಷ್ಟಪುಷ್ಟವಲ್ಲ, ಆದರೆ ತಿನ್ನಲು ಉಣ್ಣಲು ಸಾಕಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಕೊರತೆ
 ಬರುವುದಿಲ್ಲ.”

ತಂಗಿಯ ಮಾತುಕೇಳಿ ಅಕ್ಕ ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು:

“ಸಾಕು, ನಿನ್ನ ಮಾತು, ದನಕರು ಹಂದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬದುಕುವವರು ನೀವು.
 ನಯನಾಜೂಕು, ರಸಿಕತೆ, ನಡಾವಳಿ ನಿಮಗೇನು ಗೊತ್ತು? ನಿಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರು
 ಎಷ್ಟೇ ಮೈಮುರಿದು ದುಡಿದರೂ ನೀವು ಹೀಗೇ ಬದುಕುತ್ತ ಒಂದು ದಿನ ತಿಪ್ಪೆಯ
 ಮೇಲೆ ಸಾಯಿರಿ... ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೂ ಅಷ್ಟೇ”.

“ಆಗಲಿ, ಆದರೇನಂತೀಗ...” ತಂಗಿ ಹೇಳಿದಳು:

“ಹೌದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಯನಾಜೂಕುಗಳಿಲ್ಲ. ಒರಟೋರಟು ಜೀವನ. ಆದರೆ ಒಂದಂತೂ ಖಚಿತ, ನಾವು ಯಾರ ಮುಂದೆಯೂ ತಲೆ ಬಾಗಿಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಟ್ಟಣಿಗರಾದ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತ ನೂರಾರು ಚಪಲಗಳು, ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ನಾಳೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದುಷ್ಟ ಸೆಳೆತ, ಕೇಡು ಬರಬಹುದು. ಇಸ್ವೀಟೋ, ಹೆಣ್ಣೋ, ಹೆಂಡವೋ ನಿನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಅಮರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಗ ಸರ್ವನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾದ್ದು ಆಗಿದಾಗ್ಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆ?”

ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ಪಾಹಂ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಹೆಂಗಸರು ವಟಗುಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ.

“ನಿಜ, ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ನಿಜ. ನಾವು ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಭೂಮಿತಾಯಿಯ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರೈತರಾದ ನಮಗೆ ಅಂಥದ್ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಪುರಸೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ಹುಚ್ಚು, ಅವಿವೇಕಗಳು ನಮ್ಮ ತಲೆಗೆ ಹೋಗಲಾರವು. ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಉಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾವ ಸೈತಾನನಿಗೂ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ.”

ಹೆಂಗಸರು ಟೀ ಮುಗಿಸಿದರು. ಇನ್ನೂ ಕೊಂಚಹೊತ್ತು ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡರು.

ಆದರೆ ಮಂಚದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸೈತಾನ ಇವರ ಮಾತೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ರೈತನ ಹೆಂಡತಿ ತನ್ನ ಗಂಡ ಗರ್ವಪಡುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಳು. ತನಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಜಮೀನು ಇದ್ದಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಾನು ಸೈತಾನನಿಗೂ ಹೆದರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗಂಡ ಹೇಳಿದ್ದ.

“ಆಗಲಿ, ಆಗಲಿ” ಎಂದುಕೊಂಡಿತು ಸೈತಾನ.

“ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಸೆಣಸಾಟ ನಡೆದೇಬಿಡಲಿ. ನಾನು ನಿನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿಕೊಡುವೆ. ಆ ಭೂಮಿ ಮೂಲಕವೇ ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.”

2

ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬಳು ಹೆಂಗಸಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಸುಮಾರು ಮುನ್ನೂರು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನಿನ ಒಡತಿ. ಮನೆವಾರ್ತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರನೊಬ್ಬನನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ರೈತಾಪಿ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಅವಳ ಬಾಂಧವ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ವೃದ್ಧ ಸಿಪಾಯಿಯಾದ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರ ಒಕ್ಕಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜುಲಾನೆ ವಿಧಿಸುವುದು, ಇದೇ ಮೊದಲಾದ ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ. ಪಾಹಾಂ ಎಷ್ಟೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇದ್ದರೂ ಅವನ ಕುದುರೆ ಜಮೀನ್ದಾರಿಯ ಓಟ್ಸ್ ಹೊಲಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಮೇಯುವುದು, ಅವನ ದನಕರುಗಳು ಅವಳ ತೋಟಕ್ಕೆ

ನುಗ್ಗುವುದು ಅಥವಾ ಅವಳ ಹುಲ್ಲುಮಾಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುವುದು, ಹೀಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಆಗಿ ಅವನು ಸದಾ ದಂಡ ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದ.

ಪಾಹಾಂ ಗೊಣಗುತ್ತಲೇ ದಂಡ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ. ಇದೇ ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಜಗಳವಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರನಿಂದಾಗಿ ಈ ಬೇಸಿಗೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಪಾಹಾಂಗೆ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳೇ ಎದುರಾದವು. ಚಳಿಗಾಲ ಬಂದದ್ದೇ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ ನೆಮ್ಮದಿಯ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟ. ದನಕರುಗಳು ಮೇಯಲು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾಗದ ಕಾರಣ ಅವುಗಳ ಮೇವಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಪಣ್ಯ ಪಡಬೇಕಾಯಿತಾದರೂ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಅವನಿಗೆ ಅವುಗಳು ಅಲೆವಾರಿಯಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರಿಯ ಹೊಲ ತೋಟಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗುವ ಆತಂಕ ತಪ್ಪಿತು.

ಈ ಹೆಂಗಸು ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಳೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಈ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಡಿತು. ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗೃಹದ ಒಡೆಯ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಚೌಕಾಷಿ ನಡೆಸಿದ್ದಾನೆಂದೂ ಪುಕಾರು ಎದ್ದಿತು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದ ರೈತರು ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡರು.

“ಚೆನ್ನಾಯಿತು, ಪ್ರವಾಸಿಗೃಹದ ಒಡೆಯ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದಂಡಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ನಾವೋ ಆ ಜಮೀನನ್ನೇ ನೆಚ್ಚಿ ಬದುಕುವಂತಾಗಿದೆ.”

– ಎಂದು ಒಕ್ಕಲು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆ ಶುರುವಾಯಿತು.

ರೈತಾಪಿ ಜನರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಪರವಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರಿಯ ಮೊರೆಹೊಕ್ಕರು. ಜಮೀನನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿಗೃಹದ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಮಾರುವ ಬದಲು ತಮಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಮನವಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇಡೀ ಹೊಲ ತೋಟ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಖರೀದಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ಇರಾದೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಎರಡೆರಡು ಬಾರಿ ಜಮೀನ್ದಾರಿಯನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದರಾದರೂ ಒಂದು ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೇಡಿಗನೊಬ್ಬ ಅವರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಿತ್ತಿದ್ದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಪಾದನೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಜಮೀನು ಖರೀದಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಜಮೀನ್ದಾರಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದಳು.

ತನ್ನ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವನು ಅರ್ಧಹಣವನ್ನು ಈಗ ಕೊಟ್ಟು ಐವತ್ತು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಖರೀದಿಸಲಿರುವನೆಂದೂ ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಪಡೆಯಲು ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾಳೆಂಬುದು ಪಾಹಾಂಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಪಾಹಾಂಗೆ ಅಸೂಯೆ ಉಂಟಾಯಿತು.

“ನೋಡಿ, ಇದು ಹೇಗೆ? ಜಮೀನು ಮಾರಾಟಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲೂ ನನಗೆ ದಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ” ಅವನು ಹೆಂಡತಿಯ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ.

“ಉಳಿದವರು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟತ್ತು ಎಕರೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬರ್ತಾ ಬರ್ತಾ ಬದುಕೋದೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆ ದರಿದ್ರ ಪಾರುಪತ್ಯೆಗಾರ ಜುಲಾನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ನಜ್ಜುಗೊಜ್ಜು ಮಾಡ್ತಿದ್ದಾನೆ.”

ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಹೇಗೆ ಖರೀದಿಸಬಹುದೆಂದು ಮನೆಯವರೆಲ್ಲ ಯೋಚಿಸಿ ಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ನೂರು ರೂಬೆಲ್‌ಗಳಷ್ಟು ಹಣವಿತ್ತು. ಅವರು ಒಂದು ಕುದುರೆ ಮರಿಯನ್ನೂ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಜೇನು ಗೂಡುಗಳನ್ನೂ ಮಾರಿದರು. ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಜೀತಕ್ಕಿಟ್ಟು ಅವನ ಸಂಬಳವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಂಟನಿಂದ ಸಾಲ ತಂದರು. ಹೀಗೆ ಜಮೀನು ಖರೀದಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರು.

ನಂತರ ಪಾಹಾಂ ನಲವತ್ತು ಎಕರೆ ವಿಸ್ತಾರದ ತೋಟವೊಂದನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ಮಾತುಕತೆಗಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದ. ಅವರು ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅವನು ಅವಳ ಕೈಕುಲುಕಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ. ಆಮೇಲೆ ಅವರು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕ್ರಯಪತ್ರ ನೋಂದಾಯಿಸಿದರು. ಅವರು ಖರೀದಿಯ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ. ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ, ಪಾವತಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಈಗ ಪಾಹಾಂ ಜಮೀನ್ದಾರ. ಅವನು ಬಿತ್ತನೆಬೀಜ ತಂದು ತಾನು ಖರೀದಿಸಿದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ. ಆ ವರ್ಷ ಸುಗ್ಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಜಮೀನ್ದಾರಿಣಿ ಹಾಗೂ ಭಾವನೆಂಟನ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅವನು ಭೂಮಾಲೀಕನಾದ. ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತುವುದು-ಬಿತ್ತುವುದು, ಬೆಳೆ ಕೊಯಲು ಮಾಡುವುದು, ಮರಗಿಡ ಕಡಿಯುವುದು: ಸ್ವಂತ ಗೋಮಾಳದಲ್ಲಿ ಉಳಲು ಹೋದಾಗ ಅಥವಾ ಕಾಳು ಬಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಪೈರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಗೋಮಾಳ ನೋಡಿದಾಗ ಅವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಉಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಪೈರು, ಹುಲ್ಲು ಹೂವುಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡವು. ಮೊದಲೆಲ್ಲ ಈ ಜಮೀನಿನ ಬೆಳೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಜಮೀನಿನ ಬೆಳೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಉಳಿದ ಜಮೀನಿನ ಬೆಳೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಸೊಬಗಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

3

ಈಗ ಪಾಹಾಂಗೆ ಸಂತೃಪ್ತಿ. ಎಲ್ಲವೂ ಅವನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ನಡೆದಂತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನೆರೆಹೊರೆಯ ರೈತರ ದನಕುರುಗಳು ಅವನ ಹೊಲಕ್ಕೆ,

ಹುಲ್ಲುಮಾಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದಾಗ ಕಿರಿಕಿರಿ. ಅವನು ಸಭ್ಯತೆ, ಸೌಜನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ನಿಮ್ಮ ದನಕುರುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನೆರೆಹೊರೆಯ ರೈತರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಮುದಾಯದ ಗೋವಳನು ಹಳ್ಳಿಯ ದನಕುರುಗಳನ್ನು ತೊಂಡಲೆಯಲು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂರುತ್ತಿದ್ದ. ತೊಂಡು ದನಕುರುಗಳು ಪಾಹಾಂನ ಹುಲ್ಲುಮಾಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇನ್ನು ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಹುಲ್ಲುಮಾಳಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದ ಕುದುರೆಗಳು ಅವನ ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ತೆನೆತುಂಬಿದ ಪೈರುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದವು. ಪಾಹಾಂ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಹೊರಕ್ಕಟ್ಟಿ ಅವುಗಳ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಲಿದ್ದ. ಇದು ಬಹಳ ಕಾಲ ನಡೆಯಿತು. ಅವನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡ. ಯಾರ ವಿರುದ್ಧವೂ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಅವನ ಸಹನೆಯ ಕಟ್ಟಿಯೊಡೆಯಿತು. ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ದೂರುಕೊಟ್ಟ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳ ಮೂಲ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಎಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಅವರೇನು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ತನಗೆ ಮಾತ್ರ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದ.

“ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಹೀಗೇ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಬಿಡಬಾರದು. ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅವರು ನನ್ನ ಸರ್ವನಾಶಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಪಾರ ಕಲಿಸಲೇಬೇಕು.”

ಅವನು ನೆರೆಹೊರೆಯ ರೈತರನ್ನು ಕರೆದು ಬುದ್ಧಿಮಾತು ಹೇಳಿದ, ಭೀಮಾರಿ ಹಾಕಿದ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ದೂರನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟ. ಇಬ್ಬರು, ಮೂವರು ರೈತರಿಗೆ ಜುಲಾನೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಸರಿಹೋಯಿತೆನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಪಾಹಾಂನ ನೆರೆಹೊರೆಯ ರೈತರು ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಮಾಧಾನ ತಾಳಿದರು. ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ ಬೆಳೆಯಿತು. ಈಗ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಅವನ ಹೊಲಗದ್ದೆ, ಹುಲ್ಲುಮಾಳಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ದನಕುರುಗಳನ್ನು ತೊಂಡುಮೇಯಲು ಬಿಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬ ರೈತನಂತೂ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಪಾಹಾಂನ ತೋಟಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ತೋಟಗಾಗಿ ಐದು ನಿಂಬೆಗಿಡಗಳನ್ನೇ ಕತ್ತರಿಸಿದ. ಪಾಹಾಂ ಮರುದಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬಿಳಿಯಾದುದೇನೋ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕತ್ತರಿಸಿದ ನಿಂಬೆಗಿಡದ ಕೊಂಬೆರೆಂಬೆಗಳು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಗೋಚರಿಸಿತು. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಕೈಕಾಲು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ರುಂಡದಂತೆ ನಿಂಬೆಗಿಡದ ಕಾಂಡ ನಿಂತಿತ್ತು. ಪಾಹಾಂಗೆ ಭಯಂಕರ ಕೋಪ ರೋಷಾವೇಶದಿಂದ ಅವನು ಕೆರಳಿ ಕೆಂಡವಾದ.

“ಏನೋ ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಗಿಡ ಕಿತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಾಗಿ ಬಹುದಿತ್ತು. ಯಾವನೋ ದಗಾಕೋರ ಇಡೀ ತೋಪನ್ನೆಲ್ಲ ಸವರಿ ಹಾಕಿದ್ದಾನೆ. ಯಾರದು ಈ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ಅವನನ್ನು ದಂಡಿಸದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.”

-ಎಂದು ಪಾಹಾಂ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಲ್ಲು ಕಡಿದ.

ಈ ಕೆಲಸ ಯಾರದಿರಬಹುದು ಎಂದು ತಲೆಕೆರೆದುಕೊಂಡ. ಆಖ್ಯೆರಾಗಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ: “ಇದು ಆ ಸೈಮನ್‌ನ ಕೆಲಸವೇ ಬೇರೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.”

ಅವನು ಸೈಮನ್‌ನ ಹೊಲದ ಮನೆಗೆ ಹೋದ. ಅಲ್ಲೇನೂ ಸಾಕ್ಷಿ ಕುರುಹುಗಳು ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೋಪದಿಂದ ಕೂಗಾಡಿ ರಂಪಮಾಡಿದ್ದಷ್ಟೇ ಆಯಿತು. ಆದರೂ ಇದು ಸೈಮನ್‌ದೇ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ಸೈಮನ್ ವಿರುದ್ಧ ದೂರು ಕೊಟ್ಟ. ಸೈಮನ್‌ಗೆ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕಟಕಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಸೈಮನ್‌ನ ವಿಚಾರಣೆ, ಮರುವಿಚಾರಣೆ ಎಲ್ಲ ಆಯಿತು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸೈಮನ್ ನಿರಪರಾಧಿ ಎಂದು ಅವನ ಖುಲಾಸೆಯಾಯಿತು. ಸೈಮನ್ ಅಪರಾಧಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರವೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಪಾಹಾಂನ ಕೋಪ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕೆರಳಿತು. ಅವನು ತನ್ನ ಕೋಪವನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಹಿರಿಯ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಧೀಶರ ಮೇಲೆ ಹರಿಬಿಟ್ಟ.

“ನೀವು ಅವನ ಲಂಚ ರುಪುವತ್ತಿಗೆ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟಿರಿ. ನೀವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿದ್ದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹೀಗೆ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ”- ಎಂದು ರೇಗಾಡಿದ.

ಪಾಹಾಂ ನ್ಯಾಯಧೀಶರೊಂದಿಗೆ, ನೆರೆಹೊರೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಜಗಳವಾಡಿದ. ಅವನ ಮನೆಯನ್ನು ಸುಡುವ ಬೆದರಿಕೆ ಮಾತೂ ಕೇಳಿ ಬಂತು.

ಈಗ ಪಾಹಾಂ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಯ ಇಳುವರಿದಾರನಾಗಿದ್ದರೂ ಸಮುದಾಯದ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಅವನು ತುಚ್ಛನಾಗಿ ಕಂಡ. ಜನರು ಅವನನ್ನು ಹೀನಾಯದಿಂದ ನೋಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಇದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ, ಜನ ಹೊಸ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ವದಂತಿಗಳು ಕೇಳಿ ಬಂದವು.

“ನಾನು ನನ್ನ ಭೂಮಿ ಕಾಣಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ” ಎಂದುಕೊಂಡ ಪಾಹಾಂ.

“ಒಂದಷ್ಟು ಜನ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬಹುದು. ಇದಿರಂದ ನಮಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ತಾವು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅವರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಾನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆಗ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಾಯಾಗಿ, ಆರಾಮವಾಗಿ ಬದುಕಬಹುದು. ಈಗಿರುವಂತೆ ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಪಣ್ಯದ ಬದುಕೇ. ಸುಖಸಮಾಧಾನಗಳ ನಿಶ್ಚಿಂತ ಬದುಕಿಗೆ ಈಗಿರುವುದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು.”

ಹೀಗೆ ಸಾಗಿತ್ತು ಪಾಹಾಂ ಯೋಚನಾ ಲಹರಿ.

ಒಂದು ದಿನ ಪಾಹಾಂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಹಳ್ಳಿಮೂಲಕ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ರೈತನೊಬ್ಬ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಅವನಿಗೆ ಬಾಯಾರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಯಿತು. ಊಟಕ್ಕಿಟ್ಟು ರಾತ್ರಿ

ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಕಳೆಯುವಂತೆ ಪಾಹಾಂ ಆಗಂತುಕ ರೈತನಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಊಟದ ನಂತರ ಪಾಹಾಂ ರೈತನ ಜೊತೆ ಅದು ಇದು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಅವನ ಊರು, ಕುಲಗೋತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಿಸಿದ. ಆಗಂತುಕ ತಾನು ವೋಲ್ಗಾ ನದಿಯ ಆಚೆ ದಡದವನೆಂದೂ ಅಲ್ಲಿ ತಾನು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದ. ಮಾತಿನಿಂದ ಮಾತಿಗೆ ಬಂದು ಕೊನೆಗೆ ಆಗಂತುಕ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ವೋಲ್ಗಾ ಆಚೆದಡದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಕಾಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೆಲಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದ. ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯವರೇ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲ ಕೂಡೊಕ್ಕಲು ಸಮುದಾಯ ಸೇರಿದ್ದು ಅವರಿಗಲ್ಲ ತಲಾ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ತುಂಬ ಫಲವತ್ತಾಗಿದ್ದು ಬಿತ್ತಿದ ಚಿಕ್ಕ ಗೋಧಿ ಪೈರು (ರೈ) ಹಾರು ಕುದುರೆಯಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಐದು ಬಾರಿ ಕುಡುಗೋಲು ಆಡಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಹೊರೆ ಪೈರಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಈಗ ಸ್ವಂತ ಮನೆ, ಆರು ಕುದುರೆಗಳು ಮತ್ತು ಎರಡು ಹಸುಗಳ ಶ್ರೀಮಂತ ಕುಳ ಎಂದು ಆಗಂತುಕ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದ.

ಪಾಹಾಂ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಪಜ್ಜಲಿಸಿತು. ಅವನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದ:

“ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿನ ಈ ಜೋಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪಣ್ಯ ಪಡಬೇಕು? ಬೇರೆಯವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸುಖವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾನೇಕೆ ಇಲ್ಲೇ ಕೊಳೆಯಬೇಕು? ಇಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿ ಕಾಣಿ ಹೊಲದ ಮನೆ ಎಲ್ಲ ಮಾರಾಟಮಾಡಿ ಬಂದ ಹಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬದುಕು ಶುರು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಸ್ವತಃ ನಾನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಣ್ಣಾರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಂಡು ಬರಬೇಕು.”

ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪಯಣ ಬೆಳೆಸಿದ. ದೋಣಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ವೋಲ್ಗಾ ನದಿ ದಾಟಿ ತಲುಪಿದ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುನ್ನೂರು ಮೈಲಿ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದ. ಇಷ್ಟು ದೂರ ಕ್ರಮಿಸಿದ ನಂತರ ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಆ ಸ್ಥಳ ತಲುಪಿದ. ಅದು ಆಗಂತುಕ ಬಣ್ಣಿಸಿದಂತೆಯೇ ಇತ್ತು. ರೈತರು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಅವನ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ತಲಾ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಎಕರೆ ಸಮುದಾಯದ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ಸಾಲದೆ ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದವರು ಎಕರೆಗೆ ಎರಡು ಶಿಲಿಂಗ್‌ನಂತೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಬಹುದಿತ್ತು.

ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಾನೇ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ನಂತರ ಪಾಹಾಂ ಶರತ್ಕಾಲದ ವೇಳೆಗೆ ಮನೆಗೆ ವಾಪಸು ಬಂದ. ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಲಾಭಕ್ಕೆ ಮಾರಿದ. ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನೂ ಲಾಭಕ್ಕೆ ಮಾರಿದ. ಕೊಡೊಕ್ಕಲು ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ

ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಸದಸ್ಯತ್ವ ಮುಗಿಯಿತು. ವಸಂತ ಋತುವಿನವರೆಗೆ ಕಾದು ನಿಂತ. ವಸಂತಕಾಲ ಶುರುವಾದದ್ದೇ ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ ಹೊಸ ನೆಲೆಯತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದ.

4

ಪಾಹಾಂ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಹೊಸ ವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಲುಪಿದ ಕೂಡಲೆ ದೊಡ್ಡಗ್ರಾಮವೊಂದರ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿತು. ಅವನು ಗ್ರಾಮದ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡನು. ಸಮುದಾಯದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಐದು ಹಿಸ್ಸೆಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅವನಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು 125 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು. (ಎಲ್ಲ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಅಲ್ಲ.) ಸಮುದಾಯದ ಹುಲ್ಲಿನ ಮಾಳದ ಬಳಕೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಅವನಿಗೆ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಪಾಹಾಂ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದ. ಅವನಿಗೆ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಮಂಜೂರಾದ ಭೂಮಿಯೇ ಹಿಂದಿನ ಹೊಲಮನೆಗಿಂತ ಮೂರುಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಭೂಮಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ದವಸಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವ ಫಲವತ್ತಾದ ನೆಲವಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಹತ್ತುಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ. ಅವನು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ತನಗಿಷ್ಟಬಂದಷ್ಟು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹುಲ್ಲುಮಾಳವನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ್ದ.

ಶುರುವಿಗೆ ಮನೆಕಟ್ಟಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರುವ ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಹಾಂ ತನಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಸಂತ್ರಪ್ತನಾದಂತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಒಂದು ತಹಬಂದಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನಿಲ್ಲವೆಂದು ಚಿಂತೆ ಅವನನ್ನು ಬಾಧಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಮೊದಲ ವರ್ಷ ತನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಮಂಜೂರಾದ ಸಮುದಾಯದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ ಬಿತ್ತಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಸಲನ್ನೇ ತೆಗೆದ. ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯುವುದೇ ಅವನ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅವನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮುದಾಯ ಭೂಮಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನೆ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಂತರ ಆ ಹೊಲವನ್ನು ಬೀಳುಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಳೆತ್ತರ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುವವರೆಗೆ ಗೋಧಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಇಂಥ ಕನ್ನೆನಲದ ಅಥವಾ ಬೀಳು ಭೂಮಿಯ ಅಗತ್ಯ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಲಭ್ಯವಿದ್ದದ್ದು ಕಡಿಮೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಇಂಥ ನೆಲಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಜಗಳ ಕದನಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಶ್ರೀಮಂತರಾದವರು ಇಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಗೋಧಿ ಸಾಗುವಳಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ಥಿತಿವಂತರಲ್ಲದವರು, ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಾಹಾಂ ಹೆಚ್ಚು ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯುವ ಆಸೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೊಬ್ಬನಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮಟ್ಟಿಗೆ

ಕನ್ನೆಹೊಲವೊಂದನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ಪಡೆದು ಗೋಧಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ. ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಫಸಲು ಬಂತು. ಆದರೆ ಈ ಹೊಲ ಹಳ್ಳಿಯಾಚೆ ಬಲುದೂರದಲ್ಲಿದ್ದು ಹತ್ತು ಮೈಲಿಯಾಚೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ದೂರದಿಂದ ಬೆಳೆದ ಫಸಲನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಕೆಲವು ಗೇಣಿದಾರರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹೊಲದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕೆಲಕಾಲದ ನಂತರ ಅವನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು.

ಸಮುದಾಯದ ಹಂಗಿಲ್ಲದೆ ಯಾವಜೀವವೂ ತನ್ನದೇ ಸ್ವಾಮ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಂಥ ಜಮೀನು ಖರೀದಿಸಿ ಅಲ್ಲೇ ಮನೆಕಟ್ಟಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಅರಸನ ಹಂಗಿಲ್ಲ, ದೆವ್ವದ ಕಾಟವಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ಭದ್ರನೆಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಅವನ ತಲೆಗೆ ಹೊಕ್ಕಿತು.

ಮುಕ್ತ ಹಕ್ಕಿನ ಜಮೀನು ಖರೀದಿಸುವ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅವನನ್ನು ಕಾಡಲಾರಂಭಿಸಿತು.

ಗೇಣಿಗೆ ಹೊಲಪಡೆದು ಗೋಧಿಬೆಳೆಯುವ ಪರಿಪಾಠ ಮೂರು ವರ್ಷ ನಡೆಯಿತು. ಸುಗ್ಗಿಯೂ ದಿವಿನಾಗಿ ಆಯಿತು. ಫಸಲು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಮನೆ ತುಂಬಿತು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದಷ್ಟು ದುಡ್ಡುಕಾಸು ಕೂಡಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವನು ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಬದುಕುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗೇಣಿ ಜಮೀನಿಗಾಗಿ ದೇಹಿ ಎಂದು ಕೈಯೊಡ್ಡುವುದು ಅವನಿಗೆ ಸಾಕುಸಾಕೆನಿಸಿತು. ಎಲ್ಲಿ ಕನ್ನೆಭೂಮಿ ಲಭ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ರೈತರು ಮುಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆಗೇ ಹೋಗಿ ಅದರ ಗೇಣಿಹಕ್ಕು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸದಾಕಾಲ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಇಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಹುಷಾರಾದರೂ ಕನ್ನೆನಲ ಕೈತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೊಸ ನೆಲೆಗೆ ಹೋದ ಮೂರನೆಯ ವರುಷ ಪಾಹಾಂ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕೆಲವು ರೈತರಿಂದ ಒಂದು ತುಂಡು ಹುಲ್ಲುಮಾಳವನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ. ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವರು ತಕರಾರು ತೆಗೆದರು. ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವರು ತಕರಾರು ತೆಗೆದರು. ವ್ಯಾಜ್ಯ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ತೀರ್ಪು ಅವನ ಪರ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಶ್ರಮವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು.

“ಅದು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ...” ಪಾಹಾಂ ಯೋಚಿಸಿದ.

“ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿರಬೇಕು, ಯಾರ ಹಂಗೂ ಇರಬಾರದು. ಆಗ ಇಂಥ ಕಿರಿಕಿರಿಗಳು ಯಾವುದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.”

ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸಿದ ಪಾಹಾಂ ತಾನು ಖರೀದಿಸಬಹುದಾದ ಭೂಮಿಯ ತಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ. ಸಾವಿರದ ಮುನ್ನೂರೆಕರೆ ಜಮೀನುಳ್ಳ ರೈತನೊಬ್ಬ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದ. ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದ ಈ ರೈತ ಅಗ್ಗದ ಬೆಲೆಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರುವ ಜರೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದ.

ಪಾಹಾಂ ಈ ರೈತನೊಂದಿಗೆ ಜುಗ್ಗಡಿ 1500 ರೂಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಹಾರ ಕುದುರಿಸಿದ. ಅರ್ಧಹಣ ಈಗ ನಗದು ಕೊಡುವುದು, ಉಳಿದದ್ದು ಆನಂತರ ಎಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಯಿತು. ವ್ಯವಹಾರ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಜಮೀನು ಕೊಂಡಂತೆಯೆ ಎನ್ನುವಂತಿರುವಾಗ ಹಾದಿಹೋಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೊಬ್ಬ ಒಂದು ದಿನ ಪಾಹಾಂ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ. ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಖರೀದಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬಂದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಜಗುಲಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಟೀ ಕುಡಿಯುತ್ತ, ತಾನು ಬ್ಯಾಪ್ಪೀರರ ನಾಡಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಬಲು ಅಗ್ಗವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ. ತಾನು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಬಲ್‌ಗೆ ಹದಿಮೂರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಖರೀದಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಅವನು ಹೇಳಿದ್ದೇ ತಡ ಪಾಹಾಂ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರಿತು. ಪಾಹಾಂ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಕೇಳಿದ.

ವ್ಯಾಪಾರಿ ಉತ್ತರ :

“ಅಲ್ಲಿಯ ಮುಖಂಡರೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಎಲ್ಲ ತಾನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಒಂದು ನೂರು ರೂಬಲ್ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ರೇಷ್ಮೆಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ರತ್ನಗಂಬಳಗಳನ್ನು ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಸ್ನೇಹ ಗಳಿಸಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಟೀಪುಡಿ ಹಾಗೂ ಮದ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟೆ. ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಚಹಾಪಾನ, ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡಿದರು. ನನಗೆ ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಪೆನ್ನಿಗೂ ಕಡಿಮೆದರದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿತು” ಎಂದ ಅವನು ಕ್ರಯಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹಕ್ಕುಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದ.

“ಜಮೀನು ನದಿದಡದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನೆ ನೆಲ”.

—ಎಂಬ ಮಾತನ್ನೂ ವರ್ತಕ ಸೇರಿಸಿದ.

ಪಾಹಾಂ ಅವನ ಮಾತಿಗೆ ಒಲಿದಂತೆ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ. ವ್ಯಾಪಾರಿ ಹೇಳಿದ :

“ನೀನು ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ನಡೆದರೂ ಕ್ರಮಿಸಲಾಗದಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಜಮೀನು ಅಲ್ಲಿದೆ. ಅದೆಲ್ಲ ಬ್ಯಾಪ್ಪೀರರ ಸ್ವತ್ತು. ಅವರು ಕುರಿಗಳಂತೆ, ಬಹುತೇಕ ಏನೂ ಕೊಡದೆಯೇ ಎಂಬಂತೆ ಜಮೀನು ಪಡೆಯಬಹುದು.”

“ಹೌದೇ! ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾನೇಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರದ ಮುನ್ನೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಖರೀದಿಸಬೇಕು? ಜೊತೆಗೆ ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಬೇರೆ. ಇದೇ ಹಣಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಖರೀದಿಸಬಹುದಲ್ಲ.”

ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಅವನ ತಲೆಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು.

5

ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಪಾಹಾಂ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ. ವರ್ತಕ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸಿದ. ಮನೆವಾರ್ತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಟೀಸೊಪ್ಪು, ಮದ್ಯ

ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಉಡುಗೊರೆಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ಪಯಣ ಆರಂಭಿಸಿದ. ಸುಮಾರು ಮುನ್ನೂರು ಮೈಲಿ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಏಳನೆಯದಿನ ಬ್ಯಾಪ್ಪೀರರ ಡೇರೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿದವು. ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವರ್ತಕ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೇ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಫೆಲ್ಡ್ ಬಟ್ಟೆ ಹೊದಿಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಡೇರೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೊಲ ಉತ್ತು, ಬಿತ್ತು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ತಿನ್ನುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ದನಕರುಗಳು ಮತ್ತು ಕುದುರೆಯ ಮುಂದೆಯನ್ನು ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೇಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದನಕರು ಮತ್ತು ಕುದುರೆ ಮರಿಗಳನ್ನು ಡೇರೆಯ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಂಗಸರು ಹೆಣ್ಣು ಕುದುರೆಗಳ ಹಾಲಿನಿಂದ ಮೊಸರು ಮತ್ತು ಚೀಸ್ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಂಡಸರು ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವುದು, ಮೊಸರು ಕುಡಿಯುವುದು, ಟೀ ಕುಡಿಯುವುದು, ಪಿಳ್ಳೆಗೋವಿ ಊದುವುದು ಇವುಗಳಲ್ಲೇ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಬಲಿಷ್ಠರೂ ಸಾಹಸಿಗಳೂ ವಿನೋದಪ್ರಿಯರೂ ಆಗಿದ್ದು ಬೇಸಿಗೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಸೊಂಬೇರಿಗಳಾಗಿಯೇ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ರಷ್ಯನ್ ಭಾಷೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಆದರೆ ಸಾಧುಸ್ವಭಾವದವರು.

ಪಾಹಾಂನನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಡೇರೆಯೊಳಗಿಂದ ಹೊರ ಬಂದು ಅವನ ಸುತ್ತ ಜಮಾಯಿಸಿದರು. ದುಭಾಷಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತರಲಾಯಿತು. ಪಾಹಾಂ ತಾನು ಜಮೀನು ಅರಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ. ಬ್ಯಾಪ್ಪೀರರು ಸಂತೋಷಗೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅವರು ಅವನನ್ನು ಒಂದು ಸುಖಾಸೀನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಡೇರೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಮತ್ತನೆಯ ಪೀಠವೊಂದರ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ತಾವು ಸುತ್ತ ಕುಳಿತರು. ಟೀ, ಮೊಸರು ಕೊಟ್ಟರು. ಕುರಿ ಕಡಿದು ಅವನಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಂಸದ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಪಾಹಾಂ ತಾನು ತಂದಿದ್ದ ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಟೀಸೊಪ್ಪನ್ನು ಹಂಚಿದ.

ಬ್ಯಾಪ್ಪೀರರಿಗೆ ಆನಂದವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೇ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ನಂತರ ದುಭಾಷಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಲು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆಂದರೆ—ದುಭಾಷಿ ಮಾತು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ— “ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಅವರು ನಿನ್ನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. “ಅತಿಥಿಯನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿ. ಅವನು ತಂದ ಉಡುಗೊರೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದುದನ್ನು ತಿಳಿಸು ನಾವು ಅದನ್ನು ನಿನಗೆ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ”.

“ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಜಮೀನು.”

—ಎಂದು ಪಾಹಾಂ ಉತ್ತರಿಸಿದ:

“ನಮ್ಮ ಜಮೀನು ಜನಸಂದಣಿಯಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿದೆ. ಫಲವಂತಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಫಲವತ್ತಾದ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಇಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಾನು ಎಂದೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ.”

ದುಭಾಷಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ.

ಬ್ಯಾಷ್ಟೀರರು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡರು. ಪಾಹಾಂಗೆ ಅವರ ಮಾತು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮಾತಿನಿಂದ ಅವರು ಋಷಿಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ಅವನಿಗೆ ತೋರಿತು. ಅವರು ನಗುನಗುತ್ತಾ ಜೋರಾಗಿ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಅವರು ಕೊಂಚ ಕಾಲ ಮೌನಿಗಳಾದರು. ಅವರು ಪಾಹಾಂನತ್ತ ದಿಟ್ಟಿಸಿದಂತೆ ದುಭಾಷಿ ನುಡಿದ:

“ನಿನ್ನ ಉಡುಗೊರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಜಮೀನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ನೀನು ಕೈಯ್ಯಾರೆ ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ಜಮೀನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಆ ಜಮೀನು ನಿನ್ನದಾಗುತ್ತದೆ.”

ಆನಂತರ ಬ್ಯಾಷ್ಟೀರರಲ್ಲೇ ಮನಸ್ತಾಪ ಉಂಟಾಯಿತು. ಏನೋ ವಾದವಿವಾದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಪಾಹಾಂ ಕೇಳಿದ. ಆಗ ದುಭಾಷಿ ನುಡಿದ:

“ಮುಖಂಡನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಯದೇ ಅವನ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ನಿನಗೆ ಮಾತುಕೊಡಬಾರದಿತ್ತು. ನಿನಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಂಡನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಇದರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುಖಂಡ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವವರೆಗೆ ಕಾಂಠಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.”

6

ಬ್ಯಾಷ್ಟೀರರಲ್ಲಿ ವಾದವಿವಾದ ನಡೆದಿದ್ದಂತೆ ನರಿಯ ತುಪ್ಪಳದ ಉದ್ದನೆಯ ಟೋಪಿ ಧರಿಸಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ. ಅವರಲ್ಲ ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎದ್ದು ನಿಂತರು.

“ಈತ ನಮ್ಮ ನಾಯಕ” ಎಂದು ದುಭಾಷಿ ಹೇಳಿದ.

ಪಾಹಾಂ ಧಟ್ಟನೆ ಎದ್ದು ಸಾರೋಟಿನತ್ತ ಧಾವಿಸಿದ. ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಮೇಲಂಗಿ ಮತ್ತು ಐದು ಪೌಂಡ್ ಟೀ ತಂದು ನಾಯಕನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ. ನಾಯಕ ಉಡುಗೊರೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪಾಹಾಂನನ್ನು ಗೌರವಯುತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಿಸಿದ.

ಬ್ಯಾಷ್ಟೀರರು ನಾಯಕನಿಗೆ ಏನನ್ನೋ ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿದ ನಂತರ ಮಾತು ಸಾಕೆಂದು ಅವರ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸಿದ. ಆಮೇಲೆ ಪಾಹಾಂನನ್ನದ್ದೇಶಿಸಿ ರಷ್ಯನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ:

“ಆಯಿತು ಅದೆಲ್ಲ ಹಾಗಿರಲಿ, ನೀನು ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ಭೂಮಿ ಆರಿಸಿಕೋ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದು ಹೇರಳವಾಗಿದೆ.”

“ನನಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಗೆ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅದು ನನ್ನ ಕೈತಪ್ಪಿಹೋಗದಂತೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಿನ್ನದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.”

—ಪಾಹಾಂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಆಲೋಚಿಸಿದ.

“ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ ಕರುಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಜಮೀನಿದೆ. ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ. ಯಾವ ತುಂಡು ಭೂಮಿ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಬೇಕಷ್ಟೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಳತೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ಸುಪರ್ದಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾಗದೆ? ಬದುಕು, ಸಾವು ಎಲ್ಲ ದೇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ನೀವು ಮಹಾನುಭಾವರು ಇಂದು ಕೈಯೆತ್ತಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಹಿಂದೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದಷ್ಟೇ.”

“ನೀನು ಹೇಳುವುದೂ ಸರಿ. ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.” —ಎಂದ ನಾಯಕ.

“ಇಲ್ಲೊಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು....” —ಪಾಹಾಂ ಮಾತು ಮುಂದುವರಿಸಿದ:

“ನೀವು ಜಮೀನನ್ನು ಅವನ ಸುಪರ್ದಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಆ ಪರಿ ಹಕ್ಕುಪತ್ರಕ್ಕೂ ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಿರಿ ಎಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕು.”

ನಾಯಕನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು.

“ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ... ಅದರಲ್ಲೇನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾವು ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕುಪತ್ರ ಬರೆಸಿ ಮುದ್ರಾಂಕಿತ ಹಾಕಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.”

“ಜಮೀನಿನ ಕ್ರಯ ಏನಾಗುತ್ತದೆ?” —ಪಾಹಾಂ ಕೇಳಿದ.

“ನಮ್ಮ ಕ್ರಯ ಯಾವತ್ತೂ ಒಂದೇ. ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಬಲ್‌ಗಳು.”

“ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ? ಅದೆಂಥ ಅಳತೆ? ದಿನ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.”

“ಅದನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕೋ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ” ಎಂದು

“ನಾವು ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನೀನು ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುವಿಯೋ ಅಷ್ಟು ಭೂಮಿ ನಿನ್ನದು. ಕ್ರಯ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಬಲ್‌ಗಳು.”

“ಆದರೆ ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕ್ರಮಿಸಬಹುದು.” ಪಾಹಾಂ ವಿಸ್ಮಿತವಾಗಿ ನುಡಿದ.

ನಾಯಕ ನಗುತ್ತ ಹೇಳಿದ:

“ಅಷ್ಟು ಭೂಮಿ ನಿನ್ನದಾಗುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಷರತ್ತಿದೆ. ಅದೆಂದರೆ, ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ನೀನು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆವೆಯೋ ಅದೇ ದಿನ ನೀನು ಎಲ್ಲಿಂದ ನಡಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆಯೋ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ಸಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ನೀನು ದುಡ್ಡು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯೆ.”

“ಆದರೆ ನಾನು ಕ್ರಯಿಸಿದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಡುವುದು.”

“ಅದೇನು ಕಷ್ಟವಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಯಾವ ಭೂಮಿ ಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೋಣ ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀನು ನಡಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸು. ನೀನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಗುದ್ದಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಗುದ್ದಲಿಯಿಂದ ಭೂಮಿ ಅಗೆದು ಗುರುತುಮಾಡು. ಒಂದೊಂದು ತಿರುವಿನಲ್ಲೂ ನೀನು ಗುಂಡಿ ತೆಗೆದು ಮಣ್ಣುಗುಡ್ಡೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾವು ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಗುಂಡಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಡಿವರೆಗೆ ನೇಗಿಲಲ್ಲಿ ಉತ್ತು ಗುರುತುಮಾಡೋಣ. ನೀನು ಸುತ್ತಿ ಬಳಸಿ ನಡೆದು ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು; ನಿನ್ನ ನಡಿಗೆಯ ಸುತ್ತಳತೆಯ ಭೂಮಿ ನಿನ್ನ ಪಾಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನೀನು ನಡಿಗೆ ಶುರುಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬರಬೇಕು. ನೀನು ಕ್ರಮಿಸಿದಷ್ಟು ಹಾದಿಯ ಭೂಮಿ ನಿನ್ನದಾಗುತ್ತದೆ.”

ಪಾಹಾಂಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು. ಮರುದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ಪರ್ಯಟನ ಶುರುಮಾಡುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಮಾಂಸದ ಊಟ, ಮೇಲೆ ಮೊಸರು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಚಹಾಪಾನವೂ ಆಯಿತು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ಅವರು ಪಾಹಾಂಗೆ ಮಲಗಲು ತುಪ್ಪುಳದ ಹಾಸಿಗೆಯೊಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮರುದಿನ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲೆ ಪರ್ಯಟನ ಆರಂಭಿಸೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬ್ಯಾಷ್ಕೀರರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲ್ತೆಗೆದರು.

7

ಪಾಹಾಂ ತುಪ್ಪುಳದ ಮೆತ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡ. ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿನದೇ ಯೋಚನೆ.

ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಗುರುತಿಸದೆ ಬಿಡಲಾರೆ ಎಂದುಕೊಂಡ. “ಸುಲಭವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೈದು ಮೈಲಿ ನಡೆಯಬಲ್ಲೆ. ಈಗಂತೂ ಹಗಲು ಜಾಸ್ತಿ; ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೂವತ್ತೈದು ಮೈಲಿ ಸುತ್ತಳತೆಯ ಪ್ರದೇಶವೆಂದರೆ ಅಪಾರಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಂತೆ. ಅತ್ಯಂತ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಆರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಎರಡು ಜೊತೆ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವೆ. ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಕೂಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಸಾಗುವಳಿಗೆ ನೂರೈವತ್ತು ಎಕರೆ ಸಾಕು. ಉಳಿದದ್ದು ಗೋಮಾಳ.”

ಪಾಹಾಂಗೆ ರಾತ್ರಿ ಬಹಳಹೊತ್ತು ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಜೊಂಪು ಹತ್ತಿದಂತಾಗಿತ್ತು. ಜೊಂಪು ಹಿಡಿದು ಕಣ್ಣು ರೆಪ್ಪೆ ಮುಚ್ಚಿದನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಕನಸು, ತಾನು ಅದೇ ಡೇರೆಯೊಳಗೆ ಮಲಗಿದ್ದು ಹೊರಗಡೆ ಯಾರೋ ಮುಸಿಮುಸಿ ನಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಯಾರಿರಬಹುದು? ಅವನು ಎದ್ದು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋದ.

ಬ್ಯಾಷ್ಕೀರರ ನಾಯಕ, ಡೇರೆ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಎರಡೂ ಪಕ್ಕಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಗುತ್ತಾ ಓಲಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಪಾಹಾಂ ನಾಯಕನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದ : “ಯಾಕೆ ನಗ್ತಿದೀಯೆ? ಏನನ್ನ ನೋಡಿ ನಗ್ತಿದೀಯೆ?” ಆದರೆ ನಗುತ್ತಿದ್ದವನು ಬ್ಯಾಷ್ಕೀರರ ನಾಯಕ ಅಲ್ಲ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ, ಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ್ದ ವರ್ತಕನಂತೆ ಕಂಡ.

“ನೀನು ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿದ್ದೀಯೆ?” ಎಂದು ವರ್ತಕನನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಆದರೆ, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಾಹಾಂಗೆ ವರ್ತಕನೂ ಅಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಅವನು ವೋಲ್ಗಾ ದಂಡೆಯಿಂದ ಬಂದ ರೈತನಂತೆ ಕಂಡ. ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಪಾಹಾಂ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ವೋಲ್ಗಾ ರೈತ.

ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ರೈತನೂ ಮಸುಕು-ಮಸುಕಾಗಿ ಅವನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸೈತಾನ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ. ಗೊರಸುಪಾದ, ಕೊಂಬುಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಸೈತಾನ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹಗ್ಗಹಿಸಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಮುಂದೆ ಬರಿಗಾಲಿನ ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬ ಶರಣಾಗತನಾಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಅಡ್ಡ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ. ಉದ್ದಂಡ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ಯಾಂಟು, ಶರಟು ಮಾತ್ರ ಧರಿಸಿದ್ದ. ಅಡ್ಡಬಿದ್ದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ತಾನು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಪಾಹಾಂ ಕನಸು ಕಂಡ.

ಅಡ್ಡ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅವನು ಕಂಡ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ ತಾನೇ!

ಪಾಹಾಂ ಗರಬಡಿದವನಂತೆ ಥರಥರ ನಡುಗುತ್ತ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡ.

ಕಣ್ಣೆರದು ಸುತ್ತ ನೋಡಿದ ಬೆಳಕು ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

“ಎಳುವ ಸಮಯವಾಯಿತು” ಎಂದುಕೊಂಡ.

“ಹೊರಡುವ ಸಮಯವಲ್ಲವೆ?”

ಅವನು ಎದ್ದ. ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಆಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದ. ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುವಂತೆ ತಾಕೀತು ಮಾಡಿ ಬ್ಯಾಷ್ಕೀರರ ಬಳಿ ಹೋದ.

“ಭೂಮಿ ಅಳತೆ ಮಾಡಲುಹೋಗುವ ಸಮಯವಾಯಿತಲ್ಲವೆ?” ಎಂದ.

ಬ್ಯಾಷ್ಕೀರರು ಎದ್ದು ಎಲ್ಲ ಒಂದೆಡೆ ಕಲೆತರು. ನಾಯಕನೂ ಬಂದ. ಅವರು ಹುಳಿಹಿಡಿದ ಮೊಸರನ್ನು ಕುಡಿದರು. ಪಾಹಾಂಗೆ ಟೀಕೊಟ್ಟರು. ಟೀ ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಕೂರಲು ಈಗ ಸಮಯವಿಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ.

“ಹೊರಡುವ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಹೊರಡೋಣ. ಈಗಲೇ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಇನ್ನು ತಡಮಾಡುವುದು ಬೇಡ” ಎಂದ ಪಾಹಾಂ.

8

ಬ್ಯಾಷ್ಚೀರರೂ ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಅವರೆಲ್ಲ ಹೊರಟರು, ಕೆಲವರು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ. ಪಾಹಾಂ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಳಿನೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟ. ಜೊತೆಗೆ ಗುದ್ದಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶ ತಲುಪುವ ವೇಳೆಗೆ ಮುಂಜಾನೆಯ ಕೆಂಬೆಳಗು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಸಣ್ಣ ಗುಡ್ಡವೊಂದನ್ನು ಎರಿದರು. ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿದರು. ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದರು. ನಂತರ ಒಂದು ತಾವಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸೇರಿದರು. ನಾಯಕ ಪಾಹಾಂನ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ತನ್ನೆದುರಿಗಿನ ಭೂವಿಸ್ತಾರದ ಉದ್ದಗಲ ಕೈಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತ ಹೇಳಿದ :

“ನೋಡು ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಳತವರೆಗೆ ಕಾಣುವ ಈ ಎಲ್ಲ ಭೂಮಿಯೂ ನಮ್ಮದು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿನಗಿಷ್ಟವಾದ ಭೂ ಭಾಗವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.”

ಪಾಹಾಂ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಫಳಫಳ ಮಿಂಚು : ಎಲ್ಲ ಕನ್ನೆನಲ. ನಿಮ್ಮ ಅಂಗೈನಷ್ಟೇ ಸಪಾಟಾದದ್ದು. ಅಫೀಮು ಬೀಜದಷ್ಟೇ ಕಪ್ಪಾದ ಮಣ್ಣು. ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎದೆಮಟ್ಟ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಯ ಹುಲ್ಲು.

ನಾಯಕ ತಲೆಮೇಲಿದ್ದ ತುಪ್ಪುಳದ ಟೋಪಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ನೆಲದಮೇಲಿಟ್ಟ. ನಂತರ ಹೇಳಿದ :

“ಇದೇ ಗುರುತು. ಇಲ್ಲಿಂದ ನೀನು ಪರ್ಯಟನ ಹೊರಡುತ್ತೀಯೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಹಿಂದಿರುಗಬೇಕು. ನೀನು ಸುತ್ತಾಡಿದಷ್ಟು ಭೂಮಿಯೂ ನಿನ್ನದು.”

ಪಾಹಾಂ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಟೋಪಿಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟ. ಕೋಟು ಅಂಗಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟ. ಅರ್ಧತೋಳಿನ ಕಸೆ ಅಂಗಿಮಾತ್ರ ಅವನ ಮೈಯ್ಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿತ್ತು. ನಡುಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಸೊಂಟದ ಸುತ್ತ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ. ರೊಟ್ಟಿಯ ಚೀಲವನ್ನು ಕಸೆ ಅಂಗಿಯ ಎದೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ. ನೀರಿನ ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ನಡುಪಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ. ಬೂಟು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ. ಆಳಿನ ಕೈಯ್ಯಿಂದ ಗುದ್ದಲಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ. ಪಾಹಾಂ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತ. ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ಎಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಯೋಚಿಸಿದ. ಎಲ್ಲ ದಿಕ್ಕುಗಳೂ ಮೋಹಕವಾಗಿ ಕಂಡು ಅವನನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು.

“ಯಾವ ದಿಕ್ಕಾದರೇನು... ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸೂರ್ಯ ಹುಟ್ಟುವ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನತ್ತ ನಡಿಗೆ ಶುರುಮಾಡುತ್ತೇನೆ.”

ಅವನು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನತ್ತ ಮುಖಮಾಡಿದ. ತಲೆ ಎತ್ತರಿಸಿ ಸೂರ್ಯ ಆಕಾಶದ ಅಂಚಿನಿಂದ ಮೇಲೇರಿ ಬರುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತ ನಿಂತ.

“ಹೀಗೆಲ್ಲ ಕಾಲಹರಣಮಾಡಬಾರದು. ತಂಪು ಹವೆ ಇರುವಾಗ ನಡೆಯುವುದು ಸುಲಭ” ಎಂದುಕೊಂಡ.

ದಿಗಂತದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಹೊಂಗಿರಣಗಳು ನಯನಮನೋಹರವಾಗಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿದ್ದೇ ಪಾಹಾಂ ಕ್ಷಣ ತಡಮಾಡದೆ ಗುದ್ದಲಿಯನ್ನು ಹೆಗಲಿಗೇರಿಸಿ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟ.

ಪಾಹಾಂ ತುಂಬ ನಿಧಾನವಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲ ತುಂಬ ವೇಗವಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಒಂದು ಸಾವಿರಗಜ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಒಂದೆಡೆ ನಿಂತು ಗುಂಡಿತೋಡಿದ. ತೋಡಿದ ಮಣ್ಣಿನ ಹೆಂಟೆಗಳನ್ನು ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದರಂತೆ ಇಟ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಗುಪ್ತಮಾಡಿದ. ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆದ. ಈ ವೇಳೆಗೆ ಮೈಸಡಿಲಗೊಂಡಿತ್ತು. ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಿಂದ ನಡೆದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ತಾವಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಗುಂಡಿ ತೋಡಿದ.

ಪಾಹಾಂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದ. ದೂರದಲ್ಲಿ, ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿನ ಸಣ್ಣಗುಡ್ಡ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿನ ಜನರೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಗಾಡಿಗಳ ಚಕ್ರಗಳೂ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ತಾನು ಮೂರು ಮೈಲಿ ನಡೆದಿರುವುದಾಗಿ ಪಾಹಾಂ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ. ಸೆಖೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿತ್ತು. ಕಸೆಯಂಗಿ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೆಗಲಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ. ಮುಂದೆ ನಡೆದ.

ಈಗ ವಿಪರೀತ ಸೆಖೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಸೂರ್ಯನತ್ತ ನೋಡಿದ. ಅದು ಬೆಳಗಿನ ತಿಂಡಿಯ ಹೊತ್ತಾಗಿತ್ತು.

“ಮೊದಲ ಪಾಳಿ ಮುಗಿದಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪಾಳಿ. ಆದರೆ ತಿರುಗಿನೋಡಲು ಇದು ಸಮಯವಲ್ಲ. ಬೂಟು ಬಿಚ್ಚುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ತನ್ನೊಳಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡ.

ಕುಳಿತು ಬೂಟು ಬಿಚ್ಚಿ ಅದನ್ನು ನಡುಪಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ. ನಡೆಯುತ್ತಾ ಹೋದ. ಈಗ ನಡೆಯುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿತ್ತು.

“ಇನ್ನೂ ಮೈಲಿ ನಡೆದು ನಂತರ ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತೇನೆ. ಈ ಜಾಗ ಎಷ್ಟು ದಿವಿನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಶೋಚನೀಯವೇ ಸರಿ. ಮುಂದೆ ಹೋದಷ್ಟೂ ಭೂಮಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಮಂಡಿಗೆ ಸವಿದ.

ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ನೇರ ನಡೆದ. ಒಂದು ತಾವಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸುತ್ತ ಕಣ್ಣುಹಾಯಿಸಿದಾಗ ಸಣ್ಣ ಗುಡ್ಡ ಕಂಡೂ ಕಾಣದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಹುತೇಕ ಅದು ಕಣ್ಣಳತೆಯಿಂದ ದೂರ ಸರಿದಂತೆಯೇ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿನ ಜನರು ಕಪ್ಪುಗೊದ್ದಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿಗೆ ಏನೋ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅವನು ಕಂಡ.

“ಓಹ್ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳದೂರ ನಡೆದುಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ದಿಕ್ಕು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಇದು ಸಕಾಲ. ಮೈಬೆವರುತ್ತಿದೆ. ಬಾಯಾರಿಕೆ ಬೇರೆ” ಎಂದುಕೊಂಡ.

ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಗುಂಡಿ ತೋಡಿದ. ಮಣ್ಣು ಹಂಚಿಗಳನ್ನು ಗುಪ್ತೆ ಮಾಡಿದ. ಬಾಟಲಿಯ ಬಿರಟೆ ತೆಗೆದು ನೀರು ಕುಡಿದ. ನಂತರ ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದ. ಅವನು ನಡದೇ ನಡೆದ. ಆಳೆತ್ತರ ಹುಲ್ಲು. ಸೂರ್ಯ ಉರಿಯುವ ಕೆಂಡದ ಉಂಡೆ.

ಪಾಹಾಂಗೆ ಆಯಾಸ ಶುರುವಾಯಿತು. ಸೂರ್ಯನತ್ತ ಮುಖಮಾಡಿದ. ಹೊತ್ತು ನೆತ್ತಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು.

“ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಅಗತ್ಯ.”

ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾವಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ರೊಟ್ಟಿ ತಿಂದು ನೀರು ಕುಡಿದ. ಆದರೆ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಮೈಚಾಚಲಿಲ್ಲ. ನಿದ್ದೆ ಬಂದು ಬಿಡಬಹುದು ಎಂಬ ಭಯ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಕಾಲು ಚಾಚಿ ಕುಳಿತಿದ್ದವನೇ ನಂತರ ಎದ್ದು ನಡೆಯಲು ಶುರುಮಾಡಿದ. ಶುರುವಿಗೆ ಏನೂ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ನಡೆದ. ರೊಟ್ಟಿಯಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ವಿಪರೀತ ಬಿಸಿಲು. ಅವನಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಎಳೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು.

“ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಜೀವಮಾನ ಪೂರ್ತಿ ಸುಖದ ಬದುಕು” ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ಬಿರುಸಾಗಿ ನಡೆದ.

ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ಬಹಳ ದೂರ ನಡೆದು ಬಂದಿದ್ದ. ಮತ್ತೆ ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ತೇವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ತಗ್ಗುಭೂಮಿ ಅವನಿಗೆ ಎದುರಾಯಿತು. ಈ ಜಾಗಬಿಡುವುದು ಮೂರ್ಖತನವಾದೀತು. ಅಗಸೆ ಬೆಳೆಗೆ ಇದು ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಎಂದುಕೊಂಡವನೇ ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶ ಕ್ರಮಿಸಿ ಅಲ್ಲೊಂದು ಗುಂಡಿ ತೋಡಿ ಗುರುತು ಮಾಡಿದ.

ನಂತರ ತಿರುಗಿದ. ಪಾಹಾಂ ಸಣ್ಣ ಗುಡ್ಡದತ್ತ ನೋಡಿದ. ಬಿಸಿಲಿನಿಂದಾಗಿ ಗಾಳಿಯೂ ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಬಿಸಿಲಿನ ಝಳಕ್ಕೆ ಗಾಳಿಯೂ ಕಂಪಿಸಿದಂತಾಗಿ ಮಂಜು ಕವಿದಂತೆ ವಾತಾವರಣ ಮಸುಕು ಮಸುಕಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿನ ಜನರು ಕಾಣಿಸುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

“ಓಹ್, ಪಾರ್ಶ್ವಗಳ ಉದ್ದ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಉದ್ದಳತೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು” ಎಂದುಕೊಂಡು ಮೂರನೆಯ ಪಾರ್ಶ್ವಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದ. ನಡಿಗೆ ಜೋರು ಮಾಡಿದ. ಸೂರ್ಯನತ್ತ ನೋಡಿದ. ಸೂರ್ಯ ದಿಗಂತದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅವನು ಚೌಕದ ಮೂರನೆಯ ಪಾರ್ಶ್ವದಿಂದ ಎರಡು ಮೈಲಿಯಷ್ಟು ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ನಡೆಯುವುದು ಅವನ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು.

“ಇಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಜಮೀನು ಓರೆಕೋರೆಯಾಗುವುದು. ಸಮತಟ್ಟು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನೇರದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ದೂರ ಬೇಗ ಬೇಗ ನಡೆಯಬೇಕು. ನಾನು

ಶುಂಬದೂರ ಹೋಗಬಹುದೇನೋ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ” ಎಂದುಕೊಂಡ.

ಪಾಹಾಂ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಗುಂಡಿತೋಡಿದ. ನಂತರ ಸಣ್ಣಗುಡ್ಡಕ್ಕೆ ನೇರ ಮುಖ ಮಾಡಿ ನಡೆದ.

9

ಪಾಹಾಂ ಹಿಂದಿರುಗಿದವನೇ ಈಗ ನೇರವಾಗಿ ಸಣ್ಣಗುಡ್ಡಕ್ಕೆ ಮುಖಮಾಡಿ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೇ ನಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಆದರೆ ಈಗ ಅವನು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಹೆಜ್ಜೆಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಹಿಪ್ಪೇಕಾಯಿ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅವನ ಬರಿಗಾಲು ಒಡೆದಿತ್ತು. ಜಜ್ಜು ಗಾಯಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಕಾಲುಗಳು ಸೋತು ಹೆಜ್ಜೆ ಎತ್ತಿಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೊಂಚಕಾಲ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡರಾಗದೇ ಎಂದು ಅವನು ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಹೊರಟ ಜಾಗ ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಅಸಾಧ್ಯ. ಕಾಲ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸೂರ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಗಂತದಲ್ಲಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದ.

“ಓ ದೇವರೇ, ನಾನು ಅತಿಯಾಸೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆನೇ? ಎಂಥ ಅವಿವೇಕಿ ನಾನು? ತಡವಾಗಿ ಆ ಜಾಗ ತಲುಪಿದರೇನಂತೆ? ಏನಾಗುತ್ತದೆ?”

ಅವನು ಸಣ್ಣಗುಡ್ಡದತ್ತ ಒಮ್ಮೆ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿದ. ಅವನು ತಲುಪಬೇಕಾದ ಜಾಗ ಇನ್ನೂ ಬಲು ದೂರ. ಆದರೆ ಸೂರ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಗಂತದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಳಕ್ಕೆ.. ಅಸ್ತಮದ ಬಿಂದುವಿನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದ.

ಪಾಹಾಂ ನಡದೇ ನಡೆದ. ಹೆಜ್ಜೆ ಎತ್ತಿ ಇಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಬಿರಬಿರನೆ ನಡೆದ. ಎಷ್ಟೇ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆದರೂ ಅವನು ತಲುಪಬೇಕಾದ ಜಾಗ ಬಲುದೂರ. ಅವನು ಈಗ ಓಡಲಾರಂಭಿಸಿದ, ಕಸೆ ಅಂಗಿ, ಕೋಟು ಕಿತ್ತೆಸೆದ; ಬೂಟು, ಟೋಪಿ, ನೀರಿನ ಬಾಟಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೆಲಕ್ಕೆ ಚೆಲ್ಲಿ ಹಗುರಾದ. ತನಗೆ ಆಧಾರವಾದ ಗುದ್ದಲಿಯೊಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ.

“ನಾನೀಗ ಏನು ಮಾಡಲಿ? ನಾನು ಅತಿಯಾಸೆಪಟ್ಟೆ, ಮಿತಿಮೀರಿ ಬಾಚಿಕೊಂಡೆ. ಎಲ್ಲ ಹಾಳಾಯಿತು. ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ಜಾಗ ತಲುಪಲಾರೆ...”

ಈ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಏದುಸಿರು ಬಂತು. ಪಾಹಾಂ ಓಡುತ್ತಿದ್ದ. ಪ್ಯಾಂಟು, ಶರಟು ಎಲ್ಲ ಬೆವರಿನಿಂದ ಒದ್ದೆ ಮುದ್ದೆಯಾದವು. ಅವನ ಬಾಯಿ ಒಣಗಿತು. ಅವನ ಎದೆ ಕಮ್ಮಾರನ ಕುಲುಮೆಯಾಗಿತ್ತು; ಸುತ್ತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಡವಗುಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಲು ಕುಸಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವು ತನ್ನದಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲುಗಳು ಮಡಿಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಪಾಹಾಂಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಿ ಆಯಾಸದಿಂದ ಸತ್ತುಹೋಗುವೆನೋ ಎಂದು ಅವನು ತಲ್ಲಣಿಸಿದ.

ಸಾವಿನ ಭೀತಿ ಎದುರೂ ಅವನು ಎದೆಗುಂದಲಿಲ್ಲ; ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ; ಓಡಿದ. “ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ದೂರ ಓಡಿ ಬಂದು ಈಗ ನಿಂತರೆ ಅವರೆಲ್ಲ ನನ್ನನ್ನು ಮೂರ್ಖ ಎಂದು ಹಿಯಾಳಿಸಿಯಾರು” ಎಂದುಕೊಂಡ.

ಪಾಹಾಂ ಓಡಿಯೇ ಓಡಿದ, ಗುರಿ ತಲುಪಲು ಓಡಿದ. ಅವನಿಗೆ ತಾನು ತಲುಪಬೇಕಾದ ತಾವಿಗೆ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದ. ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಂತೆ ಬ್ಯಾಷ್ಕೀರರು ಹರ್ಷೋದ್ಗಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಅವನತ್ತ ಕೈಬೀಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರ ಹರ್ಷೋದ್ಗಾರದಿಂದ ಅವನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಆಸೆ-ಆಕಾಂಕ್ಷೆ-ಭರವಸೆಗಳು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿದವು. ಅವನು ತನ್ನೆಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಓಡಿದ.

ಸೂರ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಗಂತದ ಅಂಚಿಗೆ ಸರಿಯುತ್ತಿದ್ದ. ಮಂಜು ಮುಸುಕಿದಂತೆ ಇದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಆವೃತ್ತದೊಳಕ್ಕೆ ಅಂಗುಲಂಗುಲ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ ರಕ್ತದ ಓಕುಳಿಯಾಡಿದಂತೆ ಕೆಂಪು. ಕೆಂಪು ಅಂಚುಕಟ್ಟಿದ ದಿಗಂತ. ಹೌದು, ಇದೀಗ ಆ ಸಮಯ ಬಂತು, ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ.

ಸೂರ್ಯ ಅಸ್ತಮಾನದ ಪರಿಧಿಯ ಅಂಚಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ. ಅವನೂ ತನ್ನ ಗುರಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದ.

“ಬಾ, ಬೇಗ ಬಾ” ಎಂದು ಹುರುಪು ನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿಂದ ಕೈಬೀಸುತ್ತಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ಅವನು ಕಂಡ. ನೆಲದ ಮೇಲಿದ್ದ ತುಪ್ಪಳದ ಟೋಪಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ತಾನಿಟ್ಟ ಹಣ, ಎಲ್ಲಾ ಅವನಿಗೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಬ್ಯಾಷ್ಕೀರರ ಮುಖಂಡ ಸೊಂಟದ ಮೇಲೆ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನಿರಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದ. ಪಾಹಾಂಗೆ ತಾನು ಕಂಡ ಕನಸು ನೆನಪಾಯಿತು.

“ಅಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾಗಿ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಆ ಭೂಮಿ ತನ್ನದಾಗುವುದೇ? ದೇವರ ಇಚ್ಛೆ ಹಾಗಿದೆಯೇ? ಮುಗಿಯಿತು, ನನ್ನ ಕಥೆ ಮುಗಿಯಿತು. ನಾನು ಸತ್ತೆ. ನಾನಿನ್ನು ಜೀವಂತ ಆ ಸ್ಥಳ ಮುಟ್ಟಲಾರೆ.”

ಪಾಹಾಂ ಸೂರ್ಯನತ್ತ ನೋಡಿದ. ಸೂರ್ಯ ಭೂಮಿಯ ತಳ ತಲುಪಿದ್ದ. ಅವನು ರಭಸಗತಿಯಿಂದ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿದ್ದ; ದೇಹವನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿ, ಕಾಲುಗಳು ನೆಲಮುಟ್ಟಿ ಮುಗ್ಗರಿಸಿ ಬೀಳದಂತೆ ಓಡಿದ.

ಅವನು ಸಣ್ಣ ಗುಡ್ಡ ತಲುಪಿದ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲೆ ಕತ್ತಲು ಆವರಿಸಿತು. ಅವನು ಸೂರ್ಯನತ್ತ ನೋಡಿದ. ಸೂರ್ಯ ಆಗಲೇ ಮುಳುಗಿದ್ದ.

ಅವನು ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕವಾಗಿ ಚೀರಿದ : “ನನ್ನ ಶ್ರಮ ಎಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು.”

ಅವನು ಇನ್ನೇನು ಓಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿದ್ದ. ಆದರೆ ತಕ್ಷಣ ನೆನಪಾಯಿತು. ತನಗೆ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತವಾದಂತೆ ಕಂಡರೂ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿರುವ ಮಂದಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತವಾಗಿಲ್ಲ, ಸೂರ್ಯ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಬ್ಯಾಷ್ಕೀರರು ಹುರುಪಿನ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಅವನತ್ತ ಕೈಬೀಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಉತ್ತೇಜನ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವನು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಉಸಿರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ. ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಓಡಿದ. ಅವನು ಗುಡ್ಡ ತಲುಪಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬೆಳಕಿತ್ತು.

ಅವನು ಪರ್ಯಟನ ಆರಂಭಿಸಿದ ಸಣ್ಣ ಗುಡ್ಡದ ಆ ತಾವನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದ. ತುಪ್ಪಳದ ಟೋಪಿ ಅಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ಬ್ಯಾಷ್ಕೀರರ ಮುಖಂಡ ಪಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಗುತ್ತಲಿದ್ದ.

ಪಾಹಾಂಗೆ ಮತ್ತೆ ತಾನು ಕಂಡು ಕನಸು ನೆನಪಾಯಿತು.

ಅವನು ಚೀರಿದ

ಅವನು ನಿಂತ ಭೂಮಿ ಕುಸಿಯಿತು.

ಕಾಲು ಕುಸಿಯಿತು.

ಅವನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ತನ್ನ ಕೈಗಳಿಂದ ತುಪ್ಪಳದ ಟೋಪಿಯನ್ನು ಬಾಚಿಕೊಂಡ.

“ಓಹ್, ಎಂಥ ಅದ್ಭುತವ್ಯಕ್ತಿ ಅವನು ಬಹಳಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದು ಮುಖಂಡ ಉದ್ಗಾರವೆತ್ತಿದ.

ಪಾಹಾಂನ ಆಳು ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಕೂರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ಒಡೆಯನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಒಸರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅವನು ಕಂಡ.

ಪಾಹಾಂ ಸತ್ತಿದ್ದ!

ಬ್ಯಾಷ್ಕೀರರು ಲೋಚಗುಟ್ಟಿ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಸಿದರು : “ಅಯ್ಯೋಪಾಪ”.

ಆಳು ಗುದ್ದಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗೋರಿ ತೋಡಿದ, ಪಾಹಾಂ ನಿಡಿದಾಗಿ ಚಾಚಿ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವಾಗುವಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರದ ಗೋರಿ ತೋಡಿದ. ಅದರೊಳಗೆ ಅವನನ್ನು ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿದ. ತಲೆಯಿಂದ ಕಾಲಿನ ಹಿಮ್ಮಡಿಯವರೆಗೆ ಆರು ಅಡಿ ಭೂಮಿ! ಅಷ್ಟೇ ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು!!

ಆರು ಅಡಿ ಭೂಮಿ -

ಅಷ್ಟೇ ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು!!

ಹಾರುವ ಹಕ್ಕಿ, ಓಡುವ ಚಿರತೆ, ನೆಗೆಯುವ ಕಪ್ಪೆ, ಈಜುವ ಮೀನು, ನಡೆಯುವ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪೊರೆಯುವ ಈ ನೆಲ, ಈ ನೀರು, ಈ ಗಾಳಿ, ಈ ಸಸ್ಯಗಳು - ಎಲ್ಲವೂ ಈ ಭೂಮಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ಬಂದ ಸಂಗತಿಗಳೇ. ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬಾಳುವ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜೀವಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಆಗಮಿಸಿದ ಒಂದು ದುರ್ಬಲ ಕೊಂಡಿ ಮಾತ್ರ. ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು, ನೀರು, ಬೆಂಕಿ, ಮಣ್ಣುಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಮನುಷ್ಯ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆಯ ಬಲದಿಂದಲೇ ಬಾಳಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಆತ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಹುಚ್ಚು ಸಾಹಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಎಲ್ಲ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತು ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ತಾನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ವಿಜ್ಞಾನದ ಅನೇಕ ರಾಕ್ಷಸ ಮುಖಗಳು ಇಂದು ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಸರ್ವಾಕಾರವನ್ನು (Eco-fascism) ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಾ, ನಿಸರ್ಗ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿ, ಜೀವ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆತ ಇನ್ನೂ ಎಚ್ಚಿತ್ತಂತಿಲ್ಲ. ತಾನು ನಡೆಯುವ ದಾರಿ ತನ್ನನ್ನು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಜತೆ ಇಡೀ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯತ್ತ ಒಯ್ಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಆತನಿಗೆ ಅರಿವಾದಂತಿಲ್ಲ.

ಅಹಂಕಾರದ ಹೂಂಕಾರ

ಈ ಭೂಮಿ ಕಳೆದ 460 ಕೋಟಿ ವರುಷಗಳಿಂದ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೇ ತಾನು ತನ್ನ ಅಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುತ್ತಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘ ಕಾಲಮಾನವನ್ನು ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲೆಂದು ಈ ಭೂಮಿಗೆ 100 ವರುಷಗಳಾಗಿವೆಯೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಇದರ ಮೊದಲ 15 ವರುಷ ಏನಾಯಿತೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 90 ವರುಷಗಳಾಗುವವರೆಗೂ ಏನು ವಿಶೇಷ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. 91ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಬಾರಿ ಸಸ್ಯಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. 97ನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಉದಯವಾಯಿತು. ಕೇವಲ ಎರಡು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯಷ್ಟೇ ಅಂದರೆ ಭೂಮಿಯ 98ನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಡೈನಾಸೊರಸ್, ಬ್ರಾಂಟೋಸೊರಸ್, ಟೆರನೋ ಸೊರಸ್ ಮೊದಲಾದ ದೈತ್ಯಾಕಾರದ ಹೆಗ್ಗೊಳಿಗಳು ಅವತರಿಸಿ, ಮೆರೆದು, ಹಟಾತ್ತನೆ ಕಣ್ಮರೆಯಾದವು. ಹದಿನೇಳು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಸ್ತನಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದವು. ಎರಡು ವಾರಗಳ ಹಿಂದೆಯಷ್ಟೇ ಮಂಗಳಿಂದ

ಮೂಡಿ ಬಂದ ಮನುಷ್ಯ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮರದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದ. ಎಂಟು ಗಂಟೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಧುನಿಕ ಮಾನವ ಅವತರಿಸಿದ. ಎರಡು ತಾಸಿನ ಹಿಂದೆ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತ. ಔದ್ಯಮಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಆಯಿತಷ್ಟೆ. ಸುಂದರ ಸ್ವರ್ಗವಾಗಿದ್ದ ಈ ಭೂಮಿಯ ನೆಲ, ಜಲ, ಆಕಾಶವನ್ನು ಕೇವಲ ಕಳೆದ ನೂರು ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಪ್ಪೆಗುಂಡಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ವಾಸಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ನರಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ. ತನ್ನ ಸ್ವಜಾತಿ ಬಾಂಧವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೂರುಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ನೂರಾರು ಜಾತಿಯ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕುಲ ಅಳಿಸಿದ. ಭೂಮಿ ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟ ಖನಿಜ - ಇಂಧನಗಳ ದಾಸ್ತಾನಿನ ಬಹುಪಾಲನ್ನೆಲ್ಲ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಿ ಕಾರಿ, ಸಮಸ್ತ ಜೀವಜಾತಿಗಳನ್ನೂ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ನಾಶ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಅಣ್ವಸ್ತ್ರಗಳ ಉಗ್ರಾಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ, ವಿಶ್ವದ ಕೊನೆಯ ಸಮರಕ್ಕೆ ಜೀವಿಗಳ ಏಕೈಕ ತವರಾದ ಈ ಭೂಮಿಗೆ ತಾನೇ ಮಾಲೀಕನೆನ್ನುವ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಬಳಿಸುತ್ತಾ ಭಸ್ಮಾಸುರನಂತೆ ತನ್ನ ನಾಶಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಕೈಯೆತ್ತಿ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. (ಇರುವುದೊಂದೆ ಭೂಮಿ - ನಾಗೇಶ ಹೆಗ್ಡೆ)

460 ಕೋಟಿ ವರುಷ ಸಂದ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 40,000 ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವತರಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವಿ, ಈ ಭೂಮಿಯ ಸಂತತಿಗಳಾದ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ; ಸಮಸ್ತ ಸಸ್ಯ - ಪ್ರಾಣಿ ಜೀವ ಸಂಕಲವೂ ತನ್ನ ಉಪಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಇವೆ ಎನ್ನುವ ಸ್ವಾರ್ಥಪೂರಿತ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಶೋಷಿಸಿ ಬದುಕನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನಷ್ಟೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ಇಡೀ ಭೂಮಂಡಲವೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮಡುವಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ.

ಬದುಕಿನ ನಾದ

ಆದರೆ ತಾನು ಬದುಕಿ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾದ್ದು, ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಜೀವಜಾತಿಗಳ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕ ಸಂಬಂಧಗಳಿಂದ ಎಂದು ಆತನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದಂತಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಗತಿಯೂ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಗೊಣಸು, ಒಣಗೊಣಸುಗಳಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪರಸ್ಪರ ಹೆಣೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಜೀವ-ಜೀವಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನಮಗೆ ನಿಲುಕದ ಎಂಥೆಂಥವೋ ಸಂಬಂಧಗಳಿವೆ. ಇಂದು ಮನುಷ್ಯ ತನಗೆ ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಮೋಜಿಗಾಗಿ ಒಂದು ನಿಕೃಷ್ಟ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬಾಳುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಜೀವಿಗಳು ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗಿ, ನಿರ್ನಾಮವಾಗಬಹುದು. ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನ ದಾಳಿ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಈ ಋತಶೀಲ ನಿಸರ್ಗದ ಅಮಾಯಕ ಸೂತ್ರಗಳು ಕಡಿಯುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಪತ್ತುಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತುತ್ತಿರುವುದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ.

“ಆಧುನೀಕರಣದ ದಿಸೆಯಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜಾತಿಯ ಇರುವೆಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾದವಂತೆ. ಆಗ ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಇರುವೆಗಳು ನಾಶವಾದ್ದರಿಂದಲೇ ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮದೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ವಿಶಿಷ್ಟ ನೀಲಿ ಪಾತರಗಿತ್ತಿಗಳು ನಾಮಾವಶೇಷವಾದವು ಎಂದು ಈಗ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ”. ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಊರಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪೆ ಹಿಡಿಯುವವರನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಹುರಿದು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ರಫ್ತು ಮಾಡಿ ಹಣಗಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವುಗಳ ಸಂತಾನವನ್ನೇ ನಾಶ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದೊಡನೆಯೇ ರಾಗವಾಗಿ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಗೋಂಕುರು ಕಪ್ಪೆಯ ಸಂಗೀತ ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗೆ ಇಂದು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಪ್ಪೆಗಳ ನಾಶದಿಂದಾಗಿ, ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಾಶಕಾರಕ ಸೊಳ್ಳೆ, ಕೀಟ, ಹಾತೆಗಳ ಮರಿಗಳ ಉಪಟಳ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಈ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹದ್ದುಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಪ್ಪೆಗಳ ನಾಶವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ನಾಶಕ್ಕೆ ಇಂದು ಅನೇಕ ತರದ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಮದ್ದುಗಳು ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾವೆ. ಈ ವಿಷದ ಮದ್ದುಗಳು, ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನೇನೋ ಹದ್ದುಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿಡಲು ಸಹಕಾರಿಯಾದವು. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಜತೆ, ಬತ್ತದ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಫಲವತ್ತಾಗಿ ಮಾಡುವ, ಬೆಳೆಗೆ ರೋಗ ಹಿಡಿಸುವ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಕೃಷಿಕನ ಗೆಲೆಯರಾದ ಜೇಡ, ಎರೆಹುಳ, ಜೇನೋಣ, ಏಡಿಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಇತರ ಜೀವಜಂತುಗಳನ್ನೂ ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ರೈತನ ಎಲ್ಲ, ಮಿತ್ರರೂ ಯಮಲೋಕ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳ ಜತೆ ಮುಗ್ಧ ರೈತನೂ ವಿಷಮಿಶ್ರಿತ ಆಹಾರದ ಅಜಾಗ್ರತೆಯ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಾವು ತಿನ್ನುವ ಎಲ್ಲ ಆಹಾರಕ್ಕೂ ನಾವು ಕೈಯಾರೆ ವಿಷ ಬೆರೆಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಪರಸ್ಪರಾವಲಂಬಿ

ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯೆಯೂ ಇಂಥ ಗಾಢ ಗೆಲೆತನ, ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಒಂದನ್ನೊಂದು ಪೊರೆಯುವ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಮನುಷ್ಯ ತ್ಯಜಿಸಿದ ಮಲ, ಮೂತ್ರ, ಅಂಗಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮೊದಲಾದ ಕಶ್ಮಲಗಳು ಸಸ್ಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಆಹಾರವಾದರೆ, ಸಸ್ಯಗಳು ಹಗಲು ತ್ಯಜಿಸುವ ಆಮ್ಲಜನಕ ಮನುಷ್ಯನ ಉಸಿರಾಗಿದೆ. ಆತನನ್ನು ಉಳಿಸಿ - ಬೆಳೆಸಿ, ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ನೀರು, ಗಾಳಿ, ಆಹಾರ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳೂ ಆತನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಿಂದಲೇ ದತ್ತವಾದದ್ದು. (i) ನಾವು ಆಧುನೀಕರಣದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅತಿಯಾಗಿ ಕಕ್ಕುತ್ತಿರುವ ಹೊಗೆ, ಇಂಗಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಪೂರಿತ ಅನಿಲಗಳನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೆ ಹೀರಿಕೊಂಡು ಮರಮುಟ್ಟುಗಳು ನಮ್ಮ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುತ್ತವೆ. (ii) ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು, 80 ವರುಷ ಬದುಕಿ ಸಾಯುವ ತನಕ, ತನ್ನ

ಅನವರತ ಉಸಿರಾಟದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವ ಇಂಗಾಲಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಒಂದು ಮರ ಹೀರಿಕೊಂಡು ಪರಿಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಆತನಿಗೆ ಜೀವಿತದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟು ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಆ ಒಂದು ಮರ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುತ್ತದಂತೆ. (iii) ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯದ ಘೋರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. (iv) ಮಳೆಯಿಂದ ಸವೆದು, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣು ತೊಳೆದು ಹೋಗುವುದನ್ನು ಮರದ ಬೇರುಗಳು ತಡೆಯುತ್ತವೆ. (v) ಸುಮ್ಮನೇ ರಭಸದಿಂದ ಹರಿದು ಸಮುದ್ರ ಸೇರುವ ಮಳೆನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ತಡೆದು ಬೇರುಗಳ ಮೂಲಕ ಭೂಮಿಯ ಆಳಕ್ಕೆ ಇಂಗಿಸಿ, ಭೂಮಿಯ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. (vi) ಇದರ ಜತೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರ್ಜಲ ಬತ್ತದಂತೆ ಆವಿಯಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗದಂತೆ ಮರಗಳ ಬೇರುಗಳು ನೀರನ್ನು ಸ್ವಜನಂತೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ವೃಕ್ಷಗಳಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಂದೋ ನೀರು ಬರಿದಾಗಿ, ಈ ಭೂಮಿ ಮರುಭೂಮಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. (vii) ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವರುಣದೇವನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಮಳೆ ಬಂದು ಈ ಭೂಮಿ ಸಸ್ಯಶ್ಯಾಮಲೆಯಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸಲು ಕೂಡ ಈ ಮರಮುಟ್ಟುಗಳೇ ಕಾರಣ. (viii) ಮರದ ಎಲೆ ಮುಂತಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಮಣ್ಣಿನ ಸಾರಜನಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಏರಿಸಿ, ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. (ix) ಇದರ ಜತೆ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಶು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ತ ಜೀವ ಸಂಕುಲಕ್ಕೆ ಮರಗಳು ಒದಗಿಸುವ ಆಶ್ರಯ, ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಅಪಾರ. (x) ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ, ಸೂರ್ಯನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ, ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಕುಲವನ್ನು ಪೊರೆಯುವುದೇ ಈ ಸಸ್ಯರಾಶಿ.

ಕೇವಲ ಹಣದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯ, “ಈ ಮರ ಕಡಿದು ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಮೋಪು ಮಾಡಿ ಮಾರಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಗಿಟ್ಟೀತು” ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ದರದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಮರದ ಸಮಸ್ತ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಅದರ ಬೆಲೆ ಕೇವಲ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ 2000 ರೂಪಾಯಿ ಅಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ 330 ಮಿಲಿಯ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಉತ್ತೇಕ್ಷೆ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂದಾಜು.

ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಈ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಬಂಧವೇ ಇಂದೂ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಟ್ಟಿದೆ. ಇಲ್ಲಾಂದರೆ, ಎಂದೋ ಈ ಭೂಮಿ ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಬೇರೆಗ್ರಹಗಳಂತೆ ಉರಿ ಗೋಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಭೂಮಿಯ ವಾತಾವರಣ - ಹವೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ, ಋತುಚಕ್ರದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸೂರ್ಯ - ಚಂದ್ರರು, ಸಾಗರ - ಪರ್ವತಗಳು ಮತ್ತು ಮರಮುಟ್ಟು - ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜಂತುಗಳು ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಕೊಲ್ಲಿಯ ಉಷ್ಣ ಪ್ರವಾಹಗಳಲ್ಲಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೆ ಇಡೀ ಭೂಮಿ ತಂಪಾಗಿ ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಹಿಮಯುಗ ಆವರಿಸಬಹುದು. ಭೂಮಿಯನ್ನು

ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜೀವಿಗಳ ಉಸಿರಾದ ವಾಯು ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೆ ಭೂಮಿ ತನ್ನ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಲಿಬಿಲಿಗೊಂಡು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಹಿಮಯುಗಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಬಿಸಿಯುಗಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು. ಸೂರ್ಯನ ಅತಿವಿಕಿರಣದಿಂದಂಟಾಗುವ ವಿನಾಶದಿಂದ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಓಜೋನ್ ರಕ್ಷಣಾಕವಚ ಭಿದ್ರಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಭೂಮಿ ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಹಿಮಕರಗಿ ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟ ಮೇಲೇರಿ ಜಲಪ್ರಳಯವಾಗಬಹುದು. ಬಿಸಿಯಿಂದಾಗಿ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮೋಡಗಳಾವರಿಸಿ ಮಳೆಪಾತ ಮತ್ತು ಹಿಮಪಾತವಾಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಗುಳುತ್ತಿರುವ ಹೊಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆವತ್ತು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಾಯುಮಂಡಲ 5 ಡಿಗ್ರಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬಿಸಿಯಾಗಬಹುದು. ಆಗ, ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ನೀರಿಗಿಂತ ಎರಡು ಪಟ್ಟಷ್ಟು ಹಿಮವಾಗಿ ಧುವಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಿಮ ಕರಗಿ ಸಾಗರಗಳು ಕೆಲವು ಮೀಟರುಗಳಷ್ಟು ಉಕ್ಕೇರಿ ಭೂಮಿ ನೀರಡಿಗೆ ಸೇರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಈ ದುರಾಸೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಅವಾಂತರಗಳು ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡಲ್ಲ, ಸಾವಿರಾರು.

ಈ ಅಪಾಯಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕರಾಳ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಿವ್ಯ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದಿದ್ದಾನೆ; ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿ ತನಗೊಬ್ಬನಿಗೇ ಬಾಳಲು ಇರುವಂಥದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಹುಚ್ಚನಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿ ಹೇಗೆ ಸ್ವದಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಜತೆ ಸಮರಸ - ಸಂಭ್ರಮಗಳಿಂದ ಬದುಕುವ ಕಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆ - ಅರಿವುಗಳನ್ನು, ಸಹನೆ - ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು, ಆಧುನಿಕತೆಯು ಒದಗಿಸುವ ಬಾಹ್ಯ ಸವಲತ್ತುಗಳ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳಿಂದ ಅಸಹನೆ - ಅಹಂಕಾರಗಳಿಂದ ಕಳಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹೊರಗಿನ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕುವ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ, ಈ ವಿಶ್ವದ ಸುಂದರ ಸೂತ್ರವನ್ನು ತನ್ನ ಅಂತರ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಭಾವಿಸುವ ಒಳಗಣ್ಣು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕುರುಡಾಗಿದೆ. “ಮನುಷ್ಯನ ಇಂದಿನ ಆತ್ಮಹತ್ಯಾಕಾರಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡುವಾಗ 200 ಕೋಟಿ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತನ್ನ ಕಶ್ಮಲದಿಂದ ತಾನೇ ನಾಶವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಏಕಾಣು ಜೀವಗಳಿಗೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ” ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಷ್ಟೆ. ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ನಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ತನ್ನ ದಡ್ಡತನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೂ, ಮನುಷ್ಯ ತಾನು ಮಹಾಬುದ್ಧಿವಂತ ಎಂದು ಭ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

“ಈ ಭೂಮಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಂದ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಬಳುವಳಿಯಲ್ಲ. ಇತರ ಅಸಂಖ್ಯ ಜೀವಿಗಳಂತೆ ಮಾನವ ಕೂಡ ಒಂದು ಜೀವಜಾತಿ ಅಷ್ಟೆ. ಜೀವಿಗಳ ಈ ಸಂಕೀರ್ಣ ಜಾಲವನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ನೇಯದ್ದಲ್ಲ; ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಂತೂ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಈ

ಜಾಲಕ್ಕೆ ಆತ ಏನೇ ವಿಪತ್ತು ತಂದರೂ ತನಗೆ ತಾನೇ ಕುತ್ತು ತಂದುಕೊಂಡಂತೆ. ಈ ಭೂಮಿಗೆ ದುರ್ಗತಿ ಬಂತೆಂದರೆ ಮಾನವನಿಗೂ ಅದೇ ಗತಿ ಬಂತೆಂದೇ ಅರ್ಥ.”

ಕಾಲ ಭೈರವಿ

ಭೂತಾಯಿಯ ವಿಕಾಸದ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ವರುಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಉದಯ ಕೇವಲ ನಿನ್ನೆ - ಮೊನ್ನೆಯದಷ್ಟೆ. ಭೂತಾಯಿ, ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ವಿಕಾಸ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾಳೆ. ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ವಿಕಾಸದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಸ್ವರಗಳು ಹಣಕಿ ಹಾಕಿದರೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ವಿಕಾಸದ ಭೌಮ ಉದ್ದೇಶದ ಮುಂದುವರಿಕೆಗಾಗಿ, ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿಯನ್ನು ನಿರ್ದಯವಾಗಿ ಹೊಸಕಿಹಾಕಿಯಾಳು. ಅವಳ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲು ಕೀಳುಗಳಿಲ್ಲ, ಸೋಲು ಗೆಲುವುಗಳಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮಿಲಿಯಗಟ್ಟಲೆ ವರ್ಷ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಳಿದ ಹೆಗ್ಗುಳಿಗಳು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಜೀವಜಾತಿಗಳ ಇರುವಿಕೆಗೆ ಕುತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆದಾಗ, ಪ್ರಕೃತಿ ಆ ಜೀವಜಾತಿಯನ್ನೇ ಅಳಿಸಿಹಾಕಿದಳಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಮನುಷ್ಯನ ಪಾಡೂ ಆದೀತು.

ಯಾವುದೂ ಅತಿಯಾದಾಗ ಅದರ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಶಕ್ತಿಗಳು ಅದರೊಳಗಿಂದಲೇ ಅವತರಿಸಿ, ನಿಸರ್ಗ ತನ್ನ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರದು. ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿ ಉಳಿಯಲೇಬೇಕೆಂಬ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆಗೆ ಅನಂತ ಸಹನೆಯಿದೆ. ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲದ ಪರಿಮಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಯೋಗ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಚಿಂತೆಯೂ ಆಕೆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಮನುಷ್ಯ ಕುಲ-ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಆಗಿ ಬೆಳೆದರೆ, ಅದರ ಮೂಲವನ್ನೇ ನಾಶ ಮಾಡಿ, ಉಳಿದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಕೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಾಳು. ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ವಿಕಾಸದ ತನ್ನ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದೇ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದಾಳು. ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಜೀವಜಾತಿಯನ್ನು ಹೆತ್ತಾಳು. ಅದರ ವಿಕಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ವರುಷ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಮತ್ತೆ ಕಾದಾಳು. ಒಂದು ಹೊಸ ಜೀವದ ಉದಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಜೀವರಸವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಪೋಲು ಮಾಡಿಯಾಳು. ಎಷ್ಟು ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆಯನ್ನೂ ತೆತ್ತಾಳು. ಒಂದೇ ರೇತಸ್ಸಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಜೀವಕ್ಕಾಗಿ ಮಿಲಿಯಗಟ್ಟಲೆ ರೇತಸ್ಸನ್ನು ಆಕೆ ಚೆಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಆಕೆಯ ಈ ಅನಂತ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಚೆಲ್ಲುವಿಕೆ, ಈ ಕಾಯುವಿಕೆ, ಬೇಡದ್ದನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವಿಕೆ, ಯಾವುದೂ ವ್ಯರ್ಥವಲ್ಲ. ಯಾವ ಜೀವ ಜಾತಿಯೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಲ್ಲ.

ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಸಂತತಿ ಬದುಕಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನು ಅರಿತು, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಜತೆ ತಾನು ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಬಾಳುವ ಜೀವನಕಲೆಯನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾನು ಬಳಸುವ ನೆಲ, ಜಲ, ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು, ಆಹಾರ - ಎಲ್ಲವೂ ತಾನು ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಪಡೆಯುವ

ಸಾಲ ; ಹಾಗಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಋತಶೀಲರಾಗಿ ಬಾಳಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಾಳಗೊಟ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸುವ ಮೂಲಕವಾದರೂ ಭೂತಾಯಿಯ ಋಣ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಬದುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂಮಾತೆಯ ರಕ್ಷಣೆಯು ಭಗವಂತನ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಾವು ಆತನಿಗೆ ತೆರಬೇಕಾದ ಕಂದಾಯವಲ್ಲವೇ? ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಬೇಡವೇ?

ಆದರೆ, ಸ್ವಯಂ ಎಚ್ಚರ (Self - awareness) ವಿರುವ ಏಕೈಕ ಪ್ರಾಣಿಯಾದ ಮನುಷ್ಯ ಈ ಸಮರಸದ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಮಿದುಳು ಕೂಡ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕಾಸದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಂಶವೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಾಗಿ, ತನ್ನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಂತಃಸ್ಫುರಣೆ ಕೂಡ ನಿಸರ್ಗ, ಮೆದುಳಿನ ಮೂಲಕವೇ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿತು. ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಂದು ಉದ್ಭವಿಸಿರುವ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲದೊಳಗಿಂದಲೇ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿರೋಧಿ ರಾಕ್ಷಸ ಶಕ್ತಿಗಳ ಕರುಳನ್ನು ಬಗೆದು ಜೀವ ಸಂರಕ್ಷಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಕಲ್ಯಾಣವಾರ ಆಗಬಹುದು. ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯನ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ದಾಹಗಳಿಂದಾಗುವ ಅನಾಹುತಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಈಗಾಗಲೇ ಮನುಷ್ಯ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕಳವಳ ಆರಂಭವಾಗಿದೆಯಲ್ಲ. ಇದು ಸ್ವಯಂ ರಕ್ಷಣೆಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜ ಉಪಾಯವೇ ಅಲ್ಲವೇ?

ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ (ಓದು ಪಠ್ಯ)

- ಸುಂದರಲಾಲ ಬಹುಗುಣ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಸುರೇಂದ್ರ ಕೌಲಗಿ

ಪರಿಸರದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥವರಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯವು ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನನಗೆ ನನ್ನ ಗುರು ಸಂತ ವಿಜ್ಞಾನಿ ರಿಚರ್ಡ್ ಸೆಂಟ್ ಬರ್ವೆ ಬೇಕರಂ 1980ರಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅಮೃತಾದೇವಿಯ ಬಲಿದಾನ ಕಥೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಗದ್ಗದಿತರಾದರು. “ನಾನಂತೂ ಬಹಳ ವೃದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಬದಲಿಗೆ ನೀನು ಅಲ್ಲಿಯ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿ ಬಾ” ಎಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಅಮೃತಾದೇವಿಯ ಬಲಿದಾನದ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವದ ನೂರಂಟು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. “ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲನೆಯ ಅಪ್ಪಿಕೊ ಆಂದೋಲನ” ಎಂಬ ಅವರ ಲೇಖನ ಪ್ರಪಂಚದ ಅನೇಕ ದೇಶ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದೆ.

ಅಮೃತಾದೇವಿಯ ಬಲಿದಾನದ ಮೂಲ ಬಹಳ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದಿತ್ತು. 15ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಂಭೋಜಿ ಮಹಾರಾಜ ವಿಷ್ಣೋಯಿ ಪಂಥವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಜಂಭೋಜಿ ಮಹಾರಾಜರ ಕಥೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಂತರಾದರೋ ಅವರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಜಂಭೋಜಿಯವರನ್ನು ಸಂತ ಶಿರೋಮಣಿ ಎಂದೇ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. 15ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಹಾನ್ ಸಂತರಾಗಿ ಹೋದರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಜನರ ಸರಳವಾದ ವ್ಯಾಪಕಾರಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಬಂಧ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಜಂಭೋಜಿ ಮಹಾರಾಜರು ಗೋಪಾಲಕರಾಗಿದ್ದರು. ಇಂದು ಸಹ ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಬಿಕಾನೇರಿನ ಮರಳುಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಗೋಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಜಂಭೋಜಿಯವರೂ ಗೋಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಿನಂತೆ ಆಗಲೂ ಬರಗಾಲ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಹಳ್ಳಿಯವರೆಲ್ಲರೂ ಹಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಂಚಾಬಿನ ಕಡೆಗೆ ವಲಸೆ ಹೋದರು. ಆದರೆ ಜಂಭೋಜಿ ಮಹಾರಾಜ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡರು. “ನಾನು ಈ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಕದಲುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. “ಇಷ್ಟೊಂದು ದಯಾಳುವಾಗಿರುವ ಈ ಪ್ರಕೃತಿ, ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಸಾಧನವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕ್ಷೂರವೇಕೆ ಆಗಿದೆ, ಏಕೆ ಬರ ಬಿದ್ದಿದೆ?” ಎಂದು ಅವರು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು, ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, “ಮಾನವನು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ

ಅದು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ದಂಡಿಸುತ್ತಿದೆ” ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸದ್ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಸರಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಂಭೋಜಿ ಸ್ವಂತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ನಿಯಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆತ್ಮಾನುಶಾಸನದ ನಿಯಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ನಿಯಮಗಳಿದ್ದವು : ಒಂದು ಪಶು ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯಕೂಡದು ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು, ಹಸಿ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯಕೂಡದು. ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅವರು ಸ್ವತಃ ಪಾಲಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಹಸಿರು ಕಾಣಿಸಿತು. ಮೊದಲು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಸಿಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೂ ಹಸಿರು ಉಂಟಾದಾಗ ಸಂತೋಷವಿರುತ್ತದೆ. ಅವರ ದನಕರುಗಳು ಬಹಳ ದಷ್ಟಪುಷ್ಟವಾದವು. ಬರಗಾಲ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಪಂಚಾಬಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿದ್ದು ಊರಿನ ಜನರು ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ಜಂಭೋಜಿ ಮೂರ್ಖನೆಂದೂ, ಸತ್ತಿರಬಹುದೆಂದೂ ಜನರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಊರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಮೇಲೆ ಜಂಭೋಜಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಪಶುಗಳು ಬಹಳ ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರು. “ಇದು ಜಂಭೋಜಿಯ ಭೂತವಲ್ಲ ತಾನೆ! ನಾವು ಹೋದಾಗ ಅವರು ಬಹಳ ದುರ್ಬಲರಾಗಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದಾರಲ್ಲ!” ಎಂದು ಚಕಿತರಾದರು. ಅವರು ಜಂಭೋಜಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು, “ನೀವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಪಶುಗಳೂ ಕೂಡ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ, ಏನು ಕಾರಣ?” ಜಂಭೋಜಿ ಹೇಳಿದರು, “ತಮ್ಮಂದಿರ, ನೋಡಿ, ನಾನು ನನಗಾಗಿ ಸದಾಚಾರದ 29 ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.” ಆಗ ಜನರು ತಮಗೂ ಆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಜಂಭೋಜಿಯವರನ್ನು ಕೋರಿಕೊಂಡರು. ಜಂಭೋಜಿ ಆ 29 ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ, ದಶಕೋಟಿಗಳ ಮಾತಂತೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. 20ರವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಣಿಕೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. 20 ಮತ್ತು 9 ನಿಯಮಗಳು ಆದವು. “ಬೀಸ್ ಔರ್ ನವ್” ನಿಯಮವನ್ನು ಒಪ್ಪುವಂಥವರೇ ಆತ್ಮಾನುಶಾಸನದಿಂದ ಮತ್ತು ಸ್ವತಃ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇವುಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ “ವಿಷ್ಣೋಯಿ” ಆದರು. ಅವರು ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಇಂದು ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಲಾರದೋ ಅಂಥದು ಜಂಭೋಜಿಯವರ ಉಪದೇಶ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಅವರ ಪ್ರಭಾವವಿದೆ.

ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು 1980ರಲ್ಲಿ ಖೇಜಡಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಕೃಷ್ಣ ವರ್ಣದ ಜಿಂಕೆಗಳು ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯದ ಶಿಬಿರವೂ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಿಂಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ವಿಷ್ಣೋಯಿಗಳು ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವುದಾದರೂ ಮರಿಜಿಂಕೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ಮೊಲೆ ಹಾಲು ಉಣಿಸಿ ಅದರ ಪಾಲನೆ, ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು.

1730ರ ಕಥೆಯನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಮಹಾರಾಜ ಜಯಸಿಂಹಜಿ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜೋಧಪುರದ ರಾಜರಾಗಿದ್ದರು. ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ಜಗಳಗಳ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಬಿಡುವು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆಗ ಅವರು ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಸುಣ್ಣಕ್ಕಾಗಿ ಮರಬೇಕು. ಮರ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ? ಖೇಜಡಲಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣೋಯಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳಿವೆ ಎಂದು ಜನ ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಮಹಾರಾಜನು ತನ್ನ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ, “ಖೇಜಡಲಿಗೆ ಹೋಗಿರಿ ಮತ್ತು ಮರ ಕಡಿದು ತನ್ನಿ” ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ. ಕೆಲಸಗಾರರು ಮಹಾರಾಜನ ಆಜ್ಞೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಕೊಡಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖೇಜಡಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಅಮೃತಾದೇವಿ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಜಿಗೆ ಕಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಖಿಟ್ ಖಿಟ್ ಸದ್ದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಹೊರಗೆ ಬಂದು, “ಇದೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?” ಎಂದು ಜೋರಾಗಿ ಕೇಳಿದಳು. “ಮಹಾರಾಜರ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ” ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬಂತು. ಆಗ ಅಮೃತಾದೇವಿಯು, “ಮರ ಕಡಿಯುವುದು ನಮ್ಮ ಪಂಥಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದುದು. ನೀವು ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯಕೂಡದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. “ನಾವು ಮರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಡಿಯದೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ನೀನು ನಮಗೆ ದಂಡ ಕೊಡಬೇಕು” ಎಂದು ಕೆಲಸಗಾರರು ಹೇಳಿದರು. ಇಂದಿನ ಕಾಲದ ಮಾತಾಗಿದ್ದರೆ ಅವಳು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ದಂಡದೊಂದಿಗೆ ಲಂಚವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಬಹುಶಃ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಅವಳು, “ದಂಡ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ” ಎಂದು ತಕ್ಷಣ ಆ ಮರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲೇಬೇಕು ಮತ್ತು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದಳು. ಆಗ ಅವಳು ತನ್ನ ತಲೆದಂಡದ ಬದಲಾಗಿ ಮರ ಉಳಿಯುವುದಾದರೆ ಅದೇ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದಳು! ಪರಿಸರದ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಯಾವುದಿದೆ? ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಮೃತಾದೇವಿ ಮಾಡಿದಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಪ್ರೇಮಿ ಮಾನವನಾದ ಸಂತ ಬರ್ವೆಬೇಕರ್ ಕೂಡ ಈ ಮಾತಿನಿಂದ ಬಹಳ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದರು. ಇಂದಿಗೆ 200 ವರ್ಷಗಳ ಮುಂಚೆ ಅವಳು ಹೇಳಿದಳು. “ತಲೆಹೋಗಿ ಮರ ಉಳಿಯುವುದಾದರೆ ಅದೇ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕ.” ಇಂದು ನಾವು ಇದರ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮರಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವ ಪ್ರೇರಣೆ ಅವಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಜಂಭೋಜಿಗಾದರೋ ಮೇವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ

ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ತಲೆಮಾರಿನವರ ಮುಂದೆ ಪ್ರಾಣಿಮಾತ್ರದ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣವಾಯುವಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಮರಗಳ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಇಳುವರಿಯೇ ಪ್ರಾಣವಾಯು. ಅಪ್ಪಿಕೊ ಆಂದೋಲನ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಖ್ಯಾತವಾಗಿದ್ದರೆ “ಕಾಡಿನಿಂದ ಯಾವ ಉಪಕಾರ? ಮಣ್ಣು, ನೀರು ಮತ್ತು ವಾಯು” ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ.

ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಯಾವ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಈ ಮಂತ್ರದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿತ್ತೋ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಅದರ ಪ್ರಭಾವವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷಣ ನಾ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ? ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕೇವಲ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ : “ನಮಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಯಾವ ತರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆತಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಮುರಿದುಹಾಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸೋಣ”. ಪ್ರಪಂಚದ ಓರ್ವ ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರಕ ಇವಾನ್ ಇಲಿಚ್ ಅವರು ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಾಕುಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಜನಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮೆಕ್ಸಿಕೋದ ಆದಿವಾಸಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಂತೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲ ವಿಚಾರವಂತ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರರು ಅವರ ಭೇಟಿಗಾಗಿ ಹೋದರು. ನಾನು ಕೂಡ ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆ. 2-3 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಅವರ ಗುಡಿಸಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಇವಾನ್ ಇಲಿಚ್‌ರವರನ್ನು, “ನೀವು ಯಾವ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೀರೋ ಮತ್ತು ಯಾವ ಪುಸ್ತಕ ಮೊದಲಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೀರೋ - ಡೀಸ್ಮೂಲಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ - ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಇಟ್ಟೀರಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದರು, “ಎಲ್ಲ ಜಗಳಗಳ ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಆಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಆಘಾತವಾಗಲೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ”. ಕಳೆದ 250-300 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ತಪ್ಪು ಶಿಕ್ಷಣ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ನಂತರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಓದ್ಯೋಗಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಸುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸುಳ್ಳು ಏನೆಂದರೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ವಸ್ತು (ಕಮೋಡಿಟಿ) ಎಂಬುದು. ಪ್ರಕೃತಿ ಯಾವಾಗ ವ್ಯಾಪಾರದ ವಸ್ತುವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೋ ಆಗ ಅದರ ಇತರ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಅಜ್ಞಾತ ಲಾಭಗಳೆಲ್ಲ ಉಪ್ಪವಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ರೂಪಾಯಿ - ಪೈಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾವಿನ ಮರವಿದೆ. ಆ ಮರದಡೆಗೆ ದಣಿದ ಸುಸ್ತಾದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಣವಾಯು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಪಕ್ಷಿಗಳು ಅದರ ಮೇಲೆ ವಸತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಗೂಡು ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ, ಹಣ್ಣುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಇದು ಪರೋಕ್ಷವಾದ ಲಾಭ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ

ನಂತರ ಆ ಮರ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಆಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆನಂತರ ಅವನು ಆ ಮರದಿಂದ ತನಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಲಾಭಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಸಾಮಿಲ್‌ನವನು ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, “ನೀನು ಎಷ್ಟೊಂದು ಮೂರ್ಖನಿದ್ದೀಯೆ? 5000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.” ಇದೇ ‘ಕಮೋಡಿಟಿ’ಯ ಅರ್ಥ. ಈ ಮರದಿಂದ ಪ್ರಾಣವಾಯು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಈ ಮರದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿವೆ, ದಣಿದು ಬಂದ ಜನ ಇದರ ಕೆಳಗೆ ವಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಆಕ್ಸಿಜನ್ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಈ ಮುಂತಾದ ಯಾವಸಂಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿರುವ ಎರಡನೆಯ ಸುಳ್ಳು ಏನೆಂದರೆ, ಸಮಾಜ ಕೇವಲ ಮನುಷ್ಯರದೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನೆಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿವೆಯೋ, ಏನೆಲ್ಲ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಕಾಸವಾಗಿದೆಯೋ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಮನುಷ್ಯನ ಸುಖಕ್ಕೇ ಇವೆ. ಈ ಸಮಾಜ ಕೇವಲ ಮನುಷ್ಯರದೇ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುಳ್ಳು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮಾಜವು ಕೇವಲ ಮನುಷ್ಯರದೇ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಗ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯರೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೇರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳು ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಮನುಷ್ಯ ಬಹಳ ದುರಾಸೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇರುವುದೆಲ್ಲವನ್ನು ತನ್ನ ಭೋಗಲಾಲಸೆಯ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಈ ವಸ್ತುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಈಗ ಚಿಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

ಈ ಭೂಮಿಯೇನಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಇಡೀ ಜೀವನವೇನಿದೆ ಅದು ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಯೊಬ್ಬನು ತಾನು ಕೇವಲ ಒಂದು ಮರವನ್ನು ಕಡಿದುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಲಾಭಕರವಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ಮರದೊಂದಿಗೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬೇರೆ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಗೆ, ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಯಿತೆಂಬ ಪರಿವೆ ಅವನಿಗಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಸುಳ್ಳುಗಳ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಲ್ಪನೆ ಇದೆ.

ಯಾವಾಗ ಪ್ರಕೃತಿಯು ವ್ಯಾಪಾರದ ವಸ್ತುವಾಯಿತೋ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವು ಕೇವಲ ಮನುಷ್ಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಉಂಟಾಯಿತೋ ಆಗ ಅದರ ಅರ್ಥ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಉಪಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ, ತನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಶೋಷಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ ಎಂದಾಯಿತು. ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರಗಳ ಸಂಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು, ಸ್ಪೃಶ್ಯಪಾನ ಸಂಬಂಧ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ತಾಯಿಯ ಸ್ಪೃಶ್ಯಪಾನ ಮಾಡಿ ಮಗು ಬದುಕುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಾಯಿ ಮಗು ಇಬ್ಬರ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯದು, ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಸಂಬಂಧ.

ಕೆಲವು ಜನರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿ ಹಾಲು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹಸುವಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕರು ಕೂಡ ಪುಷ್ಟವಾಗಿರಲೆಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮುಂದಿನ ಸಂತತಿ ಇದರಿಂದಲೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಗೌಳಿಗರು ಆಸೆ ಬುರುಕರು. ಅವರು ಕರುವನ್ನು ಸಾಯಿಸಿ ಅದರ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಹೊಟ್ಟು ತುಂಬಿ ಹಾಲನ್ನು ಕರೆಯಲು ಹೋದಾಗ ಆ ಹೊಟ್ಟು ತುಂಬಿದ ಕರುವನ್ನು ಹಸುವಿನ ಮುಂದೆ ಇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ವ್ಯಾಪಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಲು ಕರೆಯುವುದಾಗಿದೆ. ಮೂರನೆಯದು, ಶೋಷಣೆ. ಇದನ್ನು ಕಟುಕನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕರುವನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಟ್ಟು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ, ಇದನ್ನು ಕಡಿದರೆ ಮೂಳೆ, ಮಾಂಸ, ಚರ್ಮ ಎಲ್ಲವು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ.

ನಾನು ಜಂಭೋಜಿಯವರನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ, ಸರಳ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅವರು ಜನರಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಈ ಜೀವನಪದ್ಧತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬಲಿದಾನ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವವರೆಗೂ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ಭೋಗವಾದಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಸಮಾಜವು ವಿಕೃತ ಸಮಾಜವಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗವಿದೆಯೆಂಬ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ನೀವಿರಬೇಡಿ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರ ಉದ್ಯೋಗವೇನೆಂದರೆ ಅಪರಾಧವೆಸಗುವುದು, ಮೋಸಮಾಡುವುದು, ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವುದು, ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆದಾಯವಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಆದಂತೆಲ್ಲ ಅಪರಾಧಗಳೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೆಂಬುದರ ಗ್ರಹಿಕೆ ಅದರ ಗುಣಾತ್ಮಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣ ಇತ್ಯಾದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡುವುದು ವಿಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಕಸಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಕೃತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು, ನಾವು ಜೀವಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದರೆ ವಿಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದು. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರವಿಜ್ಞಾನದ ಪಾತ್ರ ಏನು? ಬಹಳ ಸರಳವಾದ ಉತ್ತರವಿದೆ. ನಾವು ಸ್ವತಃ ಜೀವಿಸಿಕೊಂಡಿರಲು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಸುಸಂಸ್ಕೃತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರಬೇಕು. ನಾವೂ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರಬೇಕು ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಸುಸಂಸ್ಕೃತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ತಾಯಿ ಮಗವಿನ ಸಂಬಂಧ ಉಂಟಾಗಬೇಕು.

IV. ವಿಷಾದ

ನವರಸಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಕರುಣರಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಬರುವ ಸಂಚಾರಿಭಾವವೇ 'ವಿಷಾದ'. ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ನಡೆದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದುಃಖ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಬಂದದ್ದು. ಬೇರೆಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಗೌರವಕೊಡಲು ಹೊರಟಾಗ ಈ ವಿಷಾದ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

“ಕಸವರಮೆಂಬುದು ನೆರೆ ಸೈ

ರಿಸಲಾರ್ಪಣೆ ಪರವಿಚಾರಮುಂ ಧರ್ಮಮುಮ್||”

ಎಂಬ ಶ್ರೀವಿಜಯನ ನುಡಿಯನ್ನು ನಾವು ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅತೀವವಾದ ದುಃಖ ಇಲ್ಲವೇ ವಿಷಾದ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಯುದ್ಧದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನು ತನ್ನಿಂದ ಹತ್ತಿರ ಬಂಧುಗಳು, ಗುರುಗಳು ಹತರಾಗುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ಎಂಬ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದೋ ಬೇಡವೋ ಎಂಬ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಗೀತೋಪದೇಶದಿಂದ ಆತನನ್ನು ಆವರಿಸಿದ್ದ ದುಃಖವನ್ನು ದೂರಮಾಡಿ ಯುದ್ಧ ಸನ್ನಿಧನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ. ವಿಷಾದದ ಕಾರಣ ಹುಡುಕಿ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಂದರ್ಭ, ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದುಃಖ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ದುಃಖದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ದುಃಖದ ನಿರ್ಣಯ ಬಲುಕಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಗೊಂದಲಕರ. ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ಬಹುಜನರಿಗೆ ದುಃಖ ತಂದರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ತರುವಂತಹುದು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ದುರಂತದ ಪರಿಣಾಮ ವಿಷಾದ. ಈ ಭಾವವು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಸದಾ ನಿರುತ್ಸಾಹವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಂತಹುದೇ ಆಗಿದೆ.

ಪುಟ್ಟ ವಿಧವೆ

- ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ

ಆಕೆಯಿದ್ದಳು ಕೂಸು; ಈತನಿನ್ನೂ ಹುಡುಗ
ಅವರ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳ ಹಿಗ್ಗು ಎಷ್ಟು!
ಧರ್ಮದಾ ಹೆಸರಿನಲಿ ಅವರ ಕೈ ಕೂಡಿಸಲು
ಇವರಿಗೆನಿಸಿತು ಹರ್ಷ ಹಬ್ಬದಷ್ಟು.

ಕೊರಳ ಕರಿಮಣಿ, ಗಲ್ಲದರಿಷಿಣವು, ಮೂಗಬೊಟ್ಟು
ಆ ಮೇಲೆ ಉದ್ದು ಕುಂಕುಮದ ಅಂದ!
ಆ ಪುಟ್ಟ ಮುತ್ತೈದೆ ಪುಟಪುಟನೆ ನೆಗೆದಾಡಿ
ಅಷ್ಟೆ ಕಂಡಿತು ಕಣ್ಣಿಗೆಷ್ಟೋ ಚಂದ.

ಆಕೆ ದೊಡ್ಡವಳಾಗಿ, ಈತ ಚಿಕ್ಕವನಿದ್ದು
ಶೋಭನವ ಮಾಡಿದ್ದು ಊರಿಗಾಟ!
ಪೆಚ್ಚು ಮೋರೆಯ ಅಳಿಯ - ದೇವರಿದಿರಿಲಿ ಜನಕೆ
ಕಡಿಮೆ ಸಿಹಿಯೆನಿಸಿತ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತದೂಟ?

ವರ್ಷವೆಂಬುದರೊಳಗೆ ಚೊಚ್ಚಿಲದ ಸಂಭ್ರಮವು
ದೈವದಾಟವು ಎಂದಿತಿಡಿಯ ಊರು.
ಮಗನು ಬಂದಿರೆ ಇಹಕೆ, ತಂದೆ ಏರಿದ ಪರಕೆ;
ಕ್ಷೀರಸಾಗರವಾಯ್ತು ಉಪ್ಪು ನೀರು.

ತಂದೆ ಹಿಡಿದಿಹ ಹಾದಿ ಒಂದೆರಡು ದಿನದಲ್ಲಿ
ಕೂಸು ಹಿಡಿದಿತು; ತಾಯಿಗುಳಿದಿತೇನು
ಮೈ-ಗೋರಿಯಲಿ ಮಡಗಿ ಜೀವ; ಜೀವನವಾಯ್ತು
ಜೇನುಹುಳ ಉಳಿದಂತೆ ಕಳೆದ ಜೇನು

ಸತ್ತೆನೆಂದಳು ಕೂಸು-ತಾಯಿ ಅಯ್ಯೋ ಎಂದು
ಭೋರೆಯೆಂದು ಗೋಳಿಟ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊಸೆದು
ಹುಚ್ಚೆದ್ದು ಹೌಹಾರಿ ಹುಯ್ಯಲಿಟ್ಟಳು ಆಕೆ
ತನ್ನ ತಾ ಶಪಿಸಿದಳು ಹಲ್ಲು ಮಸೆದು.

ಹತ್ತು ದಿವಸಕೆ ಹಾಳುಮುತ್ತೈದೆತನ ಹೋಗಿ
ವೈಧವ್ಯಸಂಪತ್ತು ಪಡೆದಳಾಕೆ;
ಮನೆಯವರು ವೈದಿಕರು, ಊರು ಧರ್ಮದ ತವುರು;
ಶಾಸ್ತ್ರವಿರೆ ಬೇರೆಯ ವಿಚಾರವೇಕೆ?

ತಲೆಭಾರ ಇಳಿದಿತ್ತು, ಅಂಗಾರ ಬೆಳೆದಿತ್ತು;
ಮೈಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿತ್ತು ಕೆಂಪು ಸೀರೆ.
ಆದರಯ್ಯೋ ಪಾಪ! ಆಕೆಯಿನ್ನೂ ಮಗುವು
ಸಿಂಗಾರವಿದೆ ! ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ.

ಹಿಟ್ಟು ಅವಲಕ್ಕಿಗಳ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿದಳೊ.
ಹೂಬತ್ತಿ ಹೊಸೆಯಲಿಕೆ ಮೈತಳೆದಳೊ,
ಎಂಬಂತೆ ಬಾಳ ಕಳೆದಳು ಬಾಲೆ ಹೂಮಾಲೆ
ಮುಳ್ಳುಕಂಟಿಯ ಮೇಲೆ ತಾನೆಳೆದಳೊ!

ನಿಟ್ಟುಸಿರ ಸರದಲ್ಲಿ ಕಂಬನಿಯ ಪೋಣಿಸುತ
ಪುಟ್ಟ ವಿಧವೆಯು ಪುರಾಣಕ್ಕೆ ಬರಲು
ಗುಡಿಯ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಮಂಕುಹಿಡಿದು ಆಚಾರ್ಯರಿಗು
ಉರುಲಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಬಿಗಿದಿತ್ತು ಕೊರಲು.

ಕುರುಡುಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸ್ಮಾರಕವು ನಿಂತಂತಾಕೆ
ಮೈ ಮರೆತು ನಿಂತಾಗೆ ಗೂಗೆ ಹಾಡಿತ್ತು.
ಮುದ್ದೆಯೊತ್ತುವ ಕಣ್ಣು ಮೋರೆ ನೋಡಿತೊಮ್ಮೆ
ಜಾರ ಕೃಷ್ಣನ ಕಥೆಗೆ ಕೋಡು ಮೂಡಿತ್ತು!

ಆ ಕಾರಿಡಾರಿನಲ್ಲಿ ಗೌಜಿಗದ್ದಲ ತಕ್ಕನೆ ನಿಂತು ತೊಟ್ಟಲ ಲೋಬಾನಂದಂತಹ ಗಮಲು ತುಂಬಿತೆಂದರೆ ನಿರ್ಮಲಾ ಮೇಡಂ ಹಾದು ಹೋದರೆಂದೇ ಲೆಕ್ಕ. ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ ಹೆಸರು ಥಟ್ ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ ಮರೆತು ತಲೆ ಕೆರೆಯುವ ಈ ಪಡ್ಡೆ ಹೈಕಳು, ನಿರ್ಮಲಾ ಮೇಡಂ ಉಟ್ಟ ಮಂಗಳೂರು ಕಾಟನ್ ಸೀರೆಯ ನಿರಿಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ಚಪ್ಪಲಿಯಿಂದುದುರಿದ ಧೂಳು ಮತ್ತಿತೋ ಅಂತ ಸಂಕೋಚ ಪಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ... ನಿರ್ಮಲಾ ಮೇಡಂ ಖದರೇ ಅಂಥದ್ದು. ಆ ಕಾಲೇಜು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಅದರ ಮೊದಲ ಬ್ಯಾಚಿನ ಸ್ಟೂಡೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದವರು ಈಗಂತೂ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಜೀವನಂಟಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಂತ ಆಡಳಿತ, ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡವರಲ್ಲ. ಬಿಸಾತಿಲ್ಲದೆ 'ಬೇಡ' ಅಂತ ಬರೆದೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವರ್ಗ ಇದೆ ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡವರೂ ಅಲ್ಲ. ಎರಡು ಜಾತಿಗಳ ಸಮಬಲದ ಕಿತ್ತಾಟದ ಆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಬ್ಲೇಡು, ಬಾಟಲೆ, ಸೈಕಲ್‌ಚೈನು ಸದ್ದಾಗುತ್ತಿದ್ದವಂತೆ. ಎಂತಹ ಪೋಲಿಸ್ ವ್ಯಾನಿಗೂ ಎತ್ತಿದ ಕೈ ಇಳಿಸದೆ ಇದ್ದ ಹೊಂತಗಾರ ಹುಡುಗರು ಮೇಡಂ ಕಾಲಿನ ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳಿದರೆ ಸಾಕು ಬಾಲ ಮುದುರಿಕೊಂಡು ತಪ್ಪೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಭಾಗ್ಯವೆಂದರೆ ನಿರ್ಮಲಾ ಮೇಡಂ ಅದು ಹೇಗೋ ಮಾಡಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬೇಸಿಕ್ಟು ಎಂಬ ಸರ್ಪಗಂಡವನ್ನು ಕಳೆದು ನಿಸೂರಾಗುವ ಔಷಧಿ ಅರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವರಾಣೆಗೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವವರೂ ಅದು ಹೇಗೋ ಪಾಸಿಂಗ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ತೆಗೆದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಉಳಿಸಿದವರು ನಿರ್ಮಲಾ ಮೇಡಂ ಅವರನ್ನೂ ಗಿಫ್ಟ್ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಹೇಳುವಂತಾಗಿತ್ತು.

ಎತ್ತರದ ಬಳ್ಳಿದೇಹ, ಸಂಪಿಗೆ ಮುಖ, ಹಾಲುಬಣ್ಣ, ನಾಲ್ಕುವರೆ ಸುತ್ತಿನ ತುರುಬು. ಈಗ ಬೈತಲೆಗುಂಟ ಬಿಳಿ ಬಾಸಿಂಗ, ಮೇಡಂ ಥೇಟ್ ಹಿಂದಿ ಚಿತ್ರನಟಿ ನಾದಿರಾ ಥರಾ ಕಾಣ್ತಾರೆ ಅಂತಲೂ, ಬರೀ ಹತ್ತುವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ರೈ ನಿವಾಳಿಸಿ ಹಾಕಬೇಕು ಹಾಗಿದ್ದರು ಅಂತಲೂ ಮಕ್ಕಳು ದಿನಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿಯಾದರೂ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಗುಳಿಕೆನ್ನೆ, ಕೆಂಪುತುಟಿ, ಪಾಠ ಕಲಿಸುವ ರೀತಿ, ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಸುತ್ತ ಹತ್ತೂರಿನ ಬಡ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮನೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶಾಲೆ ಕಲಿಸ್ತಾ, 'ಮನೆಯನ್ನೇ ಅನಾಥಾಶ್ರಮ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲ' ಅಂತ ಯಾರಾದರೂ ಬಾಯ್ತುಪ್ಪಿ ಅಂದರೆ 'ಅಯ್ಯೋ, ಈ ಮಕ್ಕಳ ಮಮತೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅನಾಥತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ' ಎನ್ನುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ...

ದಿನಗಳು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮೇಡಂರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲು, ಗೌರವಿಸಲು ಕಾರಣಗಳೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಸೀಮೆಯ ಬಡವರ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಡಂ ಅಂದರೆ ಮದರ್ ತೆರೆಸಾಗಂತ ಒಂದು ಗುಂಜಿ ಹೆಚ್ಚೇ. ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಾಲಿನ ಸುದ್ದಿ, ಎರಡು ಹೊಗಳಿಕೆಯ ಮಾತು ಎಲ್ಲೂ ಬರದ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಅವರ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳು ಮೇಡಂ ಹೆಸರು ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಕೂತ ಜಾಗದಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆಂದೂ, ಹಾಕಿದ ಕ್ಯಾಪ್ ತೆಗೆದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದೂ, ಉಣ್ಣುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೈ ಜೋಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದೂ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಕೂಸಿಗೆ ಮೇಡಂ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಪ್ರತೀತಿಯೇ ಇದೆ. ಸ್ವತಃ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದಿದ್ದರೆ ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರರ ಕಾದಂಬರಿಯಿಂದಲೂ, ಠಾಗೋರರ ಕಾದಂಬರಿಯಿಂದಲೂ ತುಂಡು ತೆಗೆದು ಜೋಡಿಸಿದ ಚಿತ್ರದಂತೆ ಅನ್ನಿಸಿಬಿಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೇ ಈ ಹೊಸ ಹೈಕಳಿಗೂ ಎಂಥದೋ ಹುರುಪು. ನೆಲದಾಳದ ಮಮತೆಯ ಸೆಲೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ತಾವೂ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ. ಮೀಸೆ ಮೂಡಿದ ತಮ್ಮ ಪುರುಷ ಗಾಢೆ ಮರೆತು ಅಂಬೆಗಾಲಿಡುವ ಮಗುವಿನಂತಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕಾಲೇಜಿನ ರೌಡಿ ಅಂತ ಹೆಸರು ಮಾಡಲು ದಿನಕ್ಕಿರಡು ಮೊಟ್ಟೆ ತಿಂದು ಜಿಮ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜಣ್ಣ ಕಡೆಗೂ ಸೋಲೊಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಕಥೆ ಭಲೆ ಮಜವಾಗಿತ್ತು. ಹನಿಬೀಚ್‌ನ ಕೋಳಿಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಿಯರ್ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಯ್ದುಕೊಂಡು, "ಮೇಡಂ ಒಬ್ಬರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಲೈಬ್ರರಿ ಪುಸ್ತಕ ಗಾಯಬ್ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೆ. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರನ್ನು ಛೇಂಬರಿನಲ್ಲೇ ಕೂಡಿ ಹಾಕ್ತಿದ್ದೆ. ಮೇನ್ ಎಕ್ಸಾಮ್ ಕೊಲ್ಚನ್ ಪೇಪರ್ ರಾತ್ರೀ ರಾತ್ರಿ ಹೊಡೀತಿದ್ದೆ. ಕಡೆಗೆ ಆ ಸೊನಗಾರ ಹುಡುಗಿ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಜಡೆಯಾದ್ರೂ ಎಳೀತಿದ್ದೆ" ಅಂತ ಪಂಟು ಹೊಡೆದನಂತೆ. ಆ ಸಣಕಲ ವೆಂಕಟರಮಣ "ಇಲ್ಲರೆ ಇಲ್ಲರೆ ಅಂಬೋ ರಾಗ ಬೇಡ ಮೇಡಂ ಅವ್ರ ಮುಂದೆ ಏನ ಮಾಡ್ತಿ ಹೇಳ್?" ಅಂದನಂತೆ. ರಾಜಣ್ಣ, "ಇಲ್ಲಪ್ಪ ಅವ್ರ ಮುಂದೇನೂ ಮಾಡೂಕಾಗುದಲ. ಕಡಿಗೆ ತೆಂಗಿನ ಮರದ್ದಂದ ಬೊಂಡಾ ಕದಿಯೂಕೂ ಆಗೂದಲ" ಅಂತ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟನಂತೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೇಡಂ ಎಕ್ಸಾಂ ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವೇ ರಿಟೈಯರ್ಡ್ ಆಗಲಿರುವವರು. ಮೇಡಂ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಗೋ ಬರೆದು ಬರುವೆ ಎಂಬ ಹುಂಬತನ ನಡೆಯಲಾರದೆಂಬ ಆತಂಕ ಬೇರೆ. ಅದ್ಯಾಕೋ ಮೇಡಂ ಎದುರು ಚೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತುಟಿಬಿಚ್ಚಿ ಒಂದು ನುಡಿ ಆಡದಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಒಳಹೊಕ್ಕು ತಡಕಾಡಿಬಿಡುತ್ತವೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ.... ಮೇಡಂ ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರವೂ ಬರುತ್ತಾರೆಲ್ಲ. ಪೇಪರಿಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಲು, ಆಗ ನಮ್ಮ ಮೈ ಸಣ್ಣಗೆ ನಡುಗುವುದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇವತ್ತು ಮೇಡಂ ಕ್ಲಾಸಿನೊಳಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳು ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಸ್ವಿಚ್ ಆಫ್ ಆಗಿ ಡಯಾಸ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಕೂತವು. ಬ್ಯಾಗುಗಳು ಹೊರ ಹೋದವು. ತುಟಿಗಳು ಅಂಟು ಹಚ್ಚಿದಂತೆ ಕೂಡಿದವು. ಕೈಗಳು ತಮ್ಮ ಮೈಯನ್ನು ತಡಕಾಡಿ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಖಾತ್ರಿ ಮಾಡಿದವು. ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಕ್ಲಾಸೇ ಮಿನುಗು ಮೊಗದಲ್ಲಿ ಕೂತ ಚಂದಕ್ಕೆ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಹೇಳುವವರಂತೆ ಮೇಡಂ ಸಣ್ಣಗೆ ನಕ್ಕರು. ಆ ನಗೆಯ ದಳದಳಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳು ನಿಧಿ ಸಿಕ್ಕಂತೆ ಹುರುಪಾದರು. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸಾದ ಹಾಗೇ, ಅಂತ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತಾದರೂ, 'ಟೆಸ್ಟ್ ಒಂದು ತಾಸಿಗೇ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತದಲ್ಲವಾ' ಅಂತ ಬೇಸರವೂ ಆಯಿತು.

ಇಷ್ಟತ್ತು ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಗಿಂತ, ಮೇಡಂ ಏನು ಮಾಡಿದಾರೆ? ಹೇಗೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ? ಅದ್ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ ಕೈ ಕಟ್ಟಿಡಿದಾರೆ? ಏನು ಯೋಚಿಸಿಲಿರಬಹುದು? ಅರೆ ಬಲಗೈ ಬೆರಳುಗಳು ಎಡತೋಳಿನ ಮೇಲೆ ರಿದಂ ಹಾಕ್ತಿಯೆಲ್ಲ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಸುಳಿತಿರೋ ಹಾಡು ಯಾವುದಿರಬಹುದು? ಹೀಗೆ.... ಬರೆಯುತ್ತಿರುವವರಂತೆ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ಓರೆಗಣ್ಣಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನಿಲುಕದಷ್ಟು ಅಳಿಯುವ ಸುರಿಯುವ ಸಾಹಸದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅರಳಿದ ಕುರಿಂಜಿ ಹೂ ಬೆಟ್ಟದವರು ಮತ್ತೇನು ಯೋಚನೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯ? ಸುಮ್ಮನೆ ಕಣ್ಣಿನೋಯುವಷ್ಟು ನೋಡುವುದು, ಮನಸ್ಸು ದಣಿಯುವಷ್ಟು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಿಟ್ಟು.

ಅರೆ ಮೇಡಂ ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲ. ಏನಿದೆ ಅಲ್ಲಿ? ಅದ್ಯಾಕೆ ಆ ಖಾಲಿ ಡೆಸ್ಕನ್ನೇ ನಿರುಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಾಡದೆ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಹಾಗೆ. ಈಗ ಹಗೂರ ಹೋಗಿ ಮೇಡಂ ಭುಜ ಹಿಡಿದು ಮೆಲ್ಲ ಕೂಡಿಸಿ ಅವರ ತಲೆ ಒರಗಿಸಿ ಆ ಹಣೆಯ ಬೆವರನ್ನು ಈ ದುಪ್ಪಟ್ಟಾದಿಂದ ಒರೆಸಿ ಛೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅವರು ಮೇಡಂ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹುಟ್ಟಬೇಕಿತ್ತು. ಮೇಡಂ ಫ್ರೆಂಡ್ ಆಗಬೇಕಿತ್ತು. ಆಗ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಮಂಜುಳ ಖಾಲಿ ಹಾಳೆಯ ಮೇಲೆ ಕನಸು ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಓ ಮೇಡಂ ಬೆರಳು ಡೆಸ್ಕ ಸವರುತ್ತಿವೆ. ಪಕ್ಕದ ಡೆಸ್ಕಿನ ಸುರೇಖಾಗೆ ತಿಳಿದುಹೋಯಿತು. ಮೇಡಂ ಆ ನೆನಪನ್ನು ಸವರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಗೆ ರಾಮಾರಂಪಾಟ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿತ್ತಲ್ಲ. ಆ ಹಮೀದ ಮತ್ತು ಅರುಣಾರ ನೆನಪನ್ನು. ಆ ಡೆಸ್ಕಿನ ಮೇಲೆ ದಪ್ಪಗೆ ಇಂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಮನೆಯ ಚಿತ್ರವಿದೆ. ಅದು ಹಮೀದ ಬರೆದದ್ದು, ಅರುಣಾಗೆ. ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಮದುವೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಇಂಥದೇ ಮನೆಕಟ್ಟಿ, ಮನಸುತ್ತು ಪುಟ್ಟ ತೋಟ ಮಾಡಿ ಆ ತೋಟದ ತೂಗುಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ಲಾಲಿ ಹಾಡುವೆ ಅಂದಿದ್ದನಂತೆ. ಈ ಪಿಸುಗು ಕಾಲೇಜಿಡಿ ಹರಡಿ ಈ ಫೈನಲ್ ಇಯರ್ ಕ್ಲಾಸರೊಂದೆ ಡೆಸ್ಕಿನ ಮೇಲಿನ ಮನೆ ಗೋಲಗುಂಭಜೇನೋ ಅಂದುಕೊಂಡು ನಾವೆಲ್ಲ ತಂಡ ತಂಡವಾಗಿ ಬಂದು ನೋಡಿ ಹೋದವರಲ್ಲವೆ? ಆಗಲ್ಲ ನಮಗೆ ಅರುಣಾಳ ಬಗ್ಗೆ ಕರಬುವಂತಾಗಿತ್ತು. ದೇವರೆ, ಹಮೀದನಂತಹ ಪ್ರೇಮಿಯೊಬ್ಬ

ನಮಗೂ ಗಂಡನಾಗಲಿ ಅಂತ ಹೆದಹೆದರುತ್ತ ಬೇಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಸುಳ್ಳೆ? ಹಮೀದ-ಅರುಣಾ ಮೂರು ವರ್ಷ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಂಪಿಟ್ ಮಾಡ್ತಾ ಪಾಪ, ಪ್ರೀತಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಘೋರ ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಿನ್ನೂ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿತ್ತು. ಅವರ ಮನೇಲಿ ಕಾಲೇಜು, ಎಕ್ಸಾಮ್ ಎಲ್ಲ ಬಿಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಅಕ್ಷರಶಃ ನಜರಬಂದಿಯಾಗಿಸಿದರು. ಅವರ ಮನೆಕಡೆ ಓಣಿಗೆ ಹಮೀದನಿರಲಿ, ಹುಡುಗಿರಲಿ ಕಡೆಗೆ ಹುಡುಗಿಯರು ಹೋಗುವುದೂ ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವಳ ಮಾವನ ಮಗನೊಟ್ಟಿಗೆ ಮದುವೆಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿ ಸೊಲ್ಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದರಂತೆ. ಆಮೇಲೆ ಜಾತ್ರೆಗೂ ಅವಳಿತ್ತ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಮೇಡಂ ಕಣ್ಣು ನೀರಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹೌದು. ಸೆರಗಿನ ತುದಿ ಕಣ್ಣಿಗೊತ್ತಿಕೊಂಡರು. ಅಯ್ಯೋ ಮೇಡಂ ಡೆಸ್ಕಿನ ಮೇಲೆ ಕುಸಿದಂತೆ ಕೂತರು. ಅವರ ಮುಖ ಮರೆಯಾಗಿದೆ. ಬೆನ್ನು ಏರಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅವರಿಗೆ ಹಮೀದನ ನೆನಪಾಯಿತೆ? "ನನ್ನ ತಡೀಬೇಡಿ ಮಿಸ್. ಅವರು ಅದೇನು ಮಾಡ್ತಾರೋ ಮಾಡಲಿ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಹಾಕಲಿ ನೋಡುವಾ" ಆವತ್ತು ಹಮೀದ ಬಿಕ್ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಹಮೀದ-ಅರುಣಾ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಹಾಗೆ ಮರಸುತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ತಿರುಗಲಿಲ್ಲ. ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಥೇಟ್ ಸಿನಿಮಾದ ಗೂಂಡಾಗಳಂತೆ ಊರ ಮಂದಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಡಿಗಿ ಹಿಡಿದು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಗೂಂಡಾನ ತಮ್ಮನೊಬ್ಬ ಮೇಡಂಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದಂತೆ, ಮೇಡಂ ಹಮೀದನ ಕೈ ತಮ್ಮ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲಿರಿಸಿ ಆಣೆ ಮಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರಲ್ಲ. ಬಂದವರ ಮುಂದೆ "ತಪ್ಪಾಯ್ತು. ಇನ್ನೆಂದೂ ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೀತಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ" ಅಂತ ಹೇಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರು.

ಹಮೀದ ಹೇಳಲಾರೆ ಅಂದ. ಹಠ ಮಾಡಿದ. ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ ಮೇಡಂ "ನನ್ನಾಣೆ ಹಮೀದ, ನೀ ಹೇಳುತ್ತಿ ಅಷ್ಟೇ" ಅಂತ ಅತ್ತುಬಿಟ್ಟಾಗ 'ಆಗಲಿ ಮಿಸ್' ಅಂದ. ಆ ರಾಕ್ಷಸರು ಗೆದ್ದವರ ಖುಷಿಯಲ್ಲಿ "ನಿರ್ಮಲಾ ಮೇಡಂ, ಈಗ ಸರಿ ಆಯ್ತು. ಆದ್ರೆ ಈ ಹುಡುಗ ಮಾರ್ತಿಗೆ ತಪ್ಪಾದಾ ಅಂದರ ಇವನ ಹೆಣ ಹಿಂಗ, ಇದಕ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಬಾಗಿಲ್ ತೂಗ್ಲೇವಿ ಹುಶಾರ್" ಅಂತ ಅರ್ಭಟಿಸಿದ್ದೇನು. ಆಗ ಒಂದು ವಾರ ಮುಂಚೆ ಪಕ್ಕದ ಖಾನಾಪುರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗೀನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿ ಹಾಕಿದ್ದರಲ್ಲ. ಅಬ್ಬಾ, ಹೊಟ್ಟೆ ರುಂ ಅಂದಿತ್ತು. ಪುಣ್ಯ ಹಮೀದ ಈ ನೋವನ್ನು ಸಂಭಾಳಿಸಿಕೊಂಡ. ಒಳ್ಳೇ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ತಗೊಂಡ. ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಗೆಲುವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಅರುಣಾಳ ನೆನಪಿಗೆ ಅಡವಾಗಿ ಹೋಯ್ತು. ಈಗವನು ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಕೋರ್ಸ್ ಮಾಡ್ತಿದಾನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಾಪ ಅವನ ಅಮ್ಮಿ ಆ ಭಾಂಡೆ ಒಗ್ಯಾಣದ ಫಾತುಮ್ಮ ಏನು ಮಾಡುವಂತಿದ್ದಳು? ಆದರೆ ನಿರ್ಮಲಾ ಮೇಡಂ ಮಾತ್ರ ಕುಸಿದು ಹೋದರು. ಜೀವ ಉಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸುಖವೇ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅಗಲಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ನೋವೇ ಪಾಪ. ಏನು ಮಾಡಬೇಕವರು?

ಓ, ಬೆಲ್ಲಾಯಿತು. ಒಂದು ತಾಸಾಯಿತೇ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ. ಅಕಾ, ಮೇಡಂ ಸೆರಗಿಂದ

ಮುಖವಿಡೀ ಒರೆಸಿಕೊಂಡು ಬೆನ್ನು ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಾಡಿ ಕೂತರು. ಅವರಿಗೆ ನೋವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಎದ್ದು ಬಂದು ಪೇಪರ್ ತಗೊಳ್ಳಲಾರರು. ನಾವೇ ನಿಧಾನ ಹೋಗುವ. ಪೇಪರುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಡುವಾ. ಖಾಲಿಯಿದ್ದರೆ ಇರಲಿ. ಮನಸ್ಸು ತುಂಬಿದಂತಾಗಿದೆ. ಅಕಾ, ನೋಡಲು ಮೇಡಂ ಗಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಪಸೆಯಿದೆ. ರೆಪ್ಪೆ ತೋಯ್ದಿದೆ. ಪಾಪ, ಅವರ ಮನೇಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು, ಅಡಿಗೆಯವಳು, ಕೆಲಸದವರು ಮೇಡಂಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಯಾರು ಮಾಡಿಯಾರು? ನಾವು ಹೇಳಬಹುದಾ, ಹೇಗೆ? ನಾಲಿಗೆ ಏಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ದೊಡ್ಡ ದನಿಯ ಗದ್ದಲ. ಹೊರಗೆ ತುಟಿ ಬಿಚ್ಚಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಿಸ್ ಏಳಿ ಮಿಸ್, ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳಿವೆ. ಚಿಂದಾಗಿ ಓದಿವೆ ಏಳಿ ಮಿಸ್, ನೀವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಏಳಿ ಮಿಸ್, ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತೆ ಏಳಿ... ಅರೆ, ಮಿಸ್ಗೆ ಕೇಳಿತಾ, ಎದ್ದು ನಡೆದಾಯಿತಲ್ಲ.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಹಾಗೂ ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ

- ಎಸ್. ವೆಂಕಟರಾಂ

ವ್ಯಾಸ ರಚಿಸಿದನೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿರುವ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಒಂದು ಪ್ರವಚನ. ದೋಷೋಪವ್ಯಯ ಅಪರಾಧ ಶಿಕ್ಷೆ ಒಂದು ಕಾದಂಬರಿ. ಒಂದು, ಎರಡು ಸಾವಿರದ ಐನೂರು ವರುಷದಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯ ದಾರ್ಶನಿಕ ಗ್ರಂಥ. ಇನ್ನೊಂದು ನೂರು ವರುಷದಷ್ಟು ಈಚೆಗಿನ ರಷ್ಯನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಕೃತಿ. ಈ ಎರಡರ ಕಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಆದರೆ ಈ ಎರಡೂ ಕೃತಿಗಳೂ ಶೋಧಿಸುವ ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿ ಒಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರ್ಕ.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಿಂಕರ್ತವ್ಯ ಮೂಢನಾದ ಕ್ಷತ್ರಿಯನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಆ ಯುದ್ಧದ ಸೂತ್ರಧಾರ ಮಾಡಿದ ಉಪದೇಶ. ಸಂತೆಯ ನಡುವೆ ನಿಂತು ಹೇಳಿದ ತತ್ತ್ವ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧರಾದ ಯೋಧರು, ಅವರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ಮಾರಕ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಯೋಧರ ಶಂಖನಾದ, ಕೊಂಬು, ಡೋಲು, ಮದ್ದಲೆಗಳ ನಿನಾದ, ಕುದುರೆಗಳ ಹೇಷಾರವ, ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಆರಂಭವಾಗಲಿರುವ ಮುನ್ನ ಅರ್ಜುನ ಸಾರಥಿ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ:

“ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ದುಷ್ಟ ಸಂತಾನದ ಆಣತಿಯತೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ, ನಾನು ಯಾರೊಡನೆ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ನನ್ನ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಬೇಕು. ನನ್ನ ರಥವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಯ್ದು ನಿಲ್ಲಿಸು.”

ಕೃಷ್ಣ ಎರಡು ಪಾಳಯಗಳ ನಡುವೆ ರಥವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅರ್ಜುನ ಅಲ್ಲಿ ಉಭಯ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಂಚಿಹೋಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಕೊಲ್ಲಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಬಂದು ಬಾಂಧವರು, ಮಿತ್ರರು, ಗುರುಗಳನ್ನು ಪರಮ ವಿಷಾದದಿಂದ, ಕರುಣೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಸಂದರ್ಭ.

ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಯುದ್ಧದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಪಡೆದಿದ್ದ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಧರ್ಮ ಸಂದಿಗ್ಧ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಮಹಾಭಾರತದ ಯುದ್ಧದ ವರದಿ ಗಾರನಾದ ಸಂಜಯನ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನ ಸಂವಾದ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅರ್ಜುನ ತನ್ನ ಅಳಲನ್ನು ಹೀಗೆ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ:

“ನನ್ನ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡಾಗ ನನ್ನ ಕೈಕಾಲು ಸೋಲುತ್ತವೆ. ಬಾಯಿ ಒಣಗುತ್ತದೆ. ಮೈ ನಡಗುತ್ತದೆ. ಕೂದಲು ನಿಮ್ಮಿರುತ್ತದೆ. ಚರ್ಮ ಉರಿಯುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧೀವ ಕೈಯಿಂದ ಜಾರುತ್ತದೆ... ಹೀಗೆ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದರಿಂದ ಏನನ್ನು ತಾನೇ ಆಶಿಸಬಹುದು?... ಇದು ಸೋತವರನ್ನು ಅಧೋಗತಿಗಳಿಸಿ, ಗೆದ್ದವರನ್ನು ಶಾಪಗ್ರಸ್ತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ... ನಾನು ಮಾಡಹೊರಟಿರುವುದು ಏನು? ಮಹಾತಾಪಕರವಾದ

ಸ್ವಜನ ಹತ್ಯೆ. ನಾನಷ್ಟು ಸ್ವಾರ್ಥಿಯೇ? ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೇ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಿ. ಅದೇ ಉತ್ತಮ. ಈ ಲೋಕದ ರಾಜ್ಯವಾಗಲೀ, ದೇವಲೋಕದ ಸಿಂಹಾಸನವಾಗಲೀ ಈ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಾರದು.”

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಥೆ ತುಂಬಿ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ತನ್ನ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಸೆದು ರಥದ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜುನ ಕುಳಿತು ಬಿಟ್ಟ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಸಂವಾದವನ್ನೂ ತನ್ನ ಹತೋಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅವನ ವಾಕ್ಯವಾಹ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಅಧಿಕಾರಿಯುತ ಶೈಲಿ, ದಾರ್ಶನಿಕ ಪಾಂಡಿತ್ಯದುದರಿಗೆ ಅರ್ಜುನನ ತರ್ಕಶಕ್ತಿ, ಚಿಂತನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕರಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಮಾನವೀಯ ಸಂದಿಗ್ಧಕ್ಕೆ ಮುದ್ದು ಭೂಮಿಗಳಿದು ಬಂದ ಭಗವಂತ ಅಧಿಕಾರವಾಣಿಯಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಸಮಾಧಾನದ ಧಾಟಿ:

“ನಿನಗೆ ಇಂಥ ಹೃದಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಸಲ್ಲದು. ನಾನು ಅಜರಾಮರ, ಎಲ್ಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳ ಪ್ರಭು. ಧರ್ಮಗ್ನಾನಿಯಾದಾಗಲೆಲ್ಲ ನಾನು ಬಂದು ದುಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಣ, ಶಿಷ್ಟ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಪಕ್ಕತಿಯ ಮೂಲಕವೇ ನಾನು ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಳಯಗಳ ಕರ್ತ. ನನ್ನ ರೂಪ ಸ್ವಭಾವ ಅರಿತವನು ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ. ನನ್ನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವವನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಾನು ಪೂರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯದ ಕರ್ತನಾದ ನಾನು ಎಲ್ಲ ಕತ್ತಲನ್ನೂ ನಿವಾರಿಸುವ ಜ್ಯೋತಿಯಂತಹ ಅರಿವು. ಈ ಜನರೆಲ್ಲ ನನ್ನಿಂದಲೇ ಹತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನೀನು ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರ. ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾದ ನಿನಗೆ ಈ ಯುದ್ಧ ಧರ್ಮ ಸಮೃತ.”

ಮನುಷ್ಯನ ಚಿಂತನೆ. ಸಾರಾಸಾರ ವಿಚಾರ, ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲ. ಅವನು ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರ. ಪ್ರವಚನದ ಎಲ್ಲ ತಿರುವು ಮುರುವುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಧಾರೆ, ನಾನು ಎಂಬ ಈ ಧ್ವನಿ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಆತನಿಗೆ ಮ್ಯಾಗಲೋಮ್ಯಾನಿಯ ಇದೆ - ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕಡೆಗೆ ಈ ರಭಸದಿಂದ ಬಚಾವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಕೋಮಲವಾದ ಹೂವಿನಂತೆಯೇ ಮೊಳಕೆಯಂತೆಯೇ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಮಾನವ ಸಹಜವಾದ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ನಾಮಗೊಳಿಸಿದ್ದು ‘ವಿಶ್ವರೂಪ’ ದರ್ಶನದ ದಕ್ಕುರಿ.

“ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯ ಸಮಪ್ರಭವಾದ ಅಸಂಖ್ಯ ಮುಖಗಳ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಸಹಿತವಾದ ಆಭರಣ ಖಚಿತವಾದ ವಿಶ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರ್ಜುನ ಕಂಡ. ಅದನ್ನು ಕಾಣಲು ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿ ಬೇಕಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ನೀಡಿದ.”

ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾನವ ದೃಷ್ಟಿ ಮಾನವ ಸಂವಾದ ಅಂತ್ಯ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿಗೆ

ಇದು ಕಡೆಯ ಪ್ರಹಾರ. ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಮಾತು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ವಶಕ್ತನಾಗಿ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅರ್ಜುನ ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾನೆ:

“ಅಜಾಗೃತನಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಸಂಗಾತಿ ಎಂದು ಕರೆದೆ. ಅಮರನಾದ ದೇವನನ್ನು ಮಿತ್ರ, ನರನೆಂದು ಬಗೆದೆ. ಕ್ಷಮಿಸು, ಪ್ರಭು ನಿನ್ನ ದಯೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಭ್ರಾಂತಿ ನಿರ್ಮೂಲವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನಿರಾಳವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಅನುಮಾನಗಳು ತೀರಿವೆ. ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆ ನಾನು ಪಾಲಿಸುತ್ತೇನೆ.”

ಧರ್ಮಸಂದಿಗ್ಧದಿಂದ ವಿಷಣ್ಣನಾಗಿದ್ದ ಅರ್ಜುನ ಈ ಸ್ವಪ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ತೊಡಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ವಿಷಾದ ಹಾಗೂ ಕರುಣೆ ಕರಗಿಹೋಗಿದೆ. ಒಂದು ಮಹದೋದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಕೊಲೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾದ, ಪೂರ್ವ ನಿಯೋಜಿತವಾದ ಯುದ್ಧವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕೊಲೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಬಂಧು ಬಾಂಧವರ ಕೊಲೆ ಸಹಿತ ಯುದ್ಧದ ಅನಂತ ಅಪರಾಧಗಳೂ ನೈತಿಕವಾಗಿ ಸಿಂಧು, ಸಮರ್ಥನೀಯ-ಹಾಗೆಂದು ಎಲ್ಲ ತಿಳಿದವನಾದ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣಕರ್ತನಾದ ಅತಿ ಮಾನವನಾದ ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅರ್ಜುನ ಕೃಷ್ಣನ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಾಧನೆ, ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರ. ಅರ್ಜುನ ಈ ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮನಸಾರೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾನೆ. ಉದ್ದೇಶ ಶುದ್ಧವಾದುದಾದರೆ, ಕಳಬಹುದು, ಕೊಲಬಹುದು, ಹುಸಿಯ ನುಡಿಯಲುಬಹುದು, ತನ್ನ ಬಣ್ಣಿಸಬಹುದು, ತುಂಬಾ ಪರಿಚಿತ ಸಿದ್ಧಾಂತ.

ಮೂಲತಃ ಇದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಘಟನಾಚಕ್ರ ಹಾಗೂ ತರ್ಕಚಕ್ರ ದೋಸ್ತೋವಸ್ಕಿಯ ‘ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ’ಯದು. ಅದರ ಕಥಾನಾಯಕ ರಾಸ್ಕೋಲ್ನಿ ಕೋವ್ ಸಾಮಂತ ವರ್ಗಮೂಲದ ಆದರೆ ಇಂದು ಅಹನ್ಯ ಹನಿ ಕಾಲಕ್ಷೀಪ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಿರ್ಗತಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ಮದುವೆಯಾಗಲು ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕಳಾದ, ಆದರೆ ಬಡತನದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅನುರೂಪನಾದ ವರನನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರದ, ರಾಸ್ಕೋಲ್ನಿಕೋವನ ಅಭ್ಯುದಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಅಪರವಯಸ್ಸಿನ ಉದ್ಧಟ ಶ್ರೀಮಂತನೊಬ್ಬನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲೊಪ್ಪಿರುವ ಅವನ ಸೋದರಿ, ಅವನಿಗಾಗಿ ಏನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲೂ ಸಿದ್ಧವಿರುವ, ಆದರೆ ಅಸಹಾಯಕಳಾದ ವಾತ್ಸಲ್ಯಮಯಿ ತಾಯಿ ಅವನ ಆಪ್ತರು.

ರಾಸ್ಕೋಲ್ನಿಕೋವನ ಪ್ರಖರ ಆದರ್ಶಶೀಲ ಬುದ್ಧಿ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅವನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ ಕೂಡ.

“ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಗದ ಜನ: ನಿಯಮಾತೀತರಾದ ಅತಿಮಾನವರು. ನಿಯಮ ಪಾಲಕರಾದ ಮಾನವರು. ಮಹಾಪುರುಷರು ಮಹತೋದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು, ಕಳಬಹುದು, ಕೊಲಬಹುದು. ಅದು ಅವರು ಜಗತ್ತನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವ ದಾರಿ.”

ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರ್ಯ ಸಲಹೆ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬೇರೆ ಯಾರೊಡನೆಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಣ ಚರ್ಚೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವನ ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ :

“ಗಿರವಿಯ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸಿ ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಒಬ್ಬ ದುಷ್ಟ ಮುದುಕಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲು. ಅವಳ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೋ. ಅದರ ನೆರವಿನಿಂದ ವನಾವತೆಯು ಸೇವೆ ಎಲ್ಲರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧಿಸು. ಸಾವಿರಾರು ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಒಂದು ಅಪರಾಧ ತೊಡೆದು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಒಂದು ಸಾವಿನಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಬದುಕುಗಳು ಭ್ರಷ್ಟತೆಯಿಂದ, ಅವನತಿಯಿಂದ ಉಳಿಯುವುವು. ಒಂದು ಸಾವು ನೂರು ಜನರ ಬದುಕಿಗೆ ಸಮ. ಗಣಿತದಷ್ಟೇ ಸರಳ. ಜಗತ್ತಿನ ಜೀವರಾಶಿಯ ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ರೋಗಗ್ರಸ್ತ, ಮೂರ್ಖ, ದುಷ್ಟಸ್ವಭಾವದ ಮುದುಕಿಯ ಜೀವನದ ಬೆಲೆ ಏನು?”

ಆ ಮುದುಕಿಯನ್ನು ಇವನೂ ಬಲ್ಲ. ಬೀಜರೂಪವಾದ ಈ ಸಲಹೆ ಇದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತದಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಮನೋಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು, ಮೊಳೆತು ಅವನ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ನೇರ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಗಿರವಿ ಮಾಲು ಒಂದನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ತೋರಿಸುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ತಾನು ಕೊಂಡೊಯ್ದಿದ್ದ ಒಂದು ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಅವಳನ್ನು ತಲೆಯೊಡೆದು ಕೊಂದ. ಆಗ ಅವನು ಎಚ್ಚರದಿಂದ, ಸಂಯಮದಿಂದ ಇದ್ದ. ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಗಡಿಬಿಡಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣದ ಚೀಲವನ್ನು, ಗಿರವಿಯ ವಿವಿಧ ಚಿನ್ನದ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ದೋಚಿದ. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸತ್ತ ಮುದುಕಿಯ ತಂಗಿ ಹೊರಗಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಸದುದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುವ, ದೋಚುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಸುಳಿವು ಕೊಡದೆ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಾನೆ. ಕಳುವು ಮಾಡಿದ್ದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಕಾಣದಂತೆ ಮುಚ್ಚಿಡುತ್ತಾನೆ. ಜೋಡಿ ಕೊಲೆಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಯಾರೂ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಚೀಲದ ತುಂಬ ಹಣ, ಚಿನ್ನದ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ದೋಚಿ ತಂದಿದ್ದ. ಇನ್ನು ಅವನು ತನ್ನ ತಾಯಿಯ, ಸೋದರಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದು, ತಾನು ಮಹತ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲೂ ತೊಡಗಬಹುದು.

ಆದರೆ ಆ ಕ್ಷಣದಿಂದ ಅವನಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ ಇದ್ದೂ ಇಲ್ಲದಂತಿದ್ದ ಅಂತಃ ಸಾಕ್ಷಿಯ ಕಿಡಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಿಯಾಗಿ ಉರಿಯತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೂ, ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವನಿಗೆ ಮೊದಮೊದಲು ತನ್ನ ಅಪರಾಧದ ಪತ್ತೆಯ ಭೂತಸ್ವಪ್ನ ಕಾಡತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಒಳಗುದಿ, ಜ್ವರ, ಬಡಬಡಿಕೆ, ಸನ್ನಿ ಭ್ರಮೆ - ಇಂತಹ ಮನೋವಿಕಾರಗಳು ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ದೇಹವನ್ನು ಜರ್ಘರಗೊಳಿಸಿ ಹುಚ್ಚಿನ ಅಂಚಿಗೆ ಎಳೆದೊಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಮನಃಶಾಂತಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯದ ಬೆಳಕು ಕಾಣದೆ ಅವನ ಅಂತರಂಗ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿದೆ.

ಹಲವು ಕಾಕತಾಳೀಯಗಳು ಘಟಿಸಿದರೂ ಎಷ್ಟೇ ಗುಮಾನಿಬಂದರೂ ಅವನ ಅಪರಾಧ ಪೋಲೀಸರಿಂದ ಪತ್ತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ರಾಜ್ಯ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿರಾತಂಕವಾದರೂ ಈಗ ಪೂರ್ಣ ಎಚ್ಚಿತ್ತ ಅಂತಃಶಕ್ತಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ದಂಗೆ ಸಾರಿ ಆದಿ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಬೇಗುದಿ ಎಬ್ಬಿಸಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಹೊರ ಬರುವ ಮಾರ್ಗಕ್ಕಾಗಿ ತೊಳಲಾಟ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಹೋರಾಟ ಅವನ ಹೃದಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಮಲತಾಯಿಯನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೀದಿ ಗಿತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ ಸೋನಿಯಾ ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಿಚಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಅಗೋಚರ ಬಿರುಗಾಳಿ ಸಮಾನವಾಗಿ ಧರ್ಮಭ್ರಷ್ಟರಾದ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಂದು ನಿರ್ಜನವಾದ ನಡುಗಡ್ಡೆಗೆ ತಂದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎಸೆದಿದೆ. ಅವನು ಕೊಲೆಗಾರನಾದರೆ, ಅವಳು ಬಸವಿ. ಆದರೆ ಅವಳ ಈ ಹೊರ ಬದುಕಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ, ವಿಶುದ್ಧವಾದ ಒಳ ಬದುಕು ಅವಳದು. ಅಬಲೆಯಾದ ಅವಳ ಅಂಗಾಂಗಗಳಲ್ಲೂ ಕರುಣೆ ಸ್ತವಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅವನು ಅವಳ ಪ್ರಭಾವವಲಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಅವಳು ತನ್ನ ಸಹಧರ್ಮಿಣಿ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವನು ಅವಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:

“ನೀನೂ ಒಂದು ಬದುಕನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿರುವೆ - ನಿನ್ನದೇ ಬದುಕನ್ನು ನೀನೊಬ್ಬಳೇ ಇದ್ದರೆ ನನ್ನಂತೆ ನಿನಗೂ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹೋಗೋಣ”.

ದುಸ್ಥವಾದ ಆತ್ಮಗ್ಲಾನಿಗೊಳಗಾದ ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಸ್ವಾಭಾವ ಪಕ್ಕವಾಗಿ ಧರ್ಮಪ್ರಜ್ಞೆ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಅಂತರ್ಬೋಧೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವಳ ಉಪದೇಶ:

“ಈಗಲೇ, ಈ ಕ್ಷಣ ಹೋಗು, ಅಡ್ಡರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲು. ತಲೆಬಾಗಿ ನೀನು ಅಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಿರುವ ನೆಲಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಡು. ಅನಂತರ ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ತಲೆಬಾಗಿ, ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಹೇಳು ‘ನಾನು ಕೊಲೆಗಡುಕ’. ಆಗ ದೇವರು ನಿನಗೆ ಹೊಸ ಬದುಕನ್ನು ನೀಡುವನು”.

ಅವಳು ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಶಿಲುಬೆಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಹೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಒಂದು ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿ ಆಖ್ಯಾಯಿಕೆಯನ್ನು ಅವನ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಓದುತ್ತಾಳೆ-ಮೃತನಾದ ಲಾಜರಸ್ ಏಸುವಿನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಮತ್ತೆ ಎದ್ದು ಬಂದದ್ದು. ಹಾಗೆಯೇ ಅವನಿಗೆ ಅವಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ನೆರಳುವ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಶಿಲುಬೆ ಧರಿಸುವ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪಾಪವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದೀಕ್ಷೆಯ, ಪ್ರೇಮಮಯ ಸಾಹಚರ್ಯದ ಬಲವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಕಡೆಗೆ ಅವನು ತನ್ನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಲಾರದ ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿಗೆ ತಾನೇ ಹೋಗಿ ತಪೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ದೂರದ ಸೈಬೀರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಂಟು ವರುಷ ಗಡೀಪಾರಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ಶಿಕ್ಷೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅವನ ನೆರಳಿನಂತೆ ಅವಳೂ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ವ್ರತಿಯಂತೆ ಅವನ ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಾಳೆ. ನಿವೇದನೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಸ್ವೀಕಾರ

ಮತ್ತು ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿದ ಏಕಾತ್ಮಕತೆಯಿಂದ ಅವನ ಮನಶ್ಯಾಂತಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮರಳುತ್ತದೆ. ಅವನ ಅಪರಾಧ ಸೆರೆವಾಸ-ಇವು ಅವನಿಗೆ ಈಗ ಹೊರಗಿನ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು. ಅವನ ಒಳಗನ್ನು ಅವು ಮುಟ್ಟವು. ಅವನ ಆತ್ಮ ಸಂಸ್ಕರಣ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅವನ ಹೊಸ ಬದುಕಿನ ಹೊಂಗಿರಣ ಉದಯಿಸಿದೆ.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಹಾಗೂ ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ ಎರಡೂ ಕೃತಿಗಳು ಶೋಧಿಸುವುದು ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಂಬಂಧವನ್ನು. ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಸದುದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯುದ್ಧದ -ಸಾಮೂಹಿಕ ಕೊಲೆಯ - ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಒಳಗುದಿಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಅಂಥ ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪತೊಡಗುವುದರಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗಿದೆ. 'ಅಪರಾಧ' ಮತ್ತು 'ಶಿಕ್ಷೆ' ಸದುದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಲೆಯ ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪತೊಡಗುವುದರಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರುಷೇಯ ಶಕ್ತಿಯ ತರ್ಕ ವೈಭವ ಮೆರೆದರೆ "ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ" ಯಲ್ಲಿ ರಾಸ್ಕೋಲ್ನಿಕೋವ್ - ಸೋನಿಯಾರ ಮಾನವೀಯ ಅರಸಿಕೆಯ ಭಾವ ವೈಭವ ಮೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನ ವಿಷಾದಯೋಗ ಗೌಣವಾಗಿದ್ದರೆ; 'ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ'ಯಲ್ಲಿ ರಾಸ್ಕೋಲ್ನಿಕೋವನ ವಿಷಾದವೇ ಪ್ರಧಾನ. ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಹೆಚ್ಚು ದಾರ್ಶನಿಕ ಗ್ರಂಥವಾದರೆ, ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾನವೀಯ ಕೃತಿ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಉತ್ತರ ಭಾಗ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಉಪದೇಶ ಹಾಗೂ ಅರ್ಜುನನ ವಿಷಾದದ ಒಂದೇ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಮೂಡಿದ್ದರೆ, ಅಪರಾಧ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬದುಕಿನ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಕಣ್ಮೆದುರು ಸಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕೋಮಲವಾದ ಹಲವು ಭಾವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಜೀವನದ ನಕಲಾದ ಹಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಎರಡರಲ್ಲೂ ರಚನೆಯ ಅಡ್ಡದಿಡ್ಡಿತನ ಇದೆ.

ಈ ಎರಡೂ ಕೃತಿಗಳೂ ಹಲವು ಹತ್ತು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತವೆ, ಒಳಹೋಗುತ್ತವೆ, ಬಳಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವ ಅಥವಾ ಗುರುತಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಗೀತೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮ ಮನೋಭಾವ, ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯ ವಿಭಜನೆ ಹಾಗೂ 'ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ'ಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಗಿಲ್ಟ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಮಾನವ, ಅತಿಮಾನವ ವರ್ಗೀಕರಣ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗಿಂತ ದೊಸ್ತೊವ್ಸ್ಕಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೃಷ್ಣನ ಗುರಿ ಬಾಹ್ಯ ರಾಜ್ಯ. ದೊಸ್ತೊವ್ಸ್ಕಿಯ ಗುರಿ ಆಂತರಿಕ ರಾಜ್ಯ. ಇದು ಸಹಜವೂ ಕೂಡ. ಎರಡೂವರೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಗತಾನೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ರೂಪುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಲವಾರು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಭಾರತದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಡೆತಡೆಯನ್ನೂ ಬದಿಗೆ ಸರಿಸುವ ಕಾಲದ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ

ಐಹಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗೀತೆಯ ತಿರುಳು. ಮಧ್ಯಯುಗದ ಸಾಮಂತಶಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ಸಾಮಂತ ಕುಲೀನರು, ನಿರ್ಗತಿಕರು, ನೀತಿಭ್ರಷ್ಟರು, ರೋಗಿಷ್ಟರು, ದಿಶಾಹೀನರು ಆಗಿದ್ದ ಅವನತಿಯ ಕಾಲದ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪಲ್ಲವಿ. ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ದೊಸ್ತೊವ್ಸ್ಕಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಾಲಿನಿನ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಧರಿಸಬಹುದು : "ದೊಸ್ತೊವ್ಸ್ಕಿ ಬಲು ದೊಡ್ಡ ಲೇಖಕ. ಆದರೆ ಬಲು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರತಿಗಾಮಿ... ಆದರೆ ಬಲು ದೊಡ್ಡ ಲೇಖಕ."

ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಆಧುನಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಹೀಗೆ ವೃತ್ತಾಂತೀಕರಿಸಬಹುದು. ಕೃಷ್ಣನಂಥ ಒಬ್ಬಾತ ತುಂಬ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯ, ಹಠಾಶೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಆಪ್ತನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸಬಹುದು: "ನಿನ್ನ ಪಾಲಿನ ಆಸ್ತಿಗೆ ಯಜಮಾನನಾಗಿರುವ ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣ ಮೋಸಗಾರ, ದುಂದುಗಾರ, ಅಧರ್ಮಿ, ನೀನಾದರೋ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ ಇರುವ ಸಂಸಾರಿ. ಆದರೆ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಮಾಯಕ. ನಿನ್ನ ಆಸ್ತಿಯ ಪಾಲನ್ನು ಅವನು ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ಒಳಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಉಪಾಯಾಂತರದಿಂದ ನೀನು ಕೊಲ್ಲು, ಅದು ಅಧರ್ಮವಾಗದು, ಅಲ್ಲದೆ, ನಾನು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಕೀಲ. ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ನೇಣುಗಂಬದಿಂದ ಉಳಿಸಬಲ್ಲೆ. ಅನುಮಾನವಿದ್ದರೆ ನಾನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿರುವ ಇಂಥ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ನೋಡು." ಇದು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಪ್ರಸಂಗದ ಇಂದಿನ ಅವತರಣಿಕೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಾಜಕಂಟಕನಾದ ದುಷ್ಟನೊಬ್ಬನನ್ನು ಸದುದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಂದು ಪೋಲೀಸರ ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ತನಿಖೆಯಲ್ಲೂ ಪತ್ತೆಯಾಗದೆ ತನ್ನ ಒಳತೋಟಿಯ ಮೂಲಕ ಅಂತಃಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಆಧುನಿಕ ಯುವಕನನ್ನೂ ಸಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಎರಡು ಅವತರಣಿಕೆಗಳೂ ಅಷ್ಟೇನೂ ಅಪರೂಪವಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಈ ಎರಡೂ ಕೃತಿಗಳ ದೇಶ ಕಾಲಾತೀತ ಮಹತ್ವ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಥಿಯೋಡರ್ ಡ್ರೇಜನರ 'ಆನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ಟ್ರಾಜೆಡಿ' ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಅಲ್ಲಿನ ಹೀರೋ ತನ್ನ ಪ್ರೇಯಸಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದನೇ ಎಂಬುದು ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದ. ಆದರೆ ಮಾಡಲು ಆಲೋಚಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವಳು ಸತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಡ್ರೇಜನ ಶಾತ್ವರ್ಯ, ಅಪರಾಧಿ ಸಮಾಜ; ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಜ್ಞಪುತು. ಇದು ಅಮೆರಿಕದ ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿ ಸಮಾಜದ ಭರ್ತ್ಸನೆ.

ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸ್ಪಟಿಕ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುವ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಅಹಿಂಸೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನೂ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ವಕೀಲಿ ಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ನಾವು ಕೌತುಕಪಡಬಹುದಷ್ಟೆ!

ಧನಿಯರ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ (ಓದು ಪಠ್ಯ)

- ಕೊರಡ್ಡಲ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್

ಆರುವರ್ಷದ ಹುಡುಗ, ಕಲ್ಲುಮುಳ್ಳಿನ ಏರುತಗ್ಗಿನ ಊರ ಕಾಲು ದಾರಿ ನಡೆದು ಸೋತಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ತಲೆಯ ಮೇಲೊಂದು ಬಾಳೆಯ ಕಂದು-ಹೊರಲಾರದ ಹೊರೆಯದು ಅವನಿಗೆ. ಹೊತ್ತು ಕುತ್ತಿಗೆ ಸೋತಾಗ ಅದನ್ನು ಬಲ ಹೆಗಲ ಮೇಲೇರಿಸುವನು. ಅನಂತರ ಎಡ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ನೋವಾದಾಗ ಬಲ ಕಂಕುಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೈಗಳಿಂದಾಧರಿಸಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವನು. ಬಳಿಕ ಅದು ಎಡ ಕಂಕುಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ತಿರುಗಿ ತಲೆಯಮೇಲೆ. ಹೀಗೆ ಬಡವನಿಗೆ ಹಣದ ಚರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಹೇಗೋ ಭಲದಿಂದ ಹೊತ್ತು ಮನೆಯ ಕಡೆ ಸಾಗುವಂತೆ. ಆ ಆರು ವರುಷದ ಬಳಕೆಯೂ ತೋರದ ಹರಕಂಗಿಯ ಕೌಪೀನದ ಬಾಲಕನು ಬಾಳೆಯ ಕಂದನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕಾಲೆಳೆದು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹಣ ಕುತ್ತಿಗೆ, ಎದೆಯೆಲ್ಲ ಬೆವರು. ಮೋರಿ ಕೆಂಪೇರಿ ಕನಲಿದೆ. ಆದರೂ ಆ ಬಾಳೆಯ ಕಂದನ್ನು ತೆಗೆದತ್ತ ಬಿಸುಡಲಾರ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬಿಗುವಾಗಿ ಹಿಡಿದರೆ ಅದೆಲ್ಲಿ ಜಜ್ಜಿ ಹೋಗುವುದೋ, ಸಡಿಲವಾಗಿ ಕೈಗೊಟ್ಟರೆ ಅದೆಲ್ಲಿ ಜಾರಿಬಿದ್ದು ಸುಳಿ ಮುರಿದು ನುಜ್ಜು ಗುಜ್ಜಾಗುವುದೋ ಎಂದು ಬೆದರಿ ಬಹು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಹೊರತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಅದನ್ನು. ಹೆತ್ತಬ್ಬೆ ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಜತನದಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವಳೋ ಎಂದು ಸಂಶಯ ಬರಬೇಕು ನೋಡುವವರಿಗೆ.

“ಹೀಗೆ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಮನೆ ಸೇರುವುದು? ಹೊತ್ತು ಇಳಿಯುವುದೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಬೇಡಾ ಬೇಡಾ ಎಂದರೆ ಕೇಳದೆ ಹೊತ್ತೆ! ಯಾವ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಅದು! ತೆಗೆದತ್ತ ಒಗೆದು, ಬೇಗ ಮುಂದೆ ಬಂದೀ ಆಯಿತು! ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾನೇ ಎಳೆದು ಬಿಸಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೋಡು!” ಎಂದು ಗದರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಅವನ ತಾಯಿ. ಅವಳಾದರೂ ಆ ಕಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೇ ಎಂದರೆ ಅವಳಿಗೊಂದು ಹೊರೆ ಬೇರೆಯೇ ಇದೆ. ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರುಷದ ಮಗು! ಬಡ ತೌರಿಗೆ ಸೋಣೇ ತಿಂಗಳ ಬಿದ್ದಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಹೊಕ್ಕ ಬಡಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವವಳು ಅವಳು. ಅವಳ ತಾಯಿ ಕೊಟ್ಟ ನಾಲ್ಕು ಹಳೆಯ ಸೌತೆಯಕಾಯಿ, ಒಂದರೆ ಸೇರು ಅವಳೆ, ಒಂದ ತುಂಡು ಮರಸಣಿಗೆ, ಹರುವೆಯ ದಡಿ, ಕೆಸುವಿನ ಕಾಲು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಒಂದು ತುಂಡು ಮರಸಣಿಗೆ, ಹರುವೆಯ ದಡಿ, ಕೆಸುವಿನ ಕಾಲು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಒಂದು ಕಟ್ಟು ಬಲಗೈ ತುದಿಯಿಂದ ತೂಗಿ ತೂಗಿ ಕೈ ತುಂಡಾಗುವಂತಾಗಿದೆ. ಎಡ ಕಂಕುಳಲ್ಲಿದೆ ಆ ಮಗು-ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣದು, ಹೊರಲಿಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡದು!

ತಾಯಿಯ ಗದರಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವಳೆಲ್ಲಾದರೂ ಆ ಕಂದನ್ನು ಎಳೆದು ಬಿಸಾಡುವಳೋ ಎಂದು ಅವಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಓಡಿಯೋಡಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ, ಹರಕು ಪಾವಡೆಯ, ಕಾಡಿಗೇಣ್ಣಿನ ಹುಡುಗಿಯೊಂದು ಅಣ್ಣನ ಕೈಯಿಂದ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನು ಮಾಡಿದಂತೆ ತಲೆ, ಹೆಗಲು ಕೈಕಂಕುಳಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೇಣಗಾಡಿ ಅಂತೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ತಂದಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತುಸು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡ ಅಣ್ಣನು ತಿರುಗಿ ತಲೆಗೊಟ್ಟು ಆ ಕಂದಿಗೆ. ಹೀಗೆ ಅಣ್ಣ ಸೋತಾಗ ತಂಗಿ, ತಂಗಿ ಸೋತಾಗ ಅಣ್ಣ ಎಂದು ಹಾಗೂ ಆ ಕಂದು ಬಂದಿಳಿಯಿತು ಅವರ ಗುಡಿಸಲು ಬಾಗಿಲ್ಲ.

ಅದೊಂದು ರಸಬಾಳೆಯ ಕಂದು. ಅವರಜ್ಜಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಸಬಾಳೆಯ ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಗೊನೆ ಬಲಿದಿತ್ತು. ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಬರುವಾಗ ಹಣ್ಣಾಗಲೆಂದು ಆ ಮುದುಕಿ ಅದನ್ನು ಕಡಿಸಿ ತೂಗಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಇವರು ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ದಿನ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಅದು ಚನ್ನಾಗಿ ಮಾಗಿತ್ತು. ರಸಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಲ್ಲವೇ? ಮಾಗಿದ ಮೇಲೆ ಗೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ; ಮಗನ ಮಕ್ಕಳು ತಿನ್ನದೆಯೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆ ಮುದುಕಿಯು ನಾಲ್ಕು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮಡಿಕೆಯೊಳಗೆ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದು, ತುಂಬ ತಿಂದಿದ್ದ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಕಣ್ಣುತಪ್ಪಿಸಿ ಈ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಳು. ಊರ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಯೆದುರು ತೂಗಿಸಿದ್ದ ಬಾಳೆಯ ಗೊನೆಗಳನ್ನು ಈ ಮಕ್ಕಳು ಕಂಡಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ತಿಂದು ನೋಡಿದವರಲ್ಲ. ಜಾತ್ರೆಗೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಂಡಕ್ಕಿಯುಂಡೆ ಚಿಕ್ಕುಲಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನನ್ನೂ ಕೊಂಡುಕೊಡಲಾರದಷ್ಟು ಕಡು ಬಡತನ ಆ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ ತೌಡನಿಗೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹಣ್ಣು ಹಣ್ಣಾದ ಆ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣು ಅಮೃತಪ್ರಾಶನದಂತಾಯಿತು ಅವರಿಗೆ. ಅಜ್ಜಿಯ ಬಳಿ ಕುಳಿತು ಅದರ ಕತೆ ಕೇಳಿದರು. ಅಜ್ಜಿಯು ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಉದ್ದದ ಕತೆಯನ್ನು ಗಿಡ್ಡಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ- ಒಂದು ವರುಷದ ಹಿಂದೆ ಅವರ ಮಾವನೊಂದು ರಸಬಾಳೆಯ ಕಂದನ್ನು ತಂದು ನೆಟ್ಟಿದ್ದ. ಅದು ಗೊನೆ ಹಾಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಗೊನೆ ಬೇಗ ಹಣ್ಣಾಯಿತು. ಇವರು ಬಂದುದು ತಡವಾಯಿತು. ಈಗ ಆ ಬಾಳೆಯ ನಾಲ್ಕು ಕಂದುಗಳಿವೆ. ಅವೂ ಬೆಳೆದು ಗೊನೆ ಹಾಕುವುವು. ಆಗ ಒಂದು ಗೊನೆಯನ್ನೇ ಅವರಿಗೆ ಅವಳು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವಳು... ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಮಿಂಚಿತು... ತಾವೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ಕಂದನ್ನು ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಯೆದುರು ಮೋರೆ ತೊಳೆವಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟರಾಗದ?- ಎಂದು. ಎರಡು ಮೂರು ದಿನ ಅದೇ ಹಂಬಲ ಅವರಿಗೆ. ಕೊನೆಗೆ ಮಾವನು ಅವರಿಗೊಂದು ಕಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದಾಗ ಅವರಿಗಾದ ಆನಂದ! ಬರೆದು ಬಣ್ಣಿಸಲಾದೀತೆ? ಮುಂದೇನಾಯಿತೆಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆಯಲ್ಲ?

ತಮ್ಮ ಗುಡಿಸಲು ಸೇರಿದ ಆ ಮಕ್ಕಳು - ಬೂದ ತುಕ್ರಿಯರು-ಮರುದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಎಚ್ಚತ್ತು ತೌಡನನ್ನು ಬೇಡಿ ಕಾಡಿ ಅದನ್ನು ನೆಡಿಸಿದರು.

ತೌಡನು ದಿನಗೂಲಿ ಮಾಡಿ ಸಂಸಾರ ಹೊರುವ ಕಡುಬಡವ. ಆದರೆ ಇರಲಿಕ್ಕೊಂದು ಮಾಡು ಬೇಕಲ್ಲ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟಿಮನೆ ನಾಗಪ್ಪನವರ ನಾಲ್ಕಾರು ಚೋಕು ತೆಂಗಿನ ಪಾಳು ತೋಟದ ಆ ಗುಡಿಸಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದ. ಅದಕ್ಕೂ ಆರು ರೂಪಾಯಿ ಗೇಣಿ ಕೊಟ್ಟು ಗುಡಿಸಲು ಚಾವಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. ಮೇಲಾಗಿ ಧನಿಯರ ಬಿಟ್ಟ ಬೇಗಾರಿಯಂತೂ ಇದ್ದದ್ದೇ. ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬಾಳೆ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಬಹುದೆಂದರೆ ತೌಡನ ಪಾಳು ತೋಟವು ನೆರೆಹೊರೆಯ ಆಡ್ಯರ ಆಕಳುಗಳ ಆಹಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಅವನ್ನು ಹಾಗೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವ ಅಥವಾ ಹೊಡೆದೋಡಿಸುವ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯು ಬಡ ತೌಡನಿಗೆಲ್ಲಿದೆ? ನಾಳೆ ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ದುಡಿದು ಎರಡು ಸೇರಕ್ಕಿಯ ಪಧ್ಯ ತರಬೇಕಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ? ಅಲ್ಲದೆ ಆಡ್ಯರ ಅವಕೃಪೆಗೆ ಈಡಾಗಿ ಬಡವನು ಅವರಡೆಯಲ್ಲಿ ದಿನ ದೂಡಲಾಪನೆ? ಅದರಿಂದಾಗಿ ತೌಡನಾವುದನ್ನು ನೆಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಮಕ್ಕಳ ಕಾಟಕ್ಕಾಗಿ ನೆಟ್ಟ-ನೆಟ್ಟಮೇಲೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಇವರ ಅನುದಿನದ ಗೋಳಾಟ ಅವನು ಮನೆ ಹೊಕ್ಕಾಗಲೆಲ್ಲ ತಪ್ಪುವಂತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಒಲೆಯೊಟ್ಟುವ ಅನಿವಾರ್ಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಾಗಿ ಕೂಡಿಟ್ಟ ಕೊತ್ತಳಿಗಳನ್ನು ಆ ಕಂದಿನ ಸುತ್ತ ನೆಟ್ಟು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಿನ ಬೇಲಿ ಮಾಡಿದ. ಅಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆಯೇ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಅಂದು ಗಂಜಿಯೂಟಕ್ಕೆ ಒಳಗೆ ಹೋದುದು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಬೂದ- ತುಕ್ರಿಯರು ಹೊತ್ತಾರೆ ಎದ್ದು ಕಣ್ಣೊರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಮೊದಲು ನೋಡುವುದು ಆ ಕಂದನ್ನು. ದಿನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೆಷ್ಟು ಸಲ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಲೆಕ್ಕವಿಟ್ಟವರಾರು? ಮುಸ್ಸಂಜೆಗೆ ಗುಡಿಸಲು ಸೇರುವ ಮೊದಲೊಮ್ಮೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತದು. ಹೀಗೆ ಅವರು ದಿನ-ದಿನ ನೋಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಅದರ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಂತು ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕುರಿತು ಮಾತುಕತೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಆ ಕಂದು ಸುಳಿಸುಳಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಬೆಳೆದು ಬಾಳೆಯ ಮರವಾಯಿತು. ಬೇಸಿಗೆಯು ಬಂದಾಗ ಬೂದ-ತುಕ್ರಿಯರಿಗೆ ಕುಡಿಕೆ ಹಿಡಿದು ಕೆರೆಯಿಂದ ನೀರು ಹೊತ್ತು ಬಾಳೆಯ ಬುಡಕ್ಕೆ ಸುರಿದಷ್ಟು ಸಾಲದು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಮೈಯಿಂದೆಷ್ಟು ಬೆವರು ಸುರಿದಿತೋ ಅಳಿದವರಾರು?

ಬೇಸಿಗೆಯು ಹೋಗಿ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯ ಮೋಡವೆದ್ದಿದ್ದ ಅದೊಂದು ರಾತ್ರಿ ಬೂದನೆದ್ದು ಅಳತೊಡಗಿದ- “ಅಯ್ಯೋ ಗಾಳಿ! ಗಾಳಿ! ನಮ್ಮ ಬಾಳೆ ಮುರಿದು ಬಿದ್ದರೆ!” ಎಂದು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಕೂಗಿದ. ತೌಡನೆದ್ದು ಹೋಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಲೂ ನಾಲ್ಕು ಕೊತ್ತಳಿಗಳನ್ನು ಊತುಕೊಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ ತೋರಿಸಿ ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಹುಡುಗನು ಹೋಗಿ ತಿರುಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದ.

ಒಂದು ದಿನ ತುಕ್ರಿಯು ಬಾಳೆಯ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕುಣಿಕುಣಿದು “ಅಣ್ಣಾ! ಅಣ್ಣಾ!” ಎಂದು ಕೂಗಿದಳು. ಬೂದನು ಓಡಿಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಬಾಳೆಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಮೂತಿ! ದಿನಹೋದಂತೆ ಹೂವು ಹೊರಬಂತು; ಬೆರಳು

ಬಿಟ್ಟಿತು. ಬೆರಳುಗಳು ಬಲಿಬಲಿತು ತೋರಕಾಯಿಗಳಾದವು. ಬೂದ-ತುಕ್ರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಚಿಕ್ಕದೂಮನೂ ಹೋಗಿ ಗೊನೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ. ಅದು ಹಣ್ಣಾದಾಗ ಅವನಿಗೂ ಪಾಲು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಅಣ್ಣಂದಿರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೊತ್ತು ತಂದ ಕಂದು; ಅವರಷ್ಟು ನೆಟ್ಟ ಕಂದು; ಅವರು ನೀರೆರೆದು ಬೆಳೆಯಿಸಿದ ಕಂದು; ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಗೊನೆಯು ಅವರದು. ಅದು ಹಣ್ಣಾದಾಗ ಅದನ್ನೆಲ್ಲರಿಗೆ ಪಾಲುಮಾಡಿ ಹಂಚುವವರೂ ಅವರೇ. ಅವರಜ್ಜಿಗೂ ಒಂದು ಪಾಲಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ.

“ತೌಡಾ. ಆ ಗೇಣಿ ಬಾಕಿ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಯಾವಾಗ ಕೊಡುವುದೋ? ಅದೇನು ನಿನ್ನ ವರ್ಗದ ತೋಟವೆಂದು ತಿಳಿದೆಯಾ?” ಎಂದು ಗುಡುಗುಡಿಸಿ ನುಡಿದರು ನಾಗಪ್ಪಯ್ಯ. ತೌಡನು ಅವರ ಮೋರೆ ನೋಡದೆ ಕತ್ತು ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ದೀನತೆಯ ಬೀಳದನಿಯಲ್ಲಿ “ಈ ಮಳೆ ಗಾಲ ಸಾಗಲಿ! ಕಬ್ಬು ಹೂಡುವ ಆಲಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗಾದರೂ ದುಡಿದು ಉಳಿಸಿ ತೀರಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದ. ಧನಿಯರು ಏನೇನೋ ಸಿಟ್ಟುಮಾತಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ, “ಯಾವಾಗ ಕೇಳಿದರೂ-ಇಂದಿಲ್ಲ ಮುಂದೆ - ಎಂದೆನ್ನುವ ನಿನ್ನ ರೋಗ ಇದ್ದೇ ಇದೆ! ಆಗಲಿ. ಆಲಿಯ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಕಾದು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು, “ಆಗ ತೋಟದತ್ತ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆ ಬಾಳೆಯ ಗೊನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ನಾಡದು ಹುಣ್ಣಿಮೆ ನಮ್ಮಲ್ಲೊಂದು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ. ನಾಳೆಯೇ ಕಡಿಡಿಟ್ಟರೆ ಅಂದಿಗೆ ಹಣ್ಣಾದೀತು. ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟುಬಿಡು! ತಿಳಿಯಿತೇ?” ಎಂದರು. ತೌಡನಿಗೆ ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದಂತಾಯಿತು! ಅವನೇನು ಹೇಳಿಯಾನು? ಮೌನವಾಗಿದ್ದ. “ಏನು ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇಳಿತೇ?” ಎಂದರು ತುಸು ಬಿರುಸಿನ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಧನಿಯರು. ತೌಡನು ಅಂಜುತ್ತಂಜುತ್ತ ನಾಲಿಗೆ ಕಡವರಿಸುತ್ತಾ “ಮಕ್ಕಳು ಬಹಳ ಆಸೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ್ದು. ಕೆಳಗಿನ ಒಂದೆರಡು ಸಣ್ಣ ಹಣಿಗೆಯಾದರೂ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ....” ಎನ್ನುವಷ್ಟಲ್ಲೇ ಧನಿಯರು. “ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಸಬಾಳೆ ಹಣ್ಣೋ, ಮಣ್ಣೋ! ದೇವರ ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಳಲಿ! ಮಕ್ಕಳ ಮೈಕ್ಕೆ ಸುಖಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ! ಮಕ್ಕಳಿಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೇವರಿಗೆ ಕೊಡೋದೇ? ಹೀಗೆಲ್ಲ ಮಾಡೋದ್ರಿಂದೆ ನಿತ್ಯ ದರಿದ್ರ ತಪ್ಪೋದಿಲ್ಲ ನಿಮಗೆಲ್ಲ!” ಎನ್ನುತ್ತ ತಿರುಗಿ ಕೆಂಪೇರತೊಡಗಿದರು.

ತೌಡನು ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಬಂದ. ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹೆಂಡತಿ ದೆಯ್ಯಿಗೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಅವಳು “ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೇ, ಮಕ್ಕಳು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಬೆವರು ಸುರಿದು ನೀರೆರೆದು ಹಣ್ಣು ತಿಂದೇವೆಂದು ಆಸೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಕಡೆಗೆ...” ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಅವಳಿಗೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬಂತು. ಕುತ್ತಿಗೆ ಬಿಗಿಯಿತು, ಮಾತು ಮುಂದುವರಿಯದಂತಾಯಿತು. ಅದರೇನು ಮಾಡುವುದು? ಹಣ್ಣಿನ ಗೊನೆಯು ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ದಿನ ಧನಿಯರ ಅಂಗಳವೇರಲೇಬೇಕು! ತೌಡನು ಗೊನೆಯನ್ನು ಕಡಿದ. ಮಕ್ಕಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕುಣಿದಾಡಿದವು. ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದವು. “ನೀವೆಲ್ಲ ರಗಳೆ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ ನೋಡೋಣ” ಎಂದೊಂದೇ ಮಾತಿನಿಂದ ತನ್ನ ರಗಳೆಯನ್ನು ನುಂಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ

ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ

ಬಿ.ಸಿ.ಎ. ಪ್ರಥಮ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

ಅವರ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಗೊನೆಯನ್ನು ಒಳಗೆ ತೂಗಹಾಕಿ ಹರಕು ಬಟ್ಟೆ ಸುತ್ತಿದ. ಮಕ್ಕಳು ದಿನದಿನವೂ ಅದು ಹಣ್ಣಾಯಿತೋ ಎಂದು ಹಲವು ಹದಿನೆಂಟು ಸಲ ಎಡೆಯದ್ದಲ್ಲಿ ಇಣಕಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಹುಣ್ಣಿಮೆಗೆರಡು ದಿನ ಮುಂಚೆ ಬಟ್ಟೆಯ ಹರುಕಿನಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಯೊಂದು ಅರಸಿನ ಬಣ್ಣ ತಾಳಿದುದನ್ನು ಬೂದ ಕಂಡು ಹಿರಿಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗಿ ತಂದೆಯ ಬಳಿಗೋಡಿ ಹೇಳಿದ. “ಇಲ್ಲ ಅದಿನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಣ್ಣಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ನಡುನಡುವೆ ಹೀಗೆಲ್ಲ ರಗಳೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನದನ್ನು ತೆಗೆದು ತೋಡಿಗೆ ಬಿಸಾಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ತೌಡನೆಂದುದೇ ತಡ. ಮಕ್ಕಳು ಬೆದರಿ ಮೌನವಾದರು.

ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ದಿನ ಹೊತ್ತಾರೆ ಮಕ್ಕಳೆದ್ದು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಬಾಳೆಯ ಗೊನೆಯೂ ಇಲ್ಲ! ತಂದೆಯೂ ಇಲ್ಲ! ಗೋಳೋ ಗೋಳು ಮೂರು ಮಕ್ಕಳದು! ದೆಯ್ಯಿಯು ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನೋ ಕಾಳಬೆಕ್ಕು ತಿಂದುಹೋದ ಕತೆ ಹೇಳಿದಳು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಿಕ್ಕ ದೂಮನು, “ಆ-ಆ-ಆ-ಆ ಕಾಲ ಬೆಚ್ಚೆಚ್ಚೆಕ್ಕೂ ಸ-ಸ-ಸತ್ತೇ ಒ-ಒ-ಒಗ್ಗಿ!” ಎಂದರೂ, ಬೂದ ತುಕ್ರಿಯರು ಅಂತಹ ಕತೆಯನ್ನು ನಂಬಿ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವಂತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ದೆಯ್ಯಿಯು “ಅದನ್ನು ಧನಿಯರಲ್ಲಿಗೆ ಅಪ್ಪ ಕೊಂಡುಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ತ್ನಾರ್ದೇವಿಗೆ ಅದು ಬೇಕಂತೆ!” ಎಂದಳು. “ದೇವು ಅದನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆಯೇ?” ಎಂದು ಬೂದನ ಪ್ರಶ್ನೆ. “ದೇವಿಗೆ ಅಷ್ಟೂ ಬೇಕಿತ್ತೇ? ನಮಗೆ ಎರಡೆರಡು - ಒಂದೊಂದು ಆದರೂ ಇರಬಾರದಾಗಿತ್ತೆ?” ಎಂದು ತುಕ್ರಿಯ ತರ್ಕ. “ಹೋಗಲಿ, ಆ ಆಲೋಚನೆ ಬಿಡಿ. ಅದರ ಎರಡು ಮೂರು ಕಂದುಗಳಿವೆ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಬೇಗನೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಗೊನೆ ಹಾಕೀತು. ಅದು ಪೂರಾ ನಿಮಗೇ” ಎನ್ನುತ್ತ ಮಕ್ಕಳ ಆ ಅಳು ಮೋರೆಯನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಳು ತಾಯಿ. ಆದರೆ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಮಾಹಾವಿಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಂತೆ ತಲೆಗೊಂದು ಕೈಗೊಟ್ಟು ಚೋಲುಮೋರೆ ಹಾಕಿ ಕಣ್ಣೀರೊರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದವು. ತುಸು ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಅದೇನು ಯೋಚನೆ ಹೊಳೆಯಿತೋ ಅ ಬೂದನಿಗೆ - ನೋಡಿ, ಅವನು ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಹಾರಿದ! “ತುಕ್ರೀ, ಬಾ” ಎನ್ನುತ್ತ ಬಾಳೆಯ ಕಂದುಗಳಿರುವೆಡೆಗೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ತುಕ್ರಿಯೂ ಓಡಿ ಸೇರಿದ್ದಾಳೆ. ನೋಡಿ ಬೂದನು ಆ ಕಂದಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹಿಡಿಹಿಡಿದು ಬಗ್ಗಿಸಿ, ತಿರುತಿರುವಿ ಮುರಿಯುತ್ತ, ‘ಇ ಇ ಇ ಇವು ಗೊನೆ ಹಾಕೋದೂ ಬೇಡಾ! ಆ ಆ ಆ ಆ ಸತ್ ನಾರ್ಣಾ ತಿತ್ತಿನೋದೂ ಬೇಡಾ!’ ಎನ್ನುತ್ತ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಸೀಳಿ ಸೀಳಿ ಮುರಿಮುರಿದು ಹಾಕಿ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕೆಸರೇಳುವಂತೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ತಕತಕ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ತುಕ್ರಿಯೂ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ! ಅದೇನು ಆವೇಶ! ಅದೆಂತಹ ನೃತ್ಯ!

ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ
ಬಿ.ಸಿ.ಎ. ದ್ವಿತೀಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್